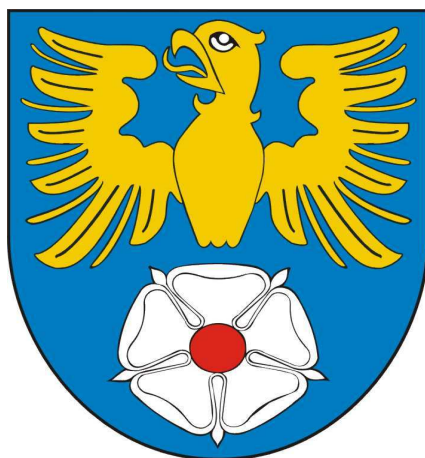


Powiat Tarnogórski



Pozycja konkurencyjna Powiatu Tarnogórskiego

**- analiza porównawcza dynamiki rozwoju wybranych
powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej**

Luty 2010 r.

Opracował zespół autorski w składzie:

- dr Małgorzata Czornik, Akademia Ekonomiczna
w Katowicach, Katedra Badań Strategicznych
i Regionalnych
- mgr Piotr Gibas, Akademia Ekonomiczna w Katowicach,
Katedra Gospodarki Przestrzennej

Spis treści

I. Wprowadzenie	4
II. Metodologia.....	6
III. Charakterystyka wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej.....	10
IV. Analiza konkurencyjna Tarnowskich Gór w wymiarze „przedsiębiorczość”	17
1. Przedsiębiorczość mieszkańców	17
2. Działalność inwestycyjna.....	27
3. Infrastruktura techniczna.....	35
V. Analiza konkurencyjna Tarnowskich Gór w wymiarze „edukacja i usługi społeczne”	40
1. Sytuacja demograficzna	40
2. Szkolnictwo ogólne i techniczne na poziomie średnim.....	54
3. Rynek pracy	64
4. Zdrowie i opieka społeczna.....	72
5. Bezpieczeństwo.....	80
VI. Analiza konkurencyjna Tarnowskich Gór w wymiarze „turystyka i kultura”	85
1. Turystyka	85
2. Stan i ochrona środowiska	95
3. Kultura i sport	103
VII. Wnioski.....	112
VIII. Spis tabel	116
IX. Spis rysunków	119

I. Wprowadzenie

Konkurowanie polskich samorządowych jednostek terytorialnych stało się w ostatnich latach zjawiskiem powszechnym. Ograniczone zasoby finansowe, niekorzystne zjawiska demograficzne, migracje młodzieży oraz potrzeba wspierania pożądaných przekształceń gospodarczych poprzez pozyskanie inwestorów i tworzenie nowych miejsc pracy, motywuje zarządzających rozwojem lokalnym do wysiłków na rzecz budowania lokalnej atrakcyjności i tym samym lepszej pozycji na rynku ofert jednostek terytorialnych. Aby tego dokonać trzeba wygrać w porównaniach cech i starań, a to w dalszej kolejności ma szansę przełożyć się na lepszą jakość życia czy trwalsze zakorzenienie jednostek gospodarczych, skutkując jeszcze bezpieczeństwem ekonomicznym i zamożnością mieszkańców.

Podjęcie prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Powiatu Tarnogórskiego jest jednym z podstawowych motywów rozpoznania jego miejsca wśród wybranych jednostek terytorialnych (powiatów ziemskich i miast na prawach powiatu) zlokalizowanych w województwie śląskim. Zbiór podmiotów do porównań został wybrany na podstawie ich położenia w fizycznie rozumianym otoczeniu Aglomeracji Górnośląskiej, podobnych cech zasobów lokalnych oraz możliwości kształtowania przyszłości ze względu na oddziaływanie tych samych podmiotów i zjawisk generujących zewnętrzne realia funkcjonowania. Pozwoli to na opisanie aktualnej pozycji konkurencyjnej powiatu tarnogórskiego, którą uznać należy za punkt wyjścia do wyznaczania celów i kierunków strategicznych.

Celem przeprowadzonej analizy było zdiagnozowanie sytuacji powiatu jednocześnie w dwóch płaszczyznach: układu sąsiedzkiego oraz podobnych relacji z metropolizującymi się miastami Aglomeracji Górnośląskiej. Za podstawę wnioskowania przyjęto dane statystyczne na dzień 31 grudnia 2008 roku oraz ogólne informacje jakościowe, opisujące istniejące trendy przekształcania się polskich jednostek terytorialnych. Analiza układu sąsiedzkiego zorientowana była na porównanie cech powiatu tarnogórskiego w kontekście jego pozycji konkurencyjnej wobec wybranych powiatów ziemskich: gliwickiego i będzińskiego oraz miast na prawach powiatu: Bytomia, Gliwic, Piekara Śląskich, Zabrze. Spośród jednostek terytorialnych zaliczanych do otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej do porównań wybrano powiaty ziemskie: cieszyński, mikołowski, raciborski oraz zawierciański.

Przyjęto trzy podstawowe wymiary analizy odpowiadające domenom strategicznym sformułowanym w Strategii Rozwoju Powiatu Tarnogórskiego przyjętej w 2002 roku (przedsiębiorczość, edukacja i usługi społeczne, turystyka i kultura), które opisują lokalne realia. Celem agregowania badanych wskaźników było wskazanie obszarów troski i

ewentualnie interwencji, które potrzebne są by powiat tarnogórski utrzymał, a w przyszłości poprawił swoją pozycję. Jej badanie miało na celu wskazanie przewag konkurencyjnych, na jakich powiat może budować swoją, co najmniej regionalną atrakcyjność. Jednocześnie analizę można wykorzystać do wnioskowania na temat kierunków kształtowania przyszłych relacji z wszystkimi dużymi miastami śląskimi, które starają się jednoczyć i w przyszłości mają szansę stać się jednym ze znaczących ośrodków miejskich środkowej Europy. Potrzeby ich użytkowników, stanowiących cenny zbiór klientów tarnogórskich produktów, powinny być traktowane jako szczególna inspiracja do tworzenia zbioru funkcji, jakie powinny świadczyć różne podmioty działające na obszarze powiatu.

Przeprowadzona analiza jest jedynie rozpoznaniem faktów, jakie można dostrzec analizując dane statystyczne oraz niektóre obserwowane zjawiska jakościowe. Dla potrzeb sformułowania konkretnych postulatów rozwojowych powiatu tarnogórskiego warto je uzupełnić przynajmniej analizą preferencji społecznych wyrażonych przez mieszkańców i innych jego użytkowników (np. pracowników jednostek organizacyjnych Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach). Dokonanie tego rodzaju badań należy traktować jako obiektywny wkład w polityczny proces podejmowania decyzji dotyczących wyznaczania celów i kierunków rozwoju Ziemi Tarnogórskiej. Określanie przyszłych warunków funkcjonowania powiatu tarnogórskiego musi z konieczności bazować na istniejących realiach zewnętrznych, ale jego rezultaty mogą je kształtować, czyniąc z podmiotu podlegającego wpływom jednostkę generującą istotne oddziaływania na zachowania innych.

II. Metodologia

Zakres prac składających się na niniejsze opracowanie obejmował określenie warunków rozwoju powiatu tarnogórskiego w kontekście jego pozycji konkurencyjnej wobec wybranych powiatów ziemskich otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej: będzińskiego, cieszyńskiego, gliwickiego, mikołowskiego, raciborskiego, zawierciańskiego oraz miast na prawach powiatu: Bytomia, Gliwic, Piekar Śląskich, Zabrze.

Procedura sporządzenia analizy dotyczącej dynamiki rozwoju wymienionych powiatów składała się z następujących elementów:

- charakterystyka wybranych powiatów obejmująca cechy dla których nie wyznaczono dynamiki zmian w podziale na trzy wymiary: przedsiębiorczość, edukacja i usługi społeczne oraz turystyka i kultura,
1. analiza porównawcza powiatu tarnogórskiego w **wymiarze przedsiębiorczość**, obejmująca komponenty odnoszące się do:
 - przedsiębiorczości mieszkańców – badane wskaźniki: podmioty zarejestrowane w systemie REGON na 10.000 mieszkańców, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców, podmioty zarejestrowane w systemie REGON w sekcjach C, D, E (przemysł: przetwórstwo przemysłowe - sekcja C, Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych - sekcja D, dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją – sekcja E) jako procent zarejestrowanych, podmioty zarejestrowane w systemie REGON w sekcji G (handel) jako procent zarejestrowanych, podmioty zarejestrowane w systemie REGON w sekcji F (budownictwo) jako procent zarejestrowanych,
 - działalności inwestycyjnej – badane wskaźniki: podmioty zarejestrowane jako spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego w systemie REGON w promilach, nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ogółem w przeliczeniu na mieszkańca, wydatki inwestycyjne budżetów gminnych i powiatowych na mieszkańca, produkcja sprzedana w przemyśle i budownictwie na mieszkańca,
 - infrastruktury technicznej – badane wskaźniki: gęstość pokrycia powierzchni drogami gminnymi i powiatowymi o nawierzchni twardej ulepszonej,
 2. analiza porównawcza powiatu tarnogórskiego w **wymiarze edukacja i usługi społeczne**, obejmująca komponenty odnoszące się do:

- sytuacji demograficznej – badane cechy i wskaźniki: ludność faktycznie zamieszkała, liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym, gęstość zaludnienia, saldo migracji na 1000 ludności, przyrost naturalny na 1000 ludności,
 - szkolnictwa ogólnego i technicznego na poziomie średnim – badane cechy i wskaźniki: uczniowie szkół średnich jako procent młodzieży w wieku 15-18 lat, absolwenci szkół średnich ogólnych jako procent absolwentów ogółem, absolwenci szkół technicznych jako procent absolwentów ogółem, uczniowie szkół średnich ogólnych przypadający na salę lekcyjną, uczniowie szkół średnich ogólnych przypadający na salę gimnastyczną,
 - rynku pracy – badane cechy i wskaźniki: pracujący ogółem jako procent mieszkańców, pracujący w przemyśle jako procent pracujących ogółem, pracujący w usługach rynkowych jako procent pracujących ogółem, stopa bezrobocia rejestrowanego,
 - zdrowia i opieki społecznej – badane cechy i wskaźniki: liczba mieszkańców przypadająca na łóżko szpitalne, lekarze i lekarze dentyści na 100 000 mieszkańców, zgony na choroby cywilizacyjne jako procent zgonów ogółem, procent wydatków budżetowych przeznaczonych na pomoc społeczną,
 - bezpieczeństwa – badane wskaźniki: zgony z pozostałych przyczyn jako procent zgonów ogółem,
3. analiza porównawcza powiatu tarnogórskiego w **wymiarze turystyka i kultura**, obejmująca komponenty odnoszące się do:
- turystyki – badane cechy i wskaźniki: obiekty zbiorowego zakwaterowania ogółem, korzystający z noclegów w hotelach, motelach i pensjonatach w ciągu roku jako procent ludności, obcokrajowcy korzystający z noclegów w hotelach, motelach i pensjonatach w ciągu roku, jako procent korzystających ogółem, odwiedzający muzea w ciągu roku jako procent ludności, odwiedzający muzea w ciągu roku jako procent korzystających z noclegów ogółem,
 - stanu i ochrony środowiska – badane cechy i wskaźniki: emisja zanieczyszczeń gazowych w mln ton na rok, ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczone jako procent ścieków wymagających oczyszczenia, odpady (w tonach) wytworzone na 1km², udział odpadów poddanych odzyskowi w ciągu roku,
 - kultury i sportu – badane cechy i wskaźniki: imprezy oświatowe ogółem zorganizowane przez statystyczne muzeum, wydatki gmin i powiatów na kulturę i

sztukę na mieszkańca, wydatki budżetów gmin i powiatów na kulturę fizyczną i sport na mieszkańca.

W ramach przeprowadzonych analiz ilościowych poczyniono następujące założenia o charakterze metodycznym:

- okres badania uwarunkowany był dostępnością danych, najwcześniejsze wykorzystane informacje pochodzą z 1999 r. (od początków funkcjonowania powiatów),
- obliczenia były prowadzone w układzie powiatów w oparciu o dane zgromadzone i udostępnione przez Główny Urząd Statystyczny, Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach oraz Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach;
- dynamika zmian została pokazana dla każdej badanej cechy i wskaźnika w trzech przekrojach:
 - na wykresie obrazującym **stan wskaźnika** dla powiatu tarnogórskiego **dla okresu początkowego oraz końcowego** w odniesieniu do średniej analizowanych powiatów oraz średniej dla województwa śląskiego,
 - w zestawieniu tabelarycznym zawierającym **dane pierwotne, średnioroczne tempo zmian**, liczone jako średnia geometryczna indeksów o podstawie zmiennej; oraz **rangę powiatu**, która została wyznaczona na podstawie średniorocznego tempa zmian. Pozycję oznaczoną rangą „1” uważa się za najbardziej korzystną,
 - na wykresie cząstkowej dynamiki zmian pokazującej **indeksy o podstawie zmiennej dla powiatu tarnogórskiego, średniej dla analizowanych powiatów oraz dolnego i górnego przedziału typowego obszaru zmienności**, rozumianych jako wartość średniej pomniejszonej o wartość odchylenia standardowego (dolny przedział) i wartość średniej powiększoną o wartość odchylenia standardowego (górny przedział),
- dla każdej z części składowych analizy wykonano podsumowanie składające się z:
 - wykresu obrazującego **syntetyczny wskaźnik** kształtowania się danego wymiaru z naniesionymi informacjami o przynależności badanych powiatów do określonej grupy taksonomicznej wyznaczonej ze względu na uśredniony stan **rozwoju danej jednostki przestrzennej**,
 - wykresu obrazującego **syntetyczny wskaźnik** kształtowania się danego wymiaru z naniesionymi informacjami o przynależności badanych powiatów do określonej grupy taksonomicznej wyznaczonej ze względu na uśrednioną **dynamikę rozwoju danej jednostki przestrzennej**,
 - krótkiego podsumowania.

W zestawieniach zaprezentowanych w formie tabel w większości przypadków dokonano zaznaczenia najlepszych (kolor zielony) i najgorszych (kolor fioletowy) omawianych wskaźników i cech. Te same kolory przyjęto do zaznaczenia dynamiki zmian oraz rangi zmian określonej ze względu na stymulujące (zielony) lub destymulujące (fioletowy) oddziaływanie wskaźnika/cechy na proces pozytywnych zmian. Wielkości poszczególnych wskaźników i wartości cech dla powiatu tarnogórskiego wyróżniono kolorem pomarańczowym.

III. Charakterystyka wybranych powiatów otoczenia

Aglomeracji Górnośląskiej

Powiat tarnogórski znajduje się na czwartej pozycji pod względem wielkości zajmowanego przez siebie obszaru (za powiatami: zawierciańskim, cieszyńskim oraz gliwickim). W strukturze użytkowania ziemi omawianego powiatu, dominujące znaczenie mają lasy i grunty leśne (51,11% – największy odsetek lesistości wśród badanych powiatów). Grunty użytkowane rolniczo stanowią 34,77% jego powierzchni (co stawia powiat tarnogórski na ósmym miejscu wśród analizowanych jednostek samorządu terytorialnego). Stosunkowo mało na jego terenie znajduje się obszarów chronionych (0,84% - mniej mają tylko miasta: Gliwice, Piekary Śląskie i Zabrze) (zob. tab. 1).

Pomimo stosunkowo niewielkiej odległości powiatu tarnogórskiego od Katowic (ok. 28 km – szóstej w kolejności) czas dojazdu do tego miasta wynosi dla samochodu osobowego ok. 46 minut, a dla autobusu komunikacji publicznej ok. 53 min (ósme czasy w kolejności). Powiat obecnie posiada dostęp do dwóch dróg krajowych (nr 11 i 78), ale w planach jest budowa drogi ekspresowej S-11 (kierunek Poznań) oraz autostrady A-1 – co znacznie poprawi skomunikowanie tej jednostki terytorialnej z krajowym systemem dróg szybkiego ruchu (zob. tab. 1).

Mieszkaniec analizowanego powiatu posiada dostęp do szerokiego wachlarza usług społecznych, w tym do 11 przychodni, ośrodków zdrowia oraz poradni podległych bezpośrednio samorządowi różnych szczebli (czwarte pozycje wśród badanych powiatów i miast grodzkich) oraz 44 zakładów stacjonarnej opieki społecznej (druga pozycja, za powiatem cieszyńskim oraz Bytomiem) (zob. tab.2).

Tabela 1. Powiat tarnogórski na tle wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej (dane ogólne - wymiar „przedsiębiorczość”)

cecha/wskaźnik	tarnogórski	będziński	cieszyński	gliwicki	mikołowski	raciborski	zawierciański	Bytom	Gliwice	Piekary Śląskie	Zabrze
powierzchnia powiatu w km ² w 2008	644	364	730	664	233	544	1003	69	134	40	80
powierzchnia użytków rolnych w ha w 2005	22392	20874	34129	35575	11071	33345	61024	1567	6698	1916	1792
powierzchnia użytków rolnych w % w 2005	34,77	57,35	46,75	53,58	47,52	61,30	60,84	22,71	49,99	47,90	22,40
powierzchnia użytków leśnych w ha w 2005	32916	7449	28247	22282	8335	13925	30081	1454	1529	215	1267
powierzchnia użytków leśnych w % w 2005	51,11	20,46	38,69	33,56	35,77	25,60	29,99	21,07	11,41	5,38	15,84
powierzchnia obszarów chronionych w ha w 2008	538,6	797,0	24204,9	9119,4	3100,8	19836,0	33468,6	72,5	56,6	0	0
odległość miasta – siedziby powiatu do Katowic w km (na podstawie serwisu mapa.targeo.pl)	28	13	73	31	15	74	51	14	31	17	21
czas dojazdu samochodem osobowym z miasta – siedziby powiatu do Katowic w min na podstawie serwisu mapa.targeo.pl	46	22	75	36	26	81	55	31	36	30	31
czas dojazdu środkami komunikacji publicznej z miasta – siedziby powiatu do Katowic	53	37	100	48	32	120	75	30	48	48	34
istniejące na terenie powiatu drogi krajowe	2	3	1	3	2	1	1	5	3	0	3

istniejące i planowane na terenie powiatu drogi ekspresowe	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
istniejące i planowane na terenie powiatu autostrady	1	0	0	2	0	0	0	1	2	1	2

Tabela 2. Powiat tarnogórski na tle wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej (dane ogólne - „edukacja i usługi społeczne)

cecha/wskaźnik	tarnogórski	będziński	cieszyński	gliwicki	mikołowski	raciborski	zawierciański	Bytom	Gliwice	Piekary Śląskie	Zabrze
oferty pracy dla niepełnosprawnych jako procent ofert złożonych w Powiatowych Urzędach Pracy w 2008r.	2,64	43,75	15,85	0,26	8,15	0,00	1,03	1,73	0,26	0,00	1,33
szpitale podporządkowane gminom w 2003 r.	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1
szpitale podporządkowane powiatowi w 2003 r.	2	3	2	2	1	1	1	2	2	1	0
szpitale podporządkowane województwu w 2003 r.	2	1	3	1	1	0	0	2	0	1	0
przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie podległe samorządowi w 2008 r.	11	7	8	15	3	8	17	19	4	8	7
zakłady stacjonarne opieki społecznej łącznie z filiami podległe gminom w 2008 r.	44	54	103	0	0	0	0	62	0	0	0
zakłady stacjonarne opieki społecznej łącznie z filiami podległe powiatom w 2008 r.	298	105	419	202	94	208	184	327	179	141	257
szkoły średnie ogólne podporządkowane samorządowi gminnemu w 2008 r.	2	1	0	0	2	0	0	9	9	2	11

szkoły średnie ogólne podporządkowane samorządowi powiatowemu w 2008 r.	5	6	6	2	2	4	8				
szkoły średnie ogólne podporządkowane samorządowi wojewódzkiemu w 2008 r.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
szkoły średnie ogólne podporządkowane organizacjom społecznym i stowarzyszeniom, organizacjom wyznaniowym i pozostałym organizacjom w 2008 r.	0	0	6	0	0	2	2	4	9	0	1
oddziały szkół średnich zawodowych podporządkowanych samorządowi powiatowemu w 2003 r.	476	192	326	88	138	250	244	394	498	68	387
oddziały szkół średnich zawodowych podporządkowanych organizacjom społecznym i stowarzyszeniom w 2003 r.	0	0	62	0	0	0	0	0	46	0	0
domy i ośrodki kultury w 2007 r.	12	17	20	14	7	18	10	5	2	8	5
kluby i świetlice w 2007 r.	43	60	55	34	16	62	28	76	35	61	17

Tabela 3. Powiat tarnogórski na tle wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej (dane ogólne - wymiar „turystyka i kultura”)

cecha/wskaźnik	tarnogórski	będziński	cieszyński	gliwicki	mikołowski	raciborski	zawierciański	Bytom	Gliwice	Piekary Śląskie	Zabrze
kina stałe w 2008 r.	1	1	3	1	0	2	1	1	3	0	2
muzea z oddziałami w gestii samorządów w 2008 r.	1	1	6	0	1	1	0	1	4	0	1
muzea z oddziałami w gestii pozostałych właścicieli w 2008 r.	2	0	2	0	0	0	0	0	2	0	2

biblioteki i filie w 2008 r.	35	36	33	25	20	32	39	11	22	10	22
galerie i salony sztuki w 2008 r.	2	0	0	0	1	1	0	2	0	0	0
wystawy w obiektach działalności wystawienniczej w 2008 r.	24	0	0	0	11	0	0	15	0	0	0
obiekty noclegowe ogółem w 2008 r.	9	10	111	8	6	8	8	5	14	2	8
czystość cieku wodnego– liczba punktów pomiarowych	13	5	13	10	2	8	1	0	4	1	2
dobry stan/potencjał ekologiczny cieku wodnego	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
umiarkowany stan/potencjał ekologiczny cieku wodnego	7	2	4	4	0	8	1	0	1	0	0
słaby stan/potencjał ekologiczny cieku wodnego	0	1	2	2	1	1	0	0	3	1	1
zły stan/potencjał ekologiczny cieku wodnego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
brak danych o stanie/potencjale ekologicznym cieku wodnego	6	2	4	4	1	2	0	0	0	0	0
dobra ocena stanu wód	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
zła ocena stanu wód	4	2	2	0	1	3	1	0	2	0	1
brak danych uprawniających do oceny stanu wód	9	3	9	10	1	5	0	0	2	1	1

Dobrze rozwinięte jest tam także szkolnictwo średnie ogólne – na terenie powiatu działa 7 szkół bezpośrednio podległych samorządom (szósta pozycja), w powiecie działało wiele oddziałów średnich szkół zawodowych (w 2003 roku zajmował pod tym względem drugą pozycję, ustępując tylko Gliwicom). Ofertę kulturalną na terenie powiatu stanowią między innymi domy i ośrodki kultury, sklasyfikowane w liczbie 12 (piąta pozycja wśród analizowanych jednostek samorządowych) oraz 43 kluby i świetlice (szósta pozycja wśród analizowanych jednostek samorządowych) (zob. tab. 2).

Na terenie powiatu tarnogórskiego działają 3 muzea - w tym jedno znajdujące się w gestii samorządu terytorialnego (trzecia pozycja, za powiatem cieszyńskim oraz Gliwicami), 35 bibliotek i ich filii (trzecia pozycja za powiatem będzińskim oraz zawierciańskim), 2 galerie i salony sztuki (tyle co w Bytomiu), ale wydaje się, iż prężniej działające (24 wystawy wobec 15 w Bytomiu). Na terenie powiatu działa 9 całorocznych obiektów noclegowych, co stawia go czwartej pozycji wśród analizowanych jednostek samorządu terytorialnego (niedoścignionym liderem jest pod tym względem powiat cieszyński).

Podobnie jak w całym województwie śląskim problemem, w powiecie tarnogórskim, jest czystość wód powierzchniowych. Znajduje się tam 13 punktów pomiarowych stanu wód – z tego w roku ubiegłym w 4 zanotowano zły stan wody, a 9 nie zostało sklasyfikowanych. Dla porównania na 13 punktów pomiarowych w powiecie cieszyńskim 2 zanotowały dobry stan wody, 2 zły, a 9 nie sklasyfikowano. Z drugiej strony w powiecie tarnogórskim w 7 przypadkach zanotowano umiarkowany stan/potencjał ekologiczny cieków wodnych, zaś w 6 przypadkach nie udało się przeprowadzić wszystkich wymaganych badań (w powiecie cieszyńskim jako dobry stan/potencjał zakwalifikowano 3 cieki wodne, 4 otrzymało status umiarkowanego stanu/potencjału ekologicznego, 2 oceniono jako słaby oraz 2 nie sklasyfikowano) (zob. tab. 3).

Tabela 4. Kategoria jednostki promującej powiat w strukturze urzędu powiatu/miasta

powiat/miasto	jednostka promująca
tarnogórski	Wydział Sportu, Turystyki, Promocji i Komunikacji Społecznej
będziński	Wydział Promocji i Sportu
cieszyński	Wydział Kultury, Sportu, Turystyki i Informacji
gliwicki	Wydział Rozwoju i Promocji

mikołowski	Wydział Promocji i Rozwoju
raciborski	Agencja Promocji Ziemi Raciborskiej i Wspierania Przedsiębiorczości na Zamku Piastowskim w Raciborzu
zawierciański	Wydział Rozwoju i Promocji Powiatu
Bytom	Wydział Promocji i Informacji
Gliwice	Wydział Kultury i Promocji Miasta
Piekary Śląskie	Biuro Promocji, Rozwoju i Funduszy Europejskich
Zabrze	Wydział Promocji i Turystyki

Jednostka organizacyjna zajmująca się promocją powiatu, podobnie jak to ma miejsce w innych starostwach powiatowych, ma rangę wydziału. Pewnym odstępstwem od normy jest powiat raciborski, który zlecił zadania promocji na rzecz nowoutworzonej agencji działającej poza ramami organizacyjnymi urzędu (Agencja Promocji Ziemi Raciborskiej i Wspierania Przedsiębiorczości na Zamku Piastowskim w Raciborzu) oraz Piekary Śląskie, które do realizacji tego zadania wyznaczyło Biuro Promocji, Rozwoju i Funduszy Europejskich. Powiat tarnogórski połączył sprawy promocji powiatu z:

1. komunikacją społeczną – podobnie jak powiat cieszyński oraz Bytom,
2. sportem – podobnie jak powiat będziński i cieszyński,
3. turystyką – podobnie jak powiat cieszyński i Zabrze.

Nieco inaczej postąpiły powiaty: gliwicki, mikołowski, zawierciański łącząc zagadnienie promocji z szeroko rozumianym rozwojem lokalnym. Dodatkowo Gliwice i powiat cieszyński połączyły to zadanie z kulturą.

IV. Analiza konkurencyjna Tarnowskich Gór w wymiarze „przedsiębiorczość”

1. Przedsiębiorczość mieszkańców

Badanie wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie REGON na 10 tys. mieszkańców” wykazało, że powiat tarnogórski w 1999 roku znajdował się na piątym miejscu, zaś w 2008 roku awansował na miejsce czwarte (za Gliwicami oraz powiatami: będzińskim oraz cieszyńskim, wyprzedzając powiat mikołowski). Spośród analizowanych powiatów najmniejsze wskaźniki przedsiębiorczości miały Piekary Śląskie (66,73% wskaźnika powiatu tarnogórskiego z 1999 roku oraz 66,52% wskaźnika z roku 2008).

Rysunek 1. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie REGON na 10 tys. mieszkańców” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

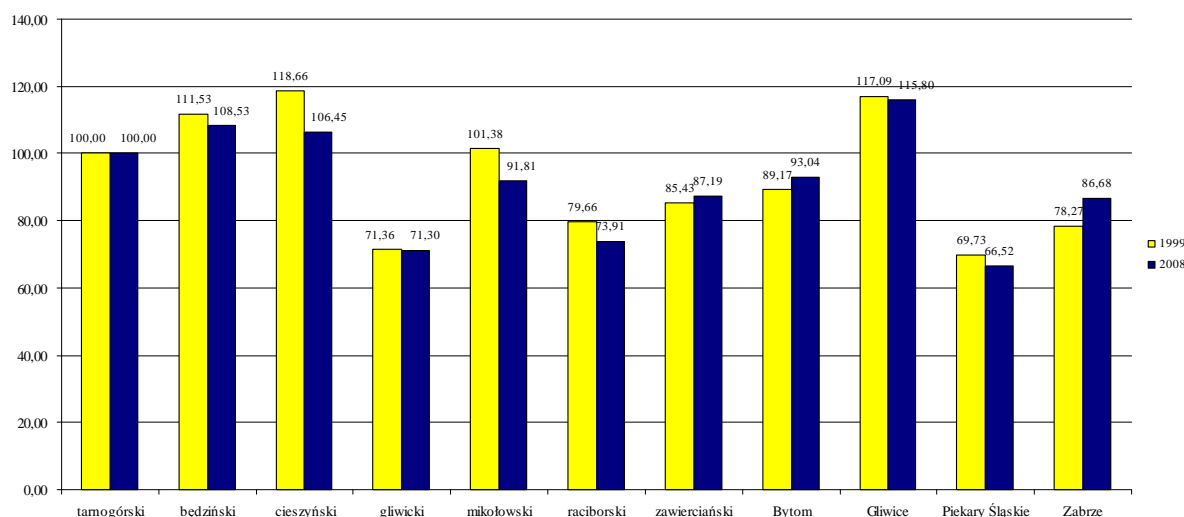
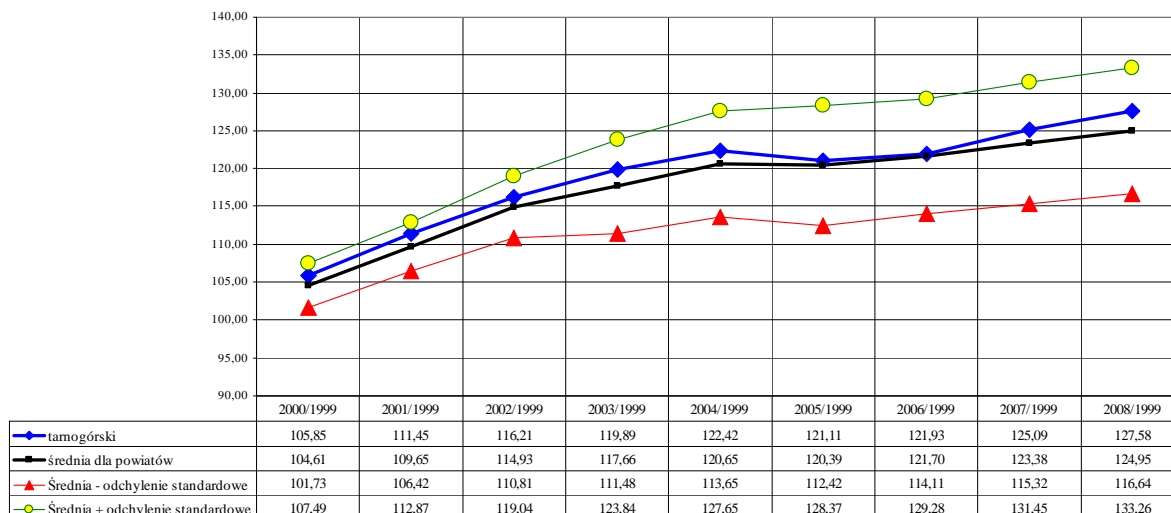


Tabela 5. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie REGON na 10 tyś. mieszkańców” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	746,44	790,08	831,93	867,40	894,93	913,79	904,01	910,11	933,73	952,28	27,58	2,74	4
będziński	832,50	852,27	923,93	973,54	1012,88	1035,63	1029,26	1030,01	1023,15	1033,51	24,14	2,43	7
cieszyński	885,69	962,19	1010,85	1047,44	1046,52	1029,75	1006,44	1007,07	1009,34	1013,74	14,46	1,51	11
gliwicki	532,63	546,57	558,29	591,78	601,32	620,71	621,24	637,89	657,79	679,01	27,48	2,73	5
mikołowski	756,75	781,87	811,52	844,16	852,29	869,70	858,42	856,42	865,81	874,29	15,53	1,62	10
raciborski	594,65	610,88	631,08	647,87	660,20	675,14	672,54	682,08	693,21	703,85	18,36	1,89	9
zawierciański	637,66	689,73	713,82	761,25	801,38	818,51	827,45	829,45	836,31	830,26	30,20	2,98	3
Bytom	665,64	705,18	748,34	792,07	814,87	850,98	850,15	854,88	872,24	886,04	33,11	3,23	2
Gliwice	874,02	898,96	943,36	995,39	1002,00	1047,91	1049,68	1059,80	1087,07	1102,72	26,17	2,62	6
Piekary Śl.	520,46	519,99	549,43	566,70	562,87	578,82	583,66	623,71	624,95	633,50	21,72	2,21	8
Zabrze	584,21	624,57	644,11	681,98	728,99	765,27	784,01	794,96	811,27	825,47	41,30	3,92	1
średnia dla powiatów	693,70	725,66	760,61	797,23	816,20	836,93	835,17	844,22	855,90	866,79	24,95	2,51	
wskaźnik dla woj. śląskiego	777,41	810,05	849,89	883,32	899,33	912,98	909,70	911,30	918,36	923,27	18,76	1,93	

Rysunek 2. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie REGON na 10 tys. mieszkańców” w latach 1999 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Dynamika zmian wskaźnika podmioty zarejestrowane w systemie REGON pozwala sklasyfikować powiat tarnogórski na czwartej pozycji wśród powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej. Najgorszą dynamikę wykazał się powiat cieszyński (średnioroczny wzrost na poziomie 1,51%), najlepszą zaś Zabrze (średnioroczny wzrost na poziomie 3,92%).

Analiza wskaźnika „osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców” wskazuje, że powiat tarnogórski w 1999 roku znajdował się na piątym miejscu, zaś w 2008 roku na miejscu czwartym (wyprzedzając powiat mikołowski, za powiatem będzińskim, cieszyńskim oraz Gliwicami). Najgorszą sytuację pod tym względem zaobserwowano w Piekarach Śląskich.

Rysunek 3. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

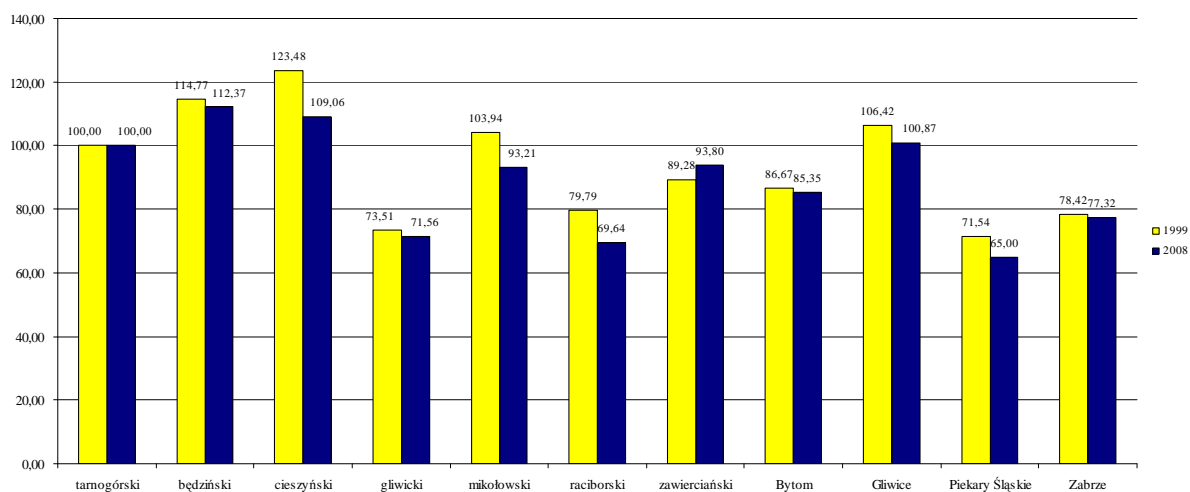
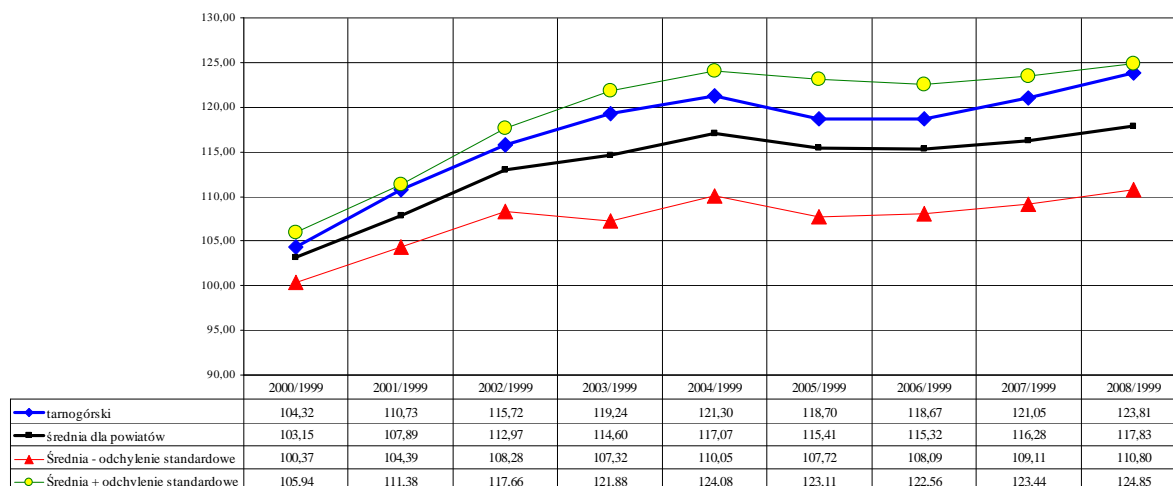


Tabela 6. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	58,08	60,59	64,32	67,21	69,26	70,45	68,94	68,93	70,31	71,91	23,81	2,40	2
będziński	66,66	67,91	72,97	77,48	81,03	82,93	81,54	80,70	79,84	80,81	21,22	2,16	5
cieszyński	71,72	77,36	81,85	85,00	84,58	82,46	79,43	78,57	78,23	78,42	9,35	1,00	10
gliwicki	42,70	43,45	44,05	46,37	46,42	47,79	47,25	48,08	49,65	51,46	20,52	2,10	6
mikołowski	60,37	62,01	64,28	66,76	67,13	68,65	67,09	66,12	66,53	67,03	11,03	1,17	9
raciborski	46,34	47,02	48,12	48,97	47,85	49,01	48,34	48,49	49,14	50,08	8,05	0,86	11
zawierciański	51,85	55,54	57,80	62,23	65,97	67,02	67,69	67,39	67,72	67,45	30,08	2,97	1
Bytom	50,34	51,22	53,40	56,87	58,27	61,02	59,95	59,77	60,46	61,37	21,92	2,23	4
Gliwice	61,81	61,89	64,76	68,37	67,88	71,27	70,29	70,31	71,60	72,53	17,35	1,79	7
Piekary Śl.	41,55	41,32	43,79	45,03	44,15	45,53	44,93	46,31	46,17	46,74	12,49	1,32	8
Zabrze	45,54	47,48	48,71	50,10	51,58	52,71	53,53	53,77	54,49	55,60	22,08	2,24	3
średnia dla powiatów	54,27	55,98	58,55	61,31	62,19	63,53	62,63	62,59	63,10	63,95	17,83	1,84	
wskaźnik dla woj. śląskiego	61,36	63,24	66,38	69,13	70,01	70,66	69,76	69,28	69,37	69,63	13,48	1,41	

Rysunek 4. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców” w latach 1999 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analiza dynamiki tego wskaźnika pozwala umieścić powiat tarnogórski na drugiej pozycji (średnioroczny wzrost na poziomie 2,40%) za powiatem zawierciańskim, średnioroczna zmiana dla powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej wynosiła (1,84% w ujęciu rocznym) przy średniorocznym wzroście dla całego województwa na poziomie 1,41%. Najmniejszy wzrost średnioroczny, wśród omawianych jednostek terytorialnych, wykazał powiat raciborski (0,86%).

Rezultaty analizy wskaźnika „**podmioty zarejestrowane w systemie REGON w sekcjach C, D, E w procentach zarejestrowanych**” wykazuje, że powiat tarnogórski zajmował w 1999 roku pierwsze miejsce wśród badanych powiatów. W 2008 roku uplasował się na drugim miejscu (za powiatem mikołowskim). Najgorszą sytuację w obu omawianych okresach zaobserwowano w Bytomiu.

Rysunek 5. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie REGON w sekcjach C, D, E w procentach zarejestrowanych” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

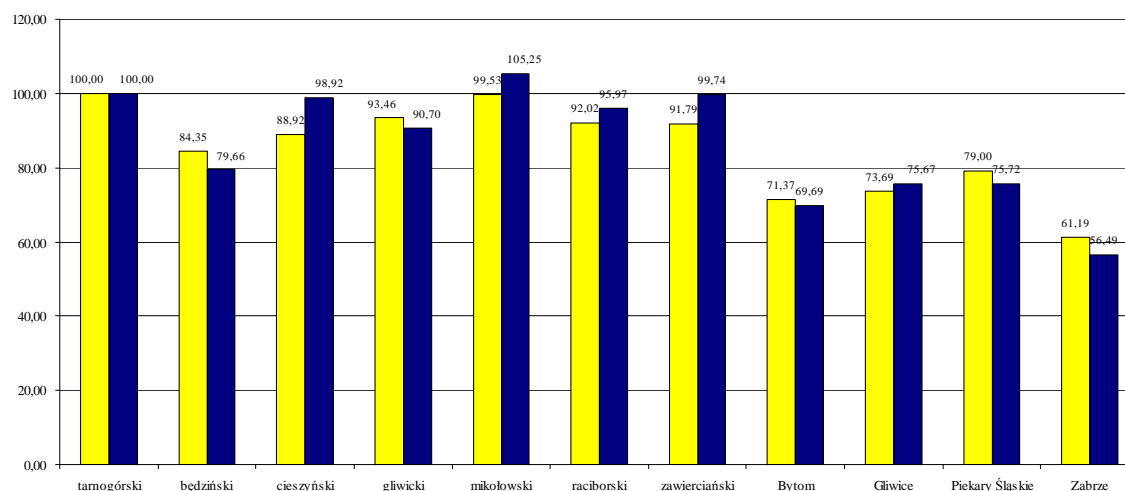
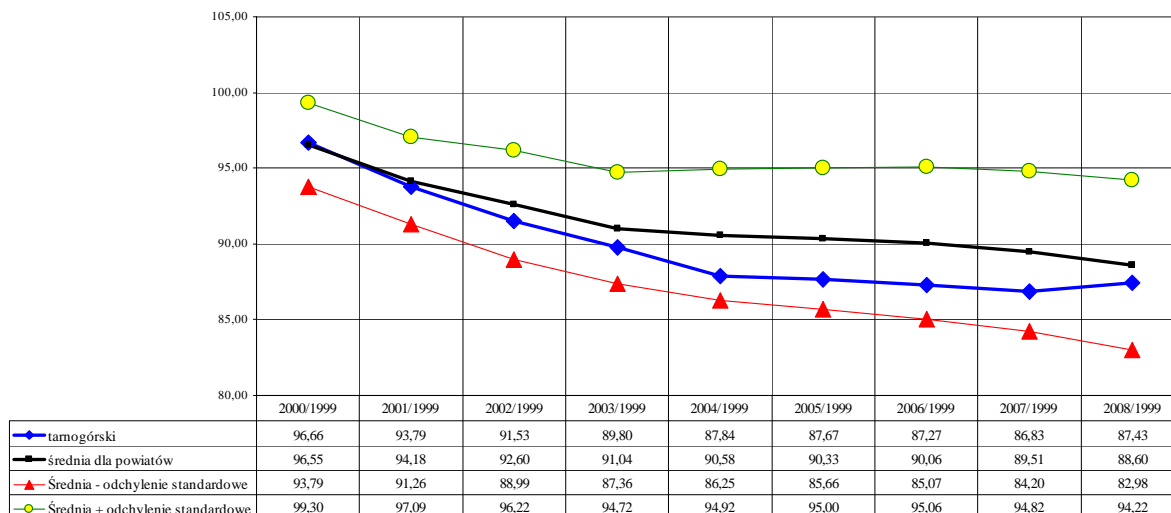


Tabela 7. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie REGON w sekcjach C, D, E w procentach zarejestrowanych” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	12,52	12,11	11,75	11,46	11,25	11,00	10,98	10,93	10,87	10,95	-12,57	-1,48	6
będziński	10,56	10,30	9,37	9,25	9,21	9,20	9,09	9,00	8,83	8,72	-17,42	-2,10	10
cieszyński	11,14	10,75	10,99	11,03	10,94	10,89	10,99	10,99	11,01	10,83	-2,73	-0,31	1
gliwicki	11,70	11,46	10,82	10,48	10,39	10,24	10,22	9,92	9,99	9,93	-15,15	-1,81	8
mikołowski	12,47	12,80	11,78	11,64	11,63	11,53	11,64	11,83	11,61	11,53	-7,54	-0,87	3
raciborski	11,52	11,20	11,07	11,09	10,65	10,89	10,81	10,76	10,58	10,51	-8,81	-1,02	4
zawierciański	11,50	10,81	11,19	11,03	10,71	10,69	10,58	10,64	10,90	10,92	-4,99	-0,57	2
Bytom	8,94	8,35	8,16	8,09	7,99	7,81	7,87	8,02	7,81	7,63	-14,62	-1,74	7
Gliwice	9,23	8,66	8,62	8,38	8,34	8,20	8,42	8,37	8,37	8,29	-10,21	-1,19	5
Piekary Śl.	9,89	9,37	9,30	9,16	9,01	9,25	8,93	8,70	8,59	8,29	-16,21	-1,95	9
Zabrze	7,66	7,29	7,26	6,86	6,52	6,41	6,29	6,34	6,30	6,19	-19,28	-2,35	11
średnia dla powiatów	10,65	10,28	10,03	9,86	9,69	9,65	9,62	9,59	9,53	9,44	-11,40	-1,34	
wskaźnik dla woj. śląskiego	11,45	11,04	10,80	10,58	10,40	10,19	10,13	10,06	10,02	9,88	-13,73	-1,63	

Rysunek 6. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie REGON w sekcjach C, D, E (przemysł) w procentach zarejestrowanych” w latach 1999 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analiza kształtowania się dynamiki wskaźnika pokazuje, że powiat tarnogórski ze średniorocznym spadkiem na poziomie 1,48% w ujęciu rocznym, zajmuje 6 pozycję pod tym względem. Najniższy średnioroczny spadek badanego wskaźnika miał na przestrzeni lat 1999-2008 powiat cieszyński (o 0,31%, przy średniorocznym spadku liczonym dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na poziomie 1,34% oraz spadku liczonego dla jednostek terytorialnych całego województwa na poziomie 1,63% rocznie).

W rezultacie badania wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie REGON w sekcji G (handel) w procentach zarejestrowanych” można stwierdzić, iż powiat tarnogórski znajdował się na trzeciej pozycji w roku 1999 (za Zabrzem i powiatem rybnickim) oraz na drugiej pozycji w roku 2008. Najmniej podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON w sekcji G było w 1999 roku w powiecie będzińskim, zaś w 2008 roku - w powiecie mikołowskim.

Rysunek 7. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie REGON w sekcji G (handel) w procentach zarejestrowanych” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

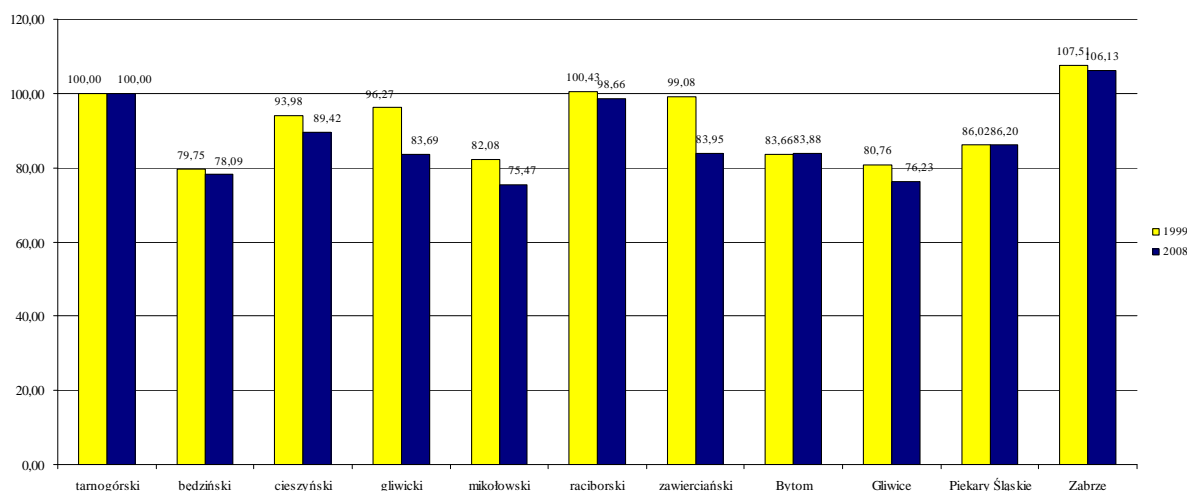


Tabela 8. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie REGON w sekcji G (handel) w procentach zarejestrowanych” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	42,29	41,14	40,50	40,51	40,26	39,80	39,28	38,64	38,06	37,18	-12,08	-1,42	3
będziński	33,73	32,73	32,12	31,79	31,47	31,24	31,16	30,08	29,72	29,03	-13,91	-1,65	6
cieszyński	39,74	37,71	37,41	36,78	36,15	36,36	35,42	34,82	33,91	33,24	-16,35	-1,96	7
gliwicki	40,71	37,13	34,90	34,85	34,27	33,99	33,45	32,77	32,05	31,11	-23,57	-2,94	10
mikołowski	34,71	32,97	31,64	31,58	31,38	31,23	30,48	29,96	28,93	28,06	-19,16	-2,34	9
raciborski	42,47	41,38	40,76	40,76	41,02	40,47	39,62	38,04	37,31	36,68	-13,64	-1,62	5
zawierciański	41,90	39,65	37,87	36,68	35,03	34,01	33,78	32,95	31,95	31,21	-25,50	-3,22	11
Bytom	35,38	34,27	33,89	34,01	33,85	33,82	33,27	32,51	31,95	31,18	-11,86	-1,39	1
Gliwice	34,15	32,70	32,03	31,95	31,07	30,92	30,69	29,72	29,01	28,34	-17,02	-2,05	8
Piekary Śl.	36,37	35,42	35,31	35,41	35,20	35,09	34,38	33,57	32,85	32,05	-11,90	-1,40	2
Zabrze	45,46	42,40	43,30	43,29	43,46	42,94	42,15	41,27	40,49	39,46	-13,21	-1,56	4
średnia dla powiatów	38,67	37,30	36,43	36,26	35,99	35,72	35,22	34,46	33,74	32,82	-15,12	-1,80	
wskaźnik dla woj. śląskiego	38,81	37,05	36,34	36,15	35,74	35,44	34,88	34,03	33,29	32,50	-16,25	-1,95	

Rysunek 8. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie REGON w sekcji G (handel) w procentach zarejestrowanych” w latach 1999 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analiza dynamiki wskaźnika podmioty zarejestrowane w systemie REGON w sekcji G (handel) wskazuje, że powiat tarnogórski cechuje średnioroczny spadek wartości miernika na poziomie 1,42%, co jest wartością wyższą do średniorocznego tempa zmian uśrednionego powiatu omawianego układu (spadek o 1,80%) oraz średniorocznego tempa spadku w całym województwie śląskim (o 1,95%).

Badanie wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie REGON w sekcji F (budownictwo) w procentach zarejestrowanych” w 1999 oraz w 2008 roku wykazało, że powiat tarnogórski znajdował się na piątej pozycji w pierwszym roku analizy oraz na pozycji siódmej w ostatnim roku badania. Najlepszą sytuację pod tym względem miał w omawianym okresie powiat będziński.

Rysunek 9. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie REGON w sekcji F (budownictwo) w procentach zarejestrowanych” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

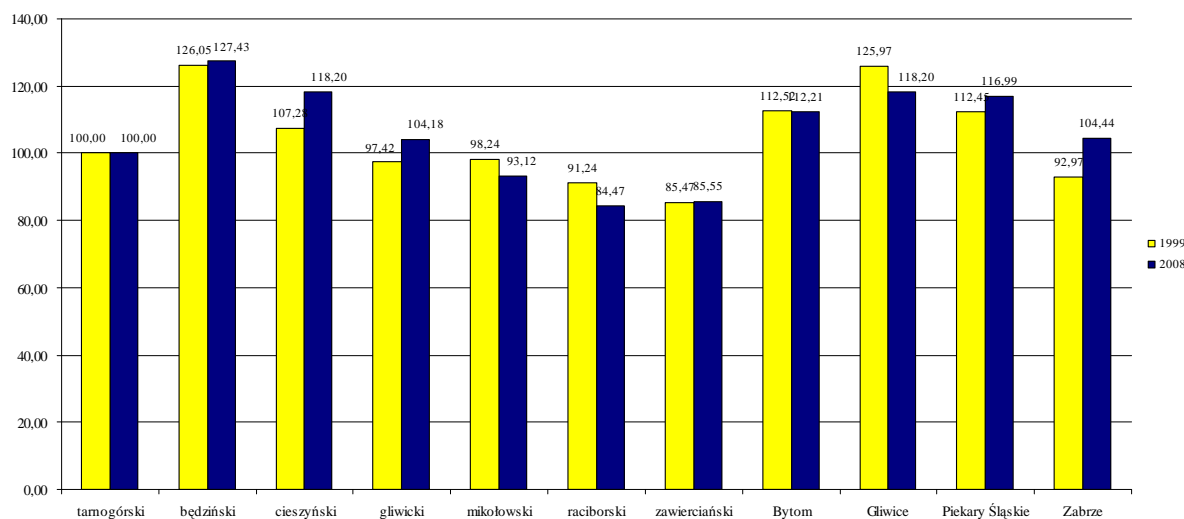
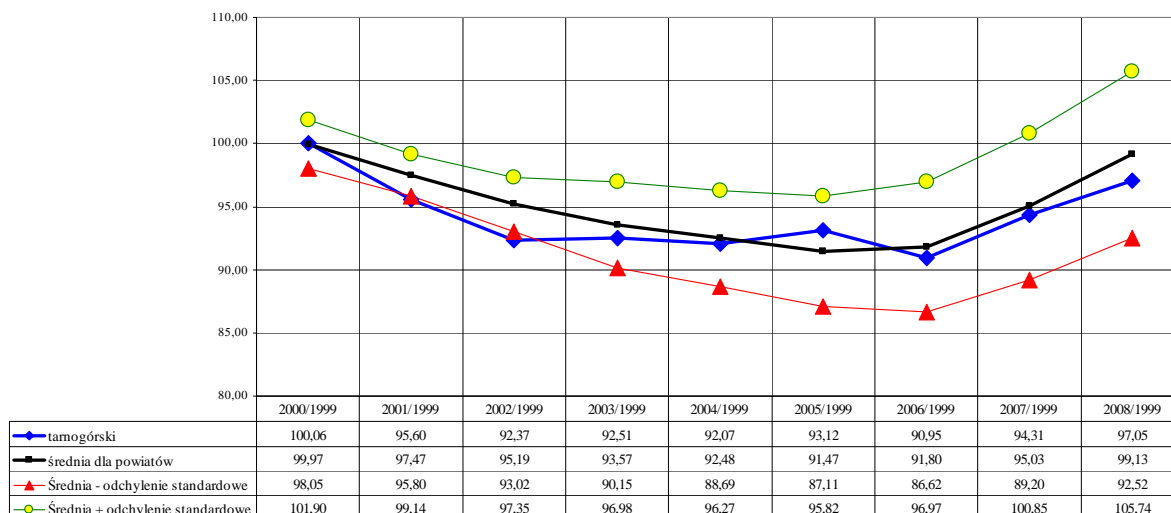


Tabela 9. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie REGON w sekcji F (budownictwo) w procentach zarejestrowanych” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	10,57	10,58	10,11	9,77	9,78	9,73	9,84	9,61	9,97	10,26	-2,95	-0,33	7
będziński	13,33	12,90	12,86	12,62	12,37	12,17	11,52	11,85	12,42	13,07	-1,89	-0,21	5
cieszyński	11,34	11,48	11,26	11,04	11,00	10,88	10,90	10,97	11,41	12,13	6,93	0,75	2
gliwicki	10,30	10,39	10,18	9,92	9,87	9,86	9,71	9,87	10,26	10,69	3,79	0,41	3
mikołowski	10,39	10,28	9,87	9,63	9,34	9,40	9,19	9,18	9,30	9,55	-8,01	-0,92	9
raciborski	9,65	9,66	9,24	8,79	8,75	8,70	8,41	8,00	8,34	8,67	-10,15	-1,18	11
zawierciański	9,04	9,17	8,84	8,39	7,99	7,74	7,87	8,04	8,38	8,78	-2,86	-0,32	6
Bytom	11,90	12,05	11,59	11,38	11,22	11,35	11,07	11,15	11,42	11,51	-3,22	-0,36	8
Gliwice	13,32	12,93	12,51	12,28	11,44	11,45	11,20	11,32	11,63	12,13	-8,93	-1,03	10
Piekary Śl.	11,89	11,67	11,40	11,09	11,06	10,99	11,16	11,22	11,43	12,00	0,98	0,11	4
Zabrze	9,83	9,53	9,56	9,52	9,20	9,28	9,37	9,64	10,24	10,72	9,03	0,97	1
średnia dla powiatów	11,01	11,01	10,74	10,48	10,31	10,19	10,07	10,11	10,47	10,92	-0,87	-0,10	
wskaźnik dla woj. śląskiego	11,05	10,97	10,68	10,40	10,18	10,14	10,02	10,08	10,44	10,86	-1,67	-0,19	

Rysunek 10. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie REGON w sekcji F (budownictwo) w procentach zarejestrowanych” w latach 1999 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Dynamika zmian wśród wybranych jednostek otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej obliczona dla omawianego wskaźnika pozwala umiejscowić powiat tarnogórski na siódmej pozycji (średnioroczny spadek na poziomie 0,33%). Najlepszą dynamiką wskaźnika wykazało się Zabrze (wzrost o 0,97%), najgorszą powiat raciborski (spadek o 1,18%). Średnioroczny spadek liczony dla wybranych powiatów wynosił 0,10% i był nieznacznie niższy od średniorocznego spadku wskaźnika w całym województwie śląskim (spadek o 0,19%).

2. Działalność inwestycyjna

Badanie wskaźnika „podmioty zarejestrowane jako spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego w systemie REGON w promilach” wykazało, że powiat tarnogórski spadł z miejsca drugiego, które zajmował w 1999 roku (za Gliwicami) i po 10 latach uplasował się na miejscu czwartym (za Gliwicami, powiatem cieszyńskim oraz raciborskim). Najgorsza sytuacja pod względem tego wskaźnika miała miejsce w powiecie zawierciańskim.

Rysunek 11. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „podmioty zarejestrowane jako spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego w systemie REGON w promilach” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

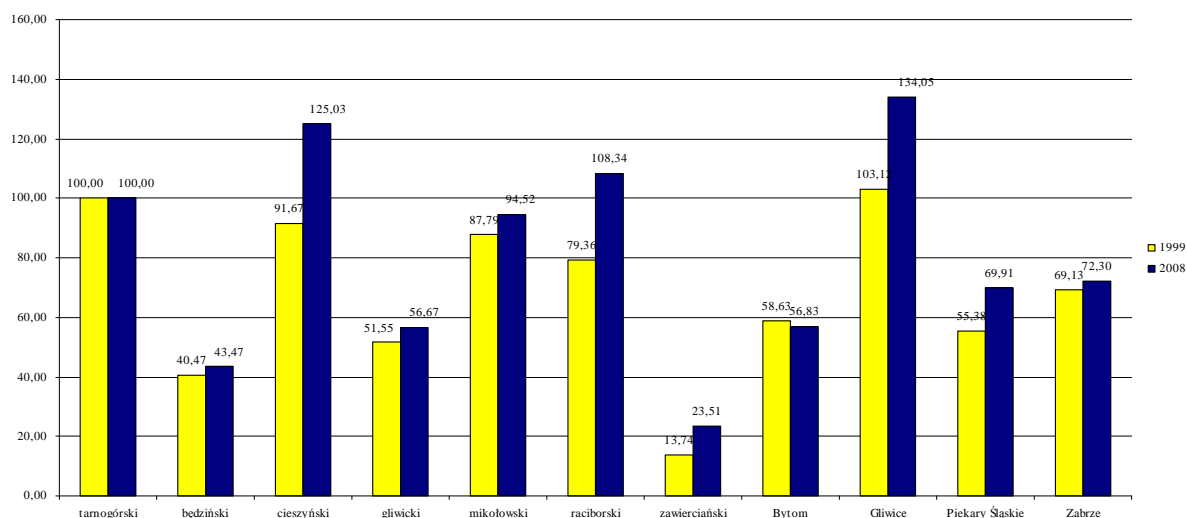
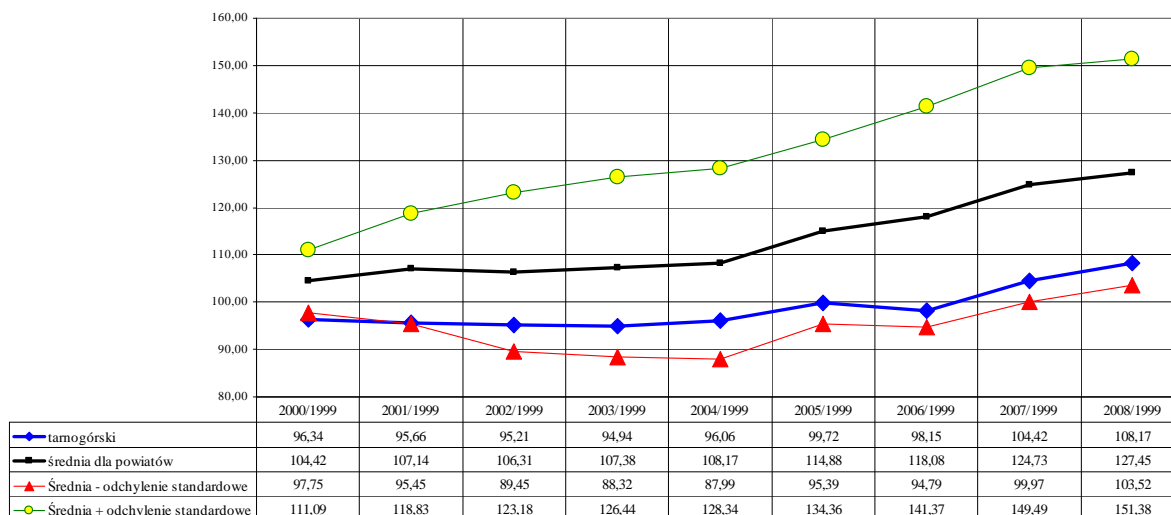


Tabela 10. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „podmioty zarejestrowane jako spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego w systemie REGON w promilach” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	13,48	12,99	12,90	12,84	12,80	12,95	13,44	13,23	14,08	14,58	8,17	0,88	3
będziński	5,46	5,84	5,71	5,47	5,08	5,36	5,84	5,91	6,08	6,34	16,19	1,68	11
cieszyński	12,36	12,57	12,12	12,29	13,16	14,65	16,34	17,09	17,99	18,23	47,54	4,42	9
gliwicki	6,95	7,59	7,91	7,37	7,73	8,22	8,67	8,74	8,63	8,27	18,93	1,94	7
mikołowski	11,84	12,30	12,15	11,39	11,55	11,16	11,92	12,17	13,22	13,79	16,46	1,71	6
raciborski	10,70	11,48	12,72	13,01	13,11	13,29	14,60	15,03	15,24	15,80	47,68	4,43	4
zawierciański	1,85	1,83	2,44	2,61	2,69	2,93	2,91	3,21	3,49	3,43	85,11	7,08	1
Bytom	7,90	7,82	7,78	7,21	7,13	7,13	7,13	7,09	7,94	8,29	4,86	0,53	10
Gliwice	13,90	14,70	14,95	14,78	15,30	15,43	16,53	17,30	18,83	19,55	40,62	3,86	8
Piekary Śl.	7,47	9,09	9,54	10,18	10,60	9,22	8,90	8,65	9,48	10,20	36,54	3,52	5
Zabrze	9,32	9,50	10,24	10,47	9,56	9,16	10,00	11,12	11,28	10,55	13,15	1,38	2
średnia dla powiatów	9,20	9,61	9,86	9,78	9,88	9,95	10,57	10,87	11,48	11,73	27,45	2,73	
wskaźnik dla woj. śląskiego	9,22	9,56	9,55	9,54	9,63	9,93	10,53	11,04	11,75	12,15	31,86	3,12	

Rysunek 12. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „podmioty zarejestrowane jako spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego w systemie REGON w promilach” w latach 1999 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analiza dynamiki wskazuje, że wszystkie wybrane jednostki terytorialne wykazują wzrostową tendencję kształtowania się średniorocznych zmian. Jego wartość liczona dla powiatu tarnogórskiego klasyfikuje się na trzeciej pozycji (za powiatem zawierciańskim oraz Zabrzem) z wartością niższą od średniej liczonej dla wszystkich wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej (1,35%).

Analiza wskaźnika „nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ogółem w przeliczeniu na mieszkańca” wykazała, że badany powiat był w 2002 i 2007 roku na siódmej pozycji. W ostatnim roku analizy relatywnie największe nakłady inwestycyjne zaobserwowano w powiecie będzińskim. Wyprzedziły one nakłady dotychczasowego lidera którym były Gliwice. Najniższą pozycję zajął Bytom, którego nakłady stanowiły 55,37% wielkości wskaźnika liczonego dla powiatu tarnogórskiego.

Rysunek 13. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ogółem w przeliczeniu na mieszkańca” w latach 2002 oraz 2007 (powiat tarnogórski 100%)

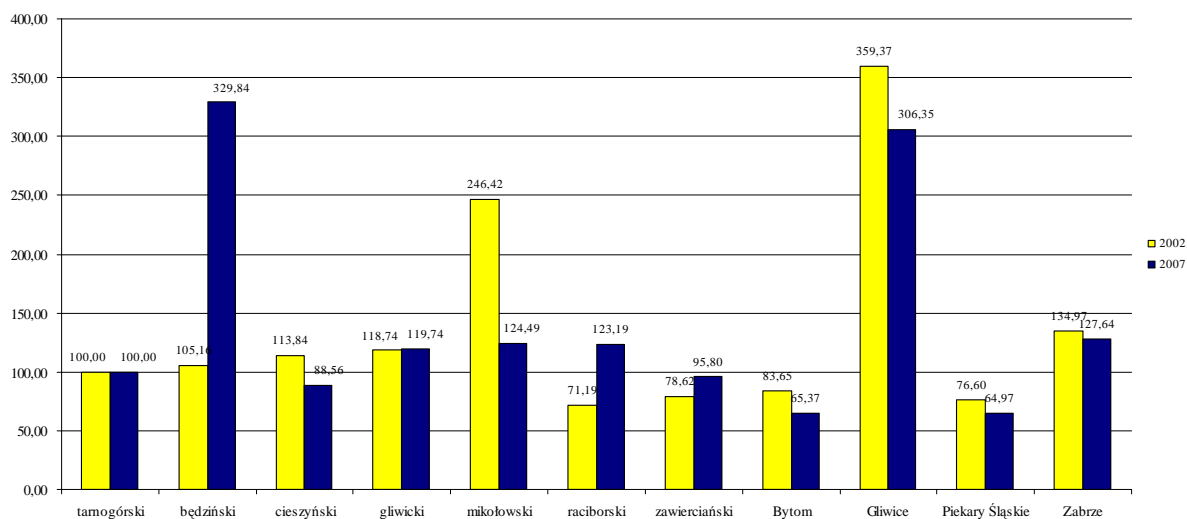
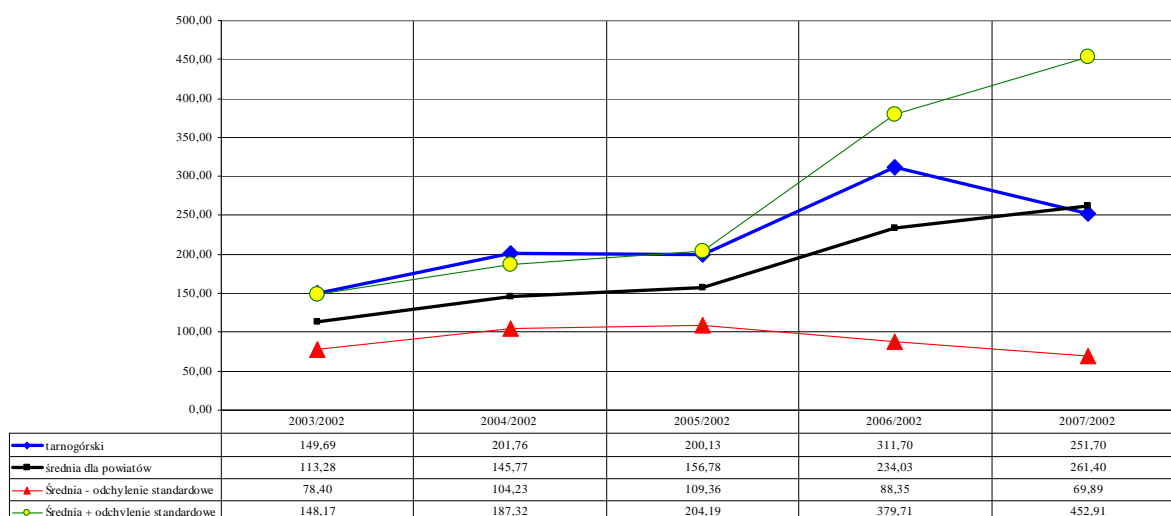


Tabela 11. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ogółem w przeliczeniu na mieszkańca” w latach 2002 - 2007 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	2002	2003	2004	2005	2006	2007	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	795,00	1190,00	1604,00	1591,00	2478,00	2001,00	151,70	20,28	5
będziński	836,00	1088,00	1252,00	1323,00	4340,00	6600,00	689,47	51,17	1
cieszyński	905,00	889,00	856,00	1111,00	1366,00	1772,00	95,80	14,38	10
gliwicki	944,00	1011,00	1272,00	1530,00	1200,00	2396,00	153,81	20,48	4
mikołowski	1959,00	1839,00	2222,00	1798,00	2874,00	2491,00	27,16	4,92	11
raciborski	566,00	1142,00	821,00	945,00	775,00	2465,00	335,51	34,21	2
zawierciański	625,00	902,00	1477,00	1578,00	3130,00	1917,00	206,72	25,13	3
Bytom	665,00	698,00	809,00	914,00	1534,00	1308,00	96,69	14,49	9
Gliwice	2857,00	2913,00	4985,00	5763,00	6749,00	6130,00	114,56	16,50	7
Piekary Śl.	609,00	477,00	609,00	663,00	1104,00	1300,00	113,46	16,38	8
Zabrze	1073,00	1257,00	1344,00	1337,00	2145,00	2554,00	138,02	18,94	6
średnia dla powiatów	1075,82	1218,73	1568,27	1686,64	2517,73	2812,18	161,40	21,19	
wskaźnik dla woj. śląskiego	1801,00	1879,00	1939,00	2142,00	2860,00	3627,00	101,39	15,03	

Rysunek 14. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ogółem w przeliczeniu na mieszkańca” w latach 2002 – 2007 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Ocena kształtowania się wskaźnika w ujęciu dynamicznym pokazuje, że powiat tarnogórski notuje średnioroczną wartość wzrostu na poziomie 20,28%. Wartość ta jest niewiele niższa od średniej dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej (wzrost o 21,19%), ale wyższa od dynamiki liczonej dla całego województwa (wzrost o 15,03%).

Wskaźnik „wydatki inwestycyjne budżetów gminnych i powiatowych na mieszkańca” pozwalają na umieszczenie powiatu tarnogórskiego na dziewiątej pozycji, w rankingu wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej w roku 1999 oraz na pozycji przedostatniej w roku 2008 (ostatnie miejsce zajęły Piekary Śląskie). Największe wydatki inwestycyjne poczynione z budżetów lokalnych i ponadlokalnych w przeliczeniu na mieszkańca zaobserwowano w 1999 roku w Gliwicach, a w roku 2008 w powiecie raciborskim.

Rysunek 15. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „wydatki inwestycyjne budżetów gminnych i powiatowych na mieszkańca” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

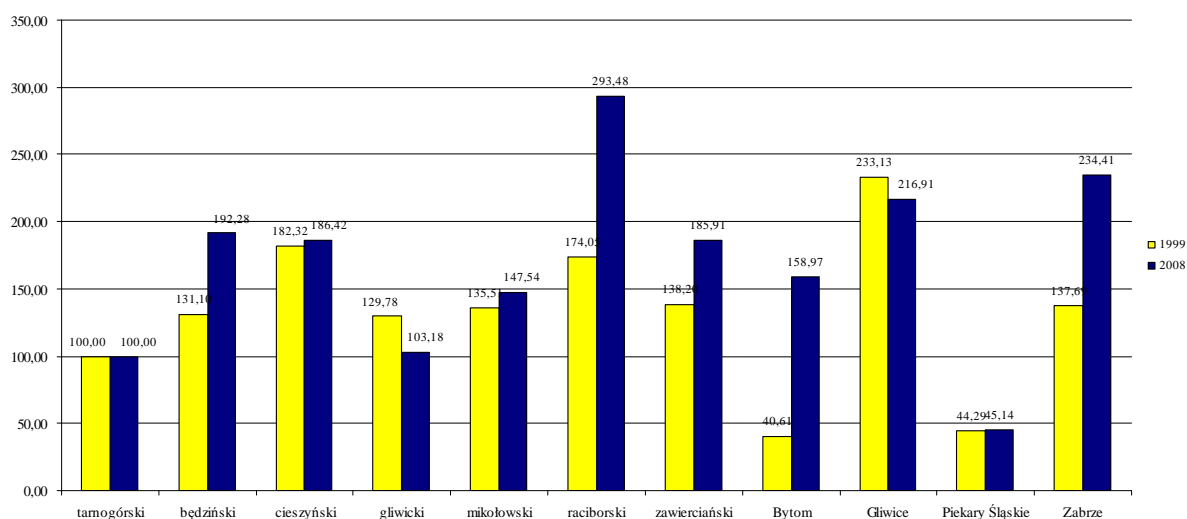
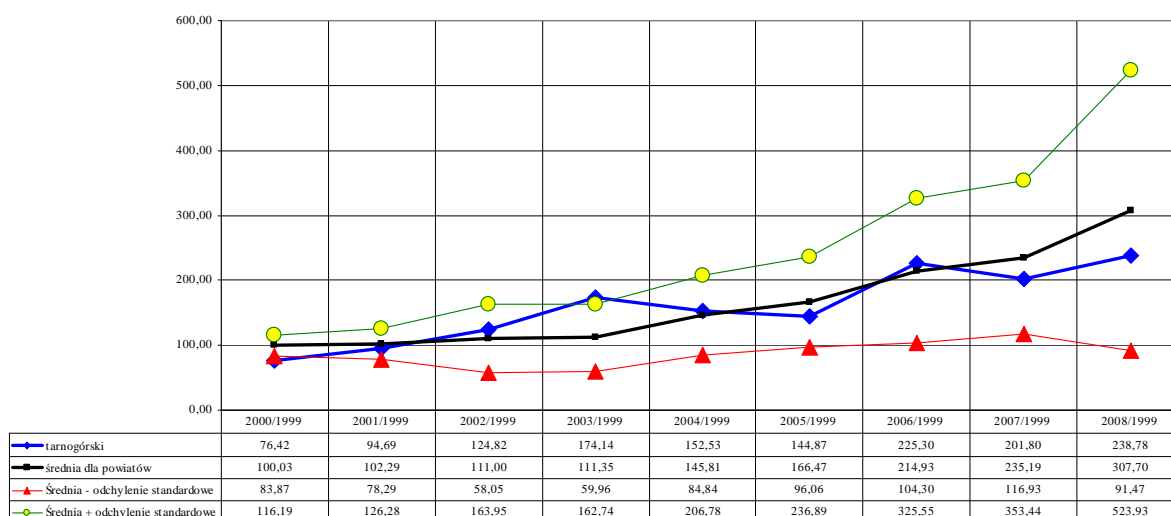


Tabela 12. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „wydatki inwestycyjne budżetów gminnych i powiatowych na mieszkańca” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	Zmiana średnioroczna w %	Ranga zmian
tarnogórski	152,37	116,44	144,27	190,18	265,33	232,40	220,73	343,28	307,47	363,82	138,78	10,15	9
będziński	199,75	187,48	192,94	170,93	186,00	270,72	331,26	523,90	554,81	699,55	250,21	14,94	4
cieszyński	277,79	295,71	340,80	327,87	294,45	314,33	386,43	453,66	596,20	678,24	144,16	10,43	7
gliwicki	197,73	156,18	238,97	223,34	143,54	275,04	368,03	622,78	392,38	375,40	89,85	7,38	11
mikołowski	206,47	231,83	288,53	385,77	382,40	573,59	606,80	565,33	612,95	536,79	159,98	11,20	6
raciborski	265,19	352,22	244,92	266,72	284,20	447,93	299,25	518,15	401,68	1067,76	302,63	16,74	3
zawierciański	210,57	202,29	194,41	131,44	152,39	319,41	325,33	349,99	559,43	676,37	221,21	13,84	5
Bytom	61,88	54,92	35,49	49,06	32,25	55,51	66,38	103,95	319,33	578,38	834,72	28,19	1
Gliwice	355,21	364,05	284,69	239,80	201,82	198,86	434,26	543,78	926,54	789,15	122,16	9,27	10
Piekary Śl.	67,49	54,10	57,86	150,61	95,80	104,73	205,37	343,98	37,67	164,25	143,37	10,39	8
Zabrze	209,79	189,76	231,76	311,06	416,21	421,50	425,64	368,74	475,65	852,83	306,51	16,86	2
średnia dla powiatów	200,39	200,45	204,97	222,43	223,13	292,18	333,59	430,68	471,28	616,59	207,70	13,30	
wskaźnik dla woj. Śląskiego	244,82	263,90	282,68	286,71	268,91	329,02	401,97	540,28	599,17	655,73	167,84	11,57	

Rysunek 16. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „wydatki inwestycyjne budżetów gminnych i powiatowych na mieszkańca” w latach 1999 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analiza dynamiki w omawianym zakresie pozwala umieścić powiat tarnogórski na dziewiątej pozycji (średnioroczny wzrost na poziomie 10,15%) przed Gliwicami oraz powiatem gliwickim. Największy wzrost dynamiki w badanym okresie zanotował Bytom (średnioroczny wzrost o 28,19%) przy średniorocznym wzroście dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na poziomie 13,30% rocznie i średniej dynamice wskaźnika dla całego województwa na poziomie 11,57%.

Badanie wskaźnika „produkcja sprzedana w przemyśle i budownictwie na jednego mieszkańca” wykazała, że badany powiat był w 2002 roku na piątej pozycji wśród omawianych jednostek terytorialnych oraz na pozycji trzeciej w roku 2007 (za Gliwicami oraz powiatem zawierciańskim). Najniższy wskaźnik w opisywanym okresie miał powiat gliwicki.

Rysunek 17. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „produkcja sprzedana w przemyśle i budownictwie na mieszkańca” w latach 2002 oraz 2007 (powiat tarnogórski 100%)

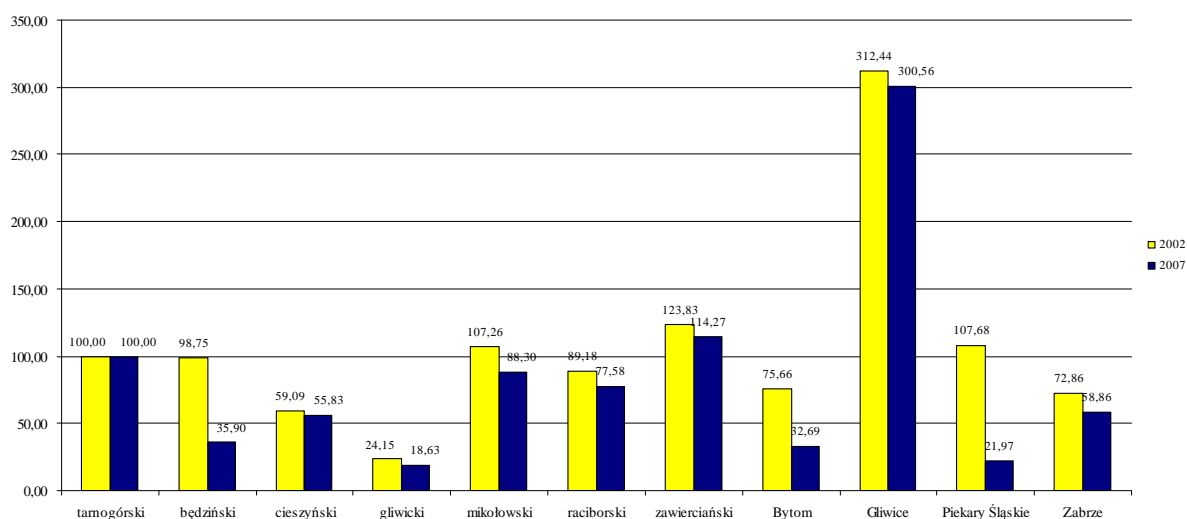
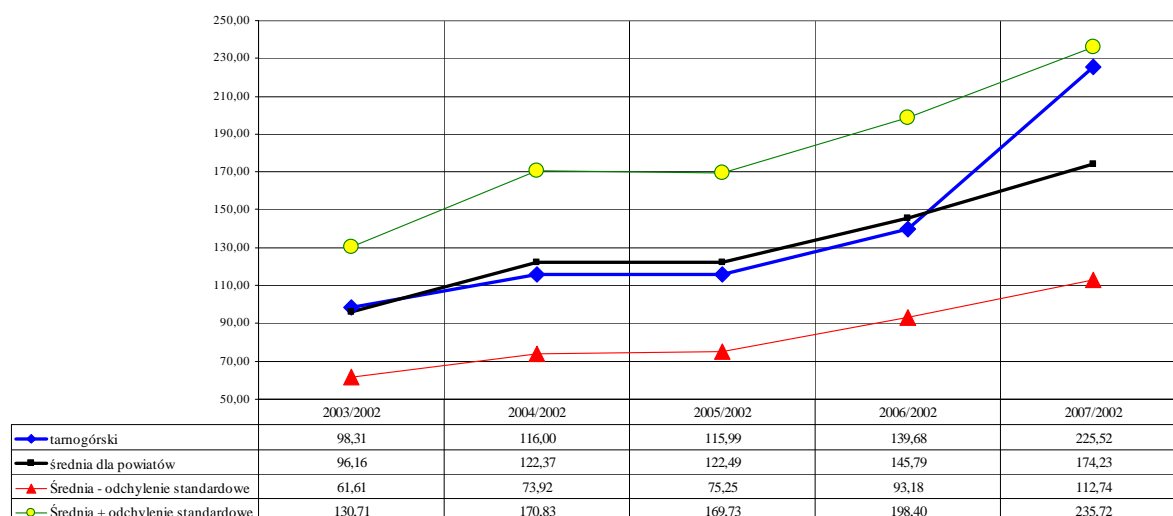


Tabela 13. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „produkcja sprzedana w przemyśle i budownictwie na mieszkańca” w latach 2002 - 2007 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	2002	2003	2004	2005	2006	2007	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	11170,00	10981,00	12957,00	12956,00	15602,00	25191,00	125,52	17,66	1
będziński	11030,00	9987,00	7819,00	6505,00	7879,00	9043,00	-18,01	-3,89	10
cieszyński	6600,00	8216,00	8919,00	9394,00	9970,00	14063,00	113,08	16,33	3
gliwicki	2697,00	3465,00	3964,00	3935,00	4225,00	4693,00	74,01	11,72	8
mikołowski	11981,00	14709,00	21461,00	20699,00	19438,00	22244,00	85,66	13,17	6
raciborski	9961,00	12507,00	12670,00	13761,00	15430,00	19543,00	96,20	14,43	5
zawierciański	13832,00	16063,00	24280,00	19778,00	24959,00	28787,00	108,12	15,79	4
Bytom	8451,00	4697,00	5574,00	6312,00	6732,00	8234,00	-2,57	-0,52	9
Gliwice	34900,00	29555,00	43470,00	49128,00	67474,00	75713,00	116,94	16,75	2
Piekary Śl.	12028,00	4284,00	5178,00	4314,00	4830,00	5534,00	-53,99	-14,38	11
Zabrze	8138,00	11301,00	13759,00	13421,00	14135,00	14827,00	82,19	12,75	7
średnia dla powiatów	11889,82	11433,18	14550,09	14563,91	17334,00	20715,64	74,23	11,74	
wskaźnik dla woj. śląskiego	16818,00	19273,00	26138,00	25558,00	28478,00	32357,00	92,40	13,98	

Rysunek 18. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „produkcja sprzedana w przemyśle i budownictwie na mieszkańca” w latach 2002 - 2007 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Ocena kształtowania się wskaźnika w ujęciu dynamicznym pokazuje, że powiat tarnogórski notuje średnioroczną wartość wzrostową na poziomie 17,66%. Jest ona najwyższa wśród wybranych jednostek terytorialnych. Jest to także wartość wyższa od wzrostu wskaźnika liczonego dla całego województwa śląskiego (wzrost o 13,98%).

3. Infrastruktura techniczna

Wskaźnik „gęstość pokrycia powierzchni drogami gminnymi i powiatowymi o nawierzchni twardej ulepszonej”, pokazuje że powiat tarnogórski znajdował się w 1999 roku na dziewiątej pozycji wśród analizowanych jednostek terytorialnych (przed powiatem raciborskim oraz powiatem zawierciańskim), a w 2008 roku zaś zajął pozycję ostatnią. Najwyższy poziom wskaźnika wykazują miasta: Piekary Śląskie, Bytom oraz powiat cieszyński.

Rysunek 19. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „gęstość pokrycia powierzchni drogami gminnymi i powiatowymi o nawierzchni twardej ulepszonej” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

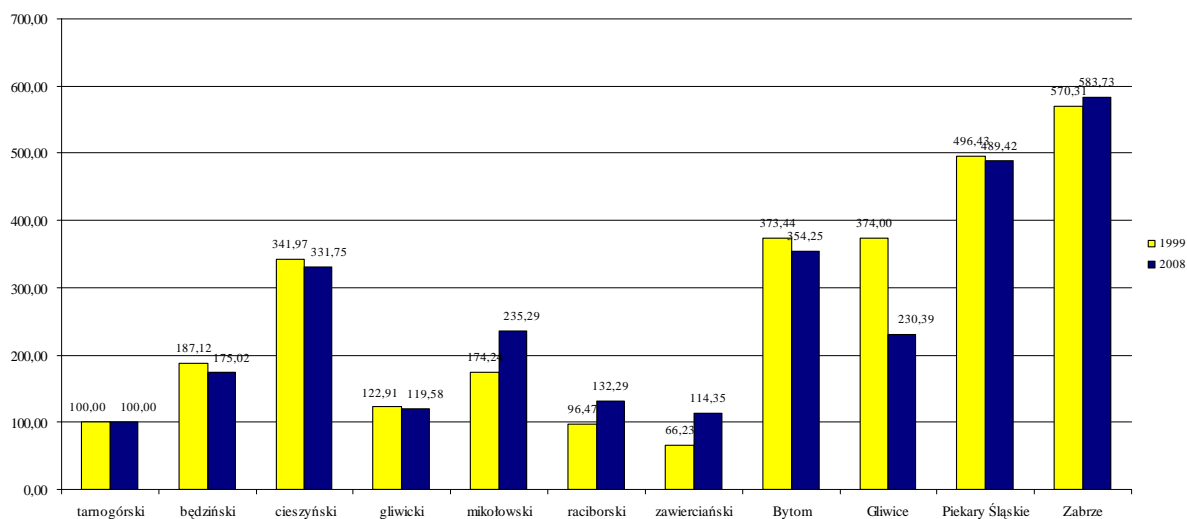
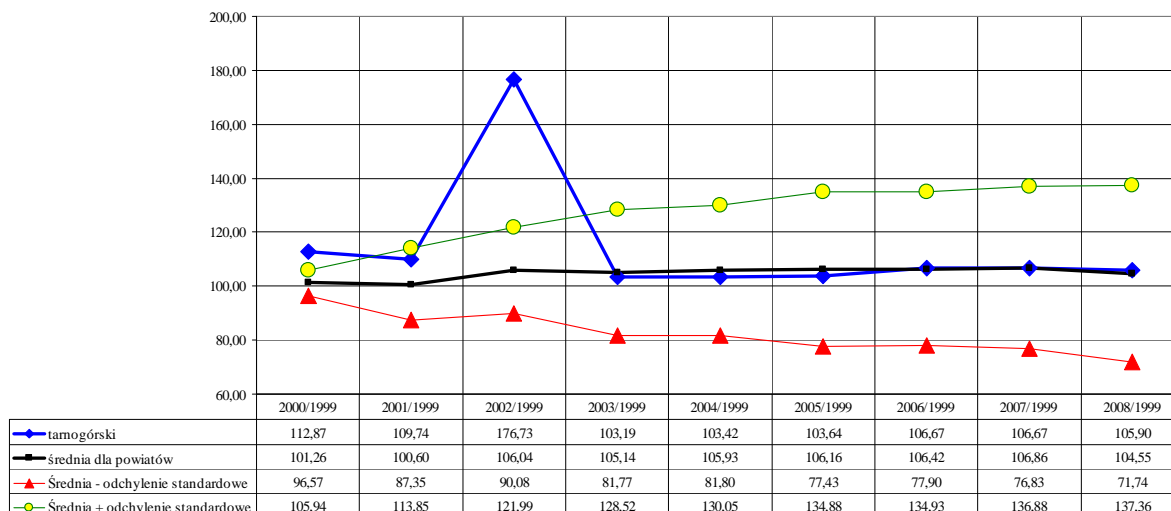


Tabela 14. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „gęstość pokrycia powierzchni drogami gminnymi i powiatowymi o nawierzchni twardej ulepszonej” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

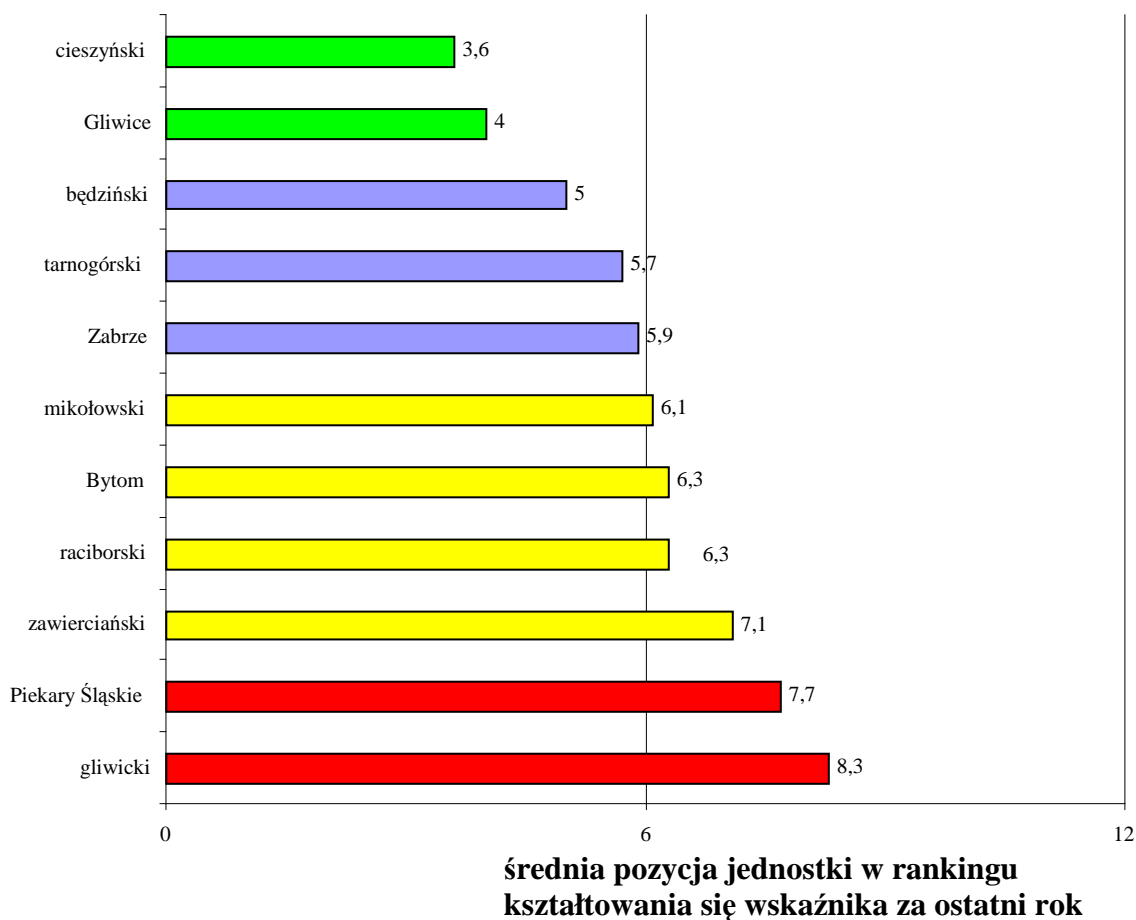
Jednostka terytorialna	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	0,42	0,48	0,46	0,75	0,44	0,44	0,44	0,45	0,45	0,45	5,90	0,64	5
będziński	0,79	0,78	0,78	0,85	0,85	0,83	0,75	0,78	0,78	0,78	-0,94	-0,11	10
cieszyński	1,45	1,44	1,36	1,39	1,34	1,42	1,44	1,43	1,42	1,49	2,74	0,30	8
gliwicki	0,52	0,52	0,50	0,50	0,50	0,51	0,51	0,51	0,51	0,54	3,03	0,33	7
mikołowski	0,74	0,84	0,97	0,92	1,02	1,03	1,04	1,04	1,04	1,05	43,01	4,05	3
raciborski	0,41	0,41	0,47	0,49	0,55	0,57	0,58	0,58	0,60	0,59	45,23	4,23	2
zawierciański	0,28	0,29	0,29	0,40	0,45	0,46	0,50	0,50	0,51	0,51	82,85	6,94	1
Bytom	1,58	1,58	1,57	1,55	1,59	1,59	1,59	1,59	1,59	1,59	0,46	0,05	9
Gliwice	1,58	1,58	1,31	1,41	1,41	1,41	1,41	1,41	1,41	1,03	-34,76	-4,64	11
Piekary Śl.	2,10	2,10	2,13	2,18	2,18	2,18	2,18	2,18	2,19	2,19	4,40	0,48	6
Zabrze	2,41	2,41	2,51	2,59	2,59	2,59	2,60	2,60	2,62	2,62	8,39	0,90	4
średnia dla powiatów	1,12	1,13	1,12	1,18	1,17	1,18	1,19	1,19	1,19	1,17	4,55	0,50	
wskaźnik dla woj. śląskiego	0,70	0,71	0,72	0,77	0,77	0,80	0,80	0,81	0,81	0,82	17,23	1,78	

Rysunek 20. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „gęstość pokrycia powierzchni drogami gminnymi i powiatowymi o nawierzchni twardej ulepszonej” w latach 1999 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



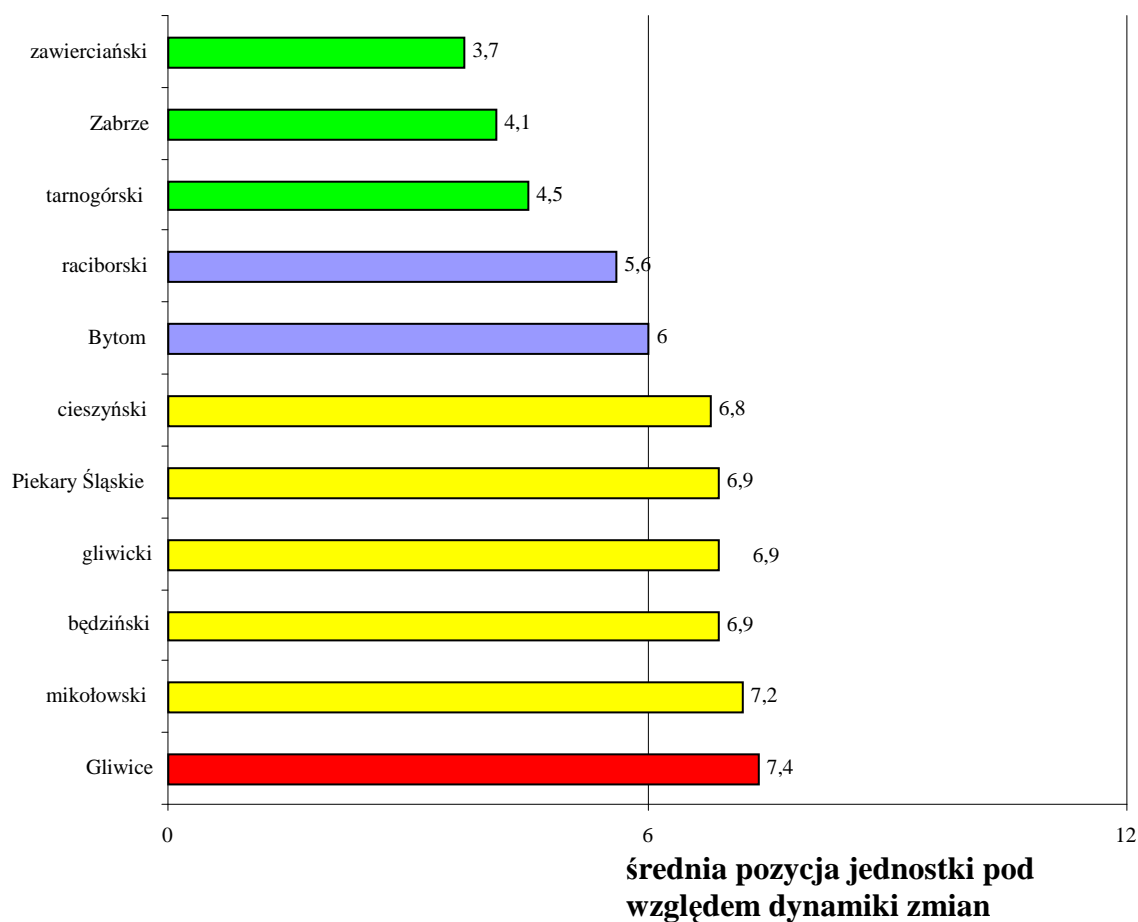
Analiza dynamiki umożliwia klasyfikację powiatu tarnogórskiego na piątym miejscu wśród wybranych do badania jednostek terytorialnych (wzrost o 0,64). Jest to wartość wyższa niż indeks liczony dla analizowanych miast i powiatów ziemskich (0,50), ale niższa od średniorocznego wzrostu na poziomie województwa (wzrost o 1,78%). Największy średnioroczny spadek w latach 1999-2008 zanotowały Gliwice (o 4,64%).

Rysunek 21. Wskaźnik syntetyczny dla wymiaru „przedsiębiorczość” dla wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analizując wskaźnik syntetyczny dla wymiaru „przedsiębiorczość” można powiedzieć, że powiat tarnogórski znalazł się ze średnią rangą na poziomie 5,7 w grupie jednostek o dobrej pozycji (razem z powiatem będzińskim oraz miastem Zabrzem – kolor niebieski). Grupę jednostek o bardzo dobrej pozycji tworzą powiat cieszyński oraz Gliwice (kolor zielony). Grupę powiatów przeciętnych ze względu na kształtowanie się wskaźników opisujących wymiar „przedsiębiorczość”, tworzą powiaty: mikołowski, raciborski i zawierciański oraz miasto Bytom (kolor żółty). Grupę o najgorszej pozycji tworzą miasto Piekary Śląskie oraz powiat gliwicki (kolor czerwony).

Rysunek 22. Wskaźnik syntetyczny dynamiki zmian dla wymiaru „przedsiębiorczość” dla wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analizując wskaźnik syntetyczny dynamiki zmian dla wymiaru „przedsiębiorczość” można stwierdzić, że powiat tarnogórski znalazł się ze średnią rangą na poziomie 4,5 w grupie jednostek terytorialnych o bardzo dobrej dynamice zmian w omawianym zakresie (razem z Zabrzem oraz powiatem zawierciańskim – kolor zielony). Grupę o dobrej dynamice zmian tworzą powiat raciborski oraz Bytom (kolor niebieski). Grupę powiatów przeciętnych ze względu na dynamikę zmian, tworzą powiaty: cieszyński, gliwicki, będziński, mikołowski oraz Piekary Śląskie (kolor żółty). Jednoelementową grupę o najgorszej dynamice zmian w wymiarze „przedsiębiorczość” tworzy miasto Gliwice (kolor czerwony).

V. Analiza konkurencyjna Tarnowskich Gór w wymiarze „edukacja i usługi społeczne”

1. Sytuacja demograficzna

Analiza cechy „**ludność faktycznie zamieszkała według stanu na 31 XII**” wykazuje, że powiat tarnogórski znajdował się na pozycji szóstej zarówno w 1999 roku, jak i 2008 roku. Najwięcej ludzi mieszka w Gliwicach (146,39% poziomu cechy analizowanego powiatu w 1999 roku i 143,01% w roku 2008), najmniej zaś mieszkańców liczy miasto Piekary Śląskie (odpowiednio 43,77% i 42,78% poziomu powiatu tarnogórskiego).

Rysunek 23. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „ludność faktycznie zamieszkała według stanu na 31 XII” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

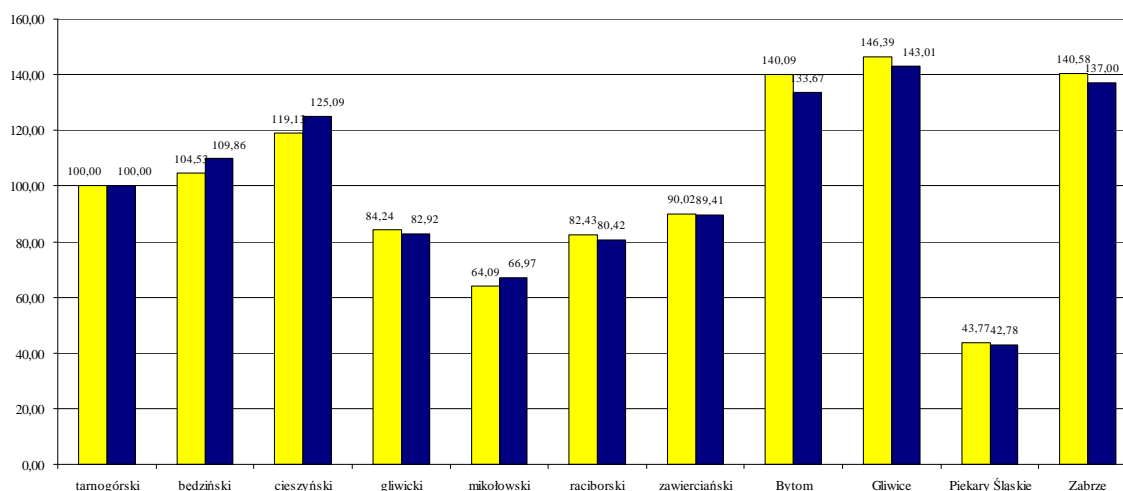
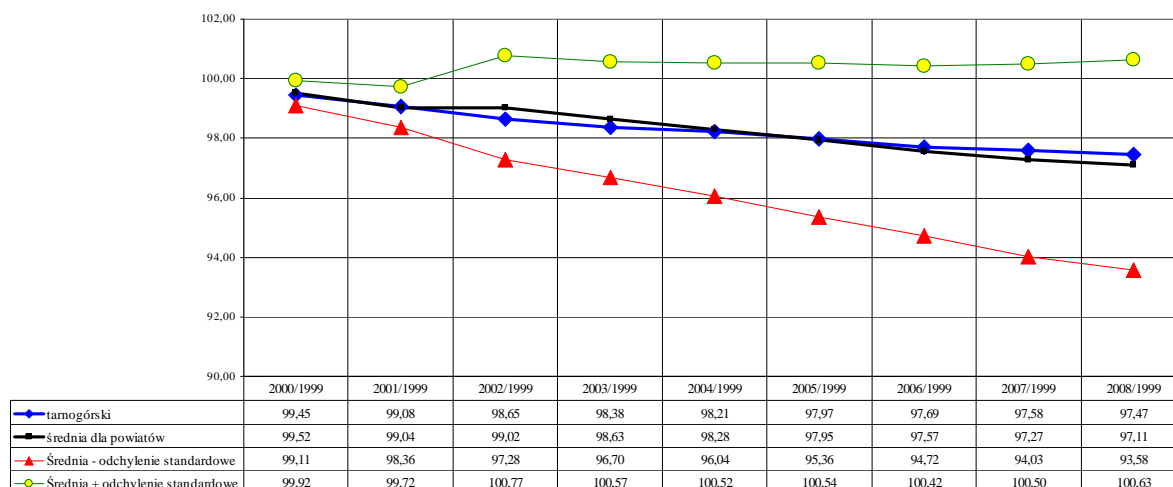


Tabela 15. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie cechy „ludność faktycznie zamieszkała według stanu na 31 XII” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	141096	140315	139796	139197	138804	138577	138228	137830	137684	137522	-2,53	-0,28	3
będziński	147483	146749	145866	152094	151519	151289	151391	151163	151160	151078	2,44	0,27	1
cieszyński	168094	168729	168986	169366	169916	170400	170910	170822	171231	172027	2,34	0,26	2
gliwicki	118862	118136	117698	116919	116244	115657	115173	114848	114490	114033	-4,06	-0,46	6
mikołowski	90426	90463	90250	90469	90427	90675	90853	91112	91706	92098	1,85	0,20	4
raciborski	116304	115473	114628	113866	113208	112570	112009	111204	110731	110591	-4,91	-0,56	9
zawierciański	127011	126788	126278	125806	125347	124897	124442	123901	123316	122962	-3,19	-0,36	5
Bytom	197660	195807	194109	192597	191060	189535	187943	186540	184765	183829	-7,00	-0,80	11
Gliwice	206552	205092	204175	202604	201586	200361	199451	198499	197393	196669	-4,78	-0,54	8
Piekary Śl.	61753	61347	61045	60649	60334	59984	59675	59338	59061	58832	-4,73	-0,54	7
Zabrze	198354	197111	195666	194638	193665	192546	191247	190110	189062	188401	-5,02	-0,57	10
średnia dla powiatów	143054	142365	141682	141655	141101	140590	140120	139579	139145	138913	-2,89	-0,33	
wskaźnik dla woj. śląskiego	4776856	4758944	4741816	4731533	4714982	4700771	4685775	4669137	4654115	4645665	-2,75	-0,31	

Rysunek 24. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „ludność faktycznie zamieszkała według stanu na 31 XII” w latach 1999 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analiza dynamiki zmian wykazała, że powiat tarnogórski zanotował w badanym okresie średnioroczne tempo spadkowe na poziomie 0,28%, przy średnim spadku dla badanych powiatów na poziomie 0,33% oraz dla całego województwa na poziomie 0,31%.

Rezultaty analizy cechy „liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym” wykazują, że powiat tarnogórski znajdował się na czwartej pozycji wśród analizowanych jednostek terytorialnych. Pierwsze miejsce w 1999 przypadło miastu Zabrze, zaś w 2008 roku zajął je powiat cieszyński. Najmniej osób w wieku przedprodukcyjnym było w Piekarach Śląskich (42,43% potencjału powiatu tarnogórskiego w 1999 roku i 41,55% w roku 2008).

Rysunek 25. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „ludność faktycznie w wieku przedprodukcyjnym zamieszkała według stanu na 31 XII” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

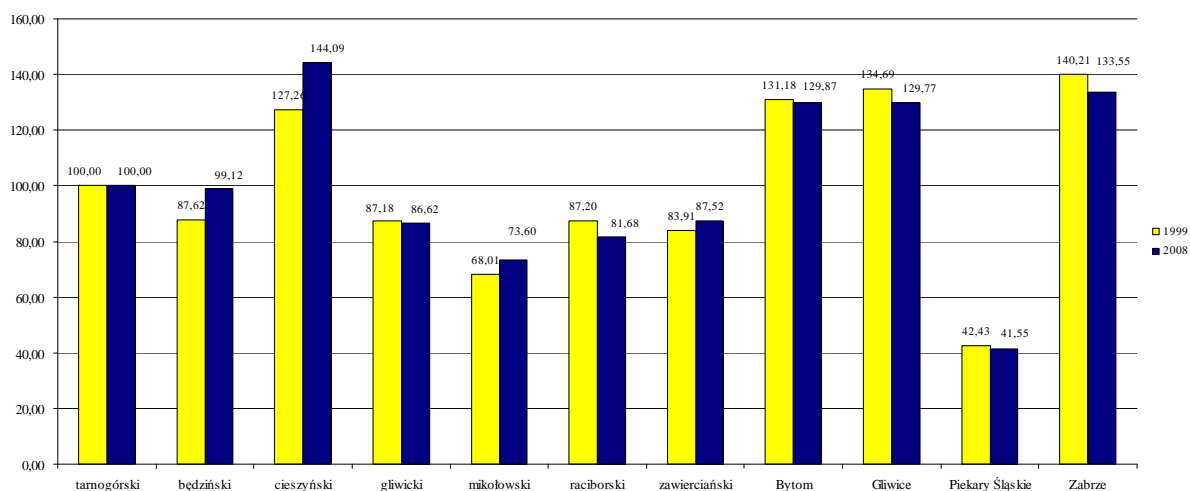
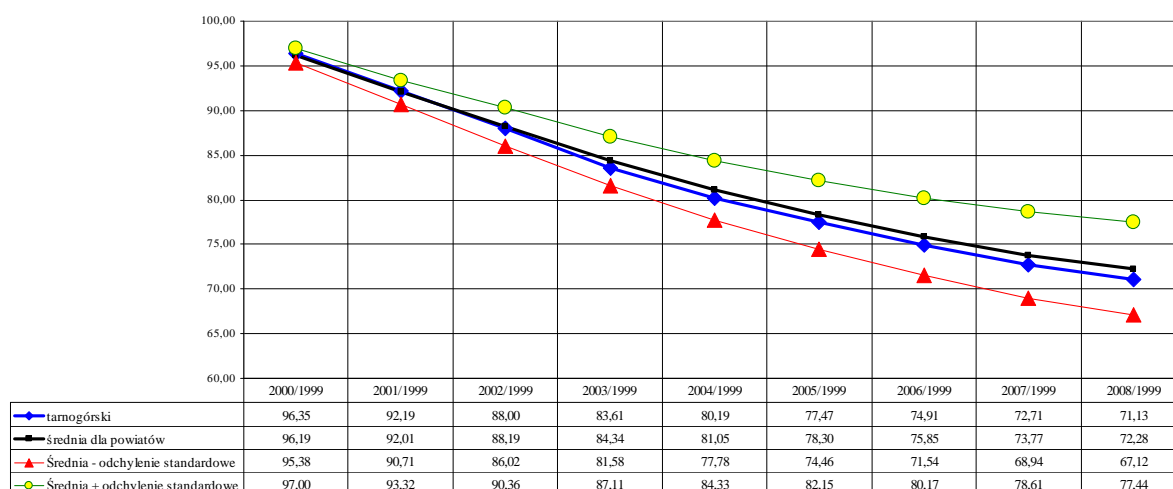


Tabela 16. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie cechy „ludność faktycznie w wieku przedprodukcyjnym zamieszkała według stanu na 31 XII” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	33671	32441	31042	29630	28154	27000	26086	25223	24481	23949	-28,87	-3,71	5
będziński	29503	28065	26725	26920	25944	25079	24662	24240	23891	23739	-19,54	-2,39	2
cieszyński	42851	41821	40566	39413	38390	37443	36564	35711	35012	34508	-19,47	-2,38	1
gliwicki	29355	28237	27015	25709	24446	23392	22531	21849	21212	20744	-29,33	-3,78	6
mikołowski	22899	22205	21314	20456	19647	19075	18564	18144	17957	17626	-23,03	-2,87	3
raciborski	29360	28166	26806	25470	24198	23078	22086	21026	20134	19562	-33,37	-4,41	11
zawierciański	28253	27260	26205	25181	24232	23353	22614	21954	21362	20961	-25,81	-3,26	4
Bytom	44171	42644	40762	38791	37004	35471	34149	32999	31902	31103	-29,59	-3,82	7
Gliwice	45352	43117	40972	38680	36634	35046	33588	32576	31651	31079	-31,47	-4,11	9
Piekary Śl.	14287	13630	13013	12319	11774	11230	10810	10433	10145	9951	-30,35	-3,94	8
Zabrze	47209	45344	43189	41025	39047	37230	35653	34165	32931	31985	-32,25	-4,23	10
średnia dla powiatów	33356	32085	30692	29418	28134	27036	26119	25302	24607	24110	-27,72	-3,54	
wskaźnik dla woj. śląskiego	1123987	1081347	1035495	992244	950701	915612	885181	858774	835711	819083	-27,13	-3,46	

Rysunek 26. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „ludność faktycznie w wieku przedprodukcyjnym zamieszkała według stanu na 31 XII” w latach 1999 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analiza dynamiki zmian wykazuje, że badany powiat zajmuje piątą pozycję, za powiatami cieszyńskim, będzińskim, mikołowskim oraz zawierciańskim. Średnioroczny spadek na poziomie 3,71% był niższy niż średnia spadku dla wszystkich analizowanych powiatów (3,54%) oraz wskaźnika dla województwa śląskiego (3,46%).

Badanie powiatów i miast pod względem kształtowania się cechy „**liczba ludności w wieku produkcyjnym**” wykazuje, że powiat tarnogórski znajdował się na szóstej pozycji w 1999 oraz w 2008 roku. Najmniej ludności w wieku produkcyjnym spośród analizowanych zbadano w Piekarach Śląskich (43,97% potencjału powiatu tarnogórskiego w 1999 roku oraz 43,00% potencjału z roku 2008), najwięcej zaś w Gliwicach (odpowiednio 150,41% w roku 1999 oraz 146,05% w roku 2008).

Rysunek 27. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „ludność faktycznie w wieku produkcyjnym zamieszkała według stanu na 31 XII” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

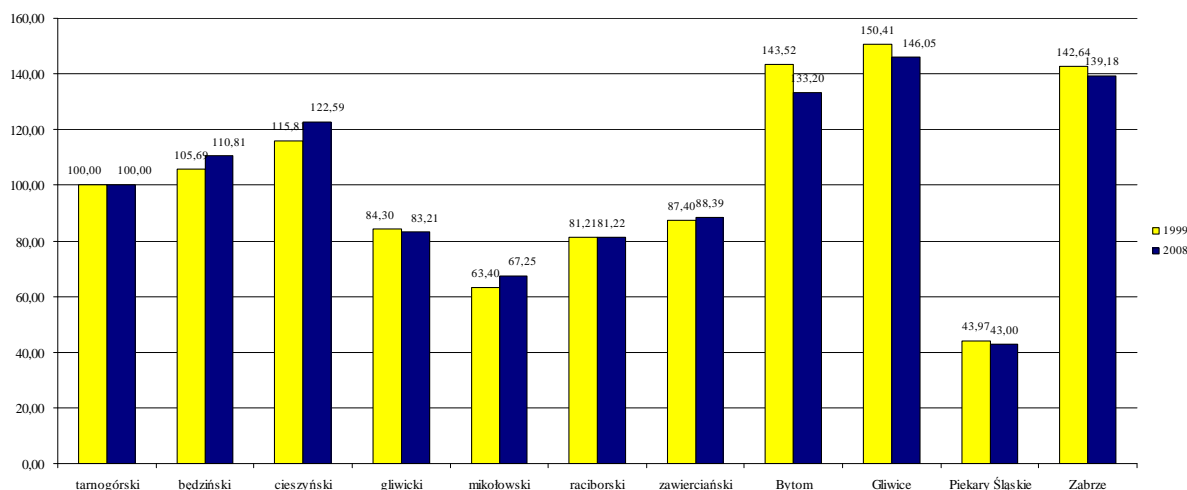
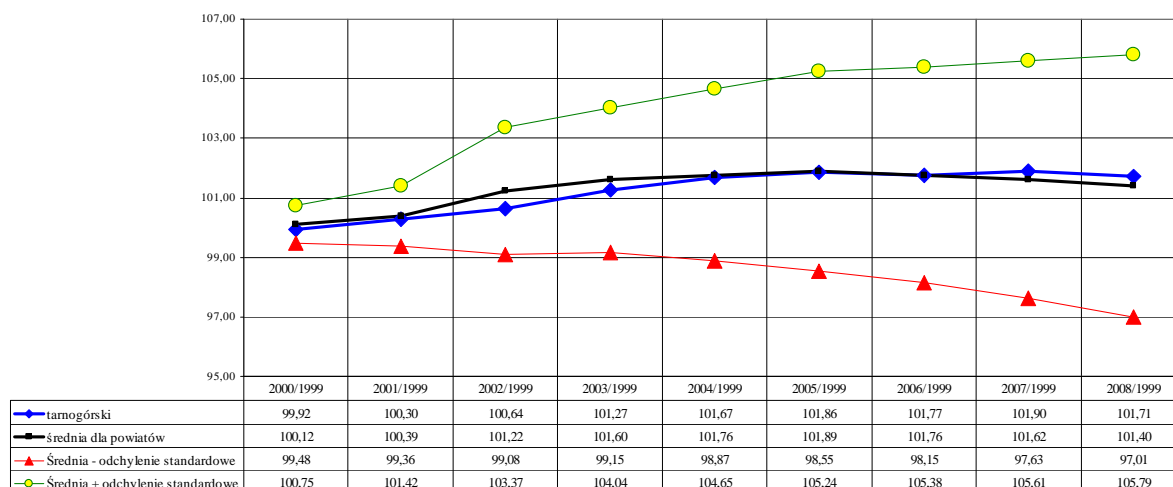


Tabela 17. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie cechy „ludność faktycznie w wieku produkcyjnym zamieszkała według stanu na 31 XII” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	88107	88036	88367	88674	89226	89576	89749	89663	89777	89617	1,71	0,19	6
będziński	93119	93613	93907	98644	99034	99486	99893	99769	99642	99306	6,64	0,72	3
cieszyński	102041	103334	104338	105359	106489	107556	108481	108773	109191	109865	7,67	0,82	2
gliwicki	74272	74215	74472	74589	74684	74789	74815	74837	74830	74569	0,40	0,04	7
mikołowski	55861	56303	56610	57402	57877	58444	58979	59361	59835	60263	7,88	0,85	1
raciborski	71554	71311	71382	71564	71882	71961	72176	72257	72580	72791	1,73	0,19	5
zawierciański	77006	77567	78122	78743	79256	79503	79805	79716	79447	79215	2,87	0,31	4
Bytom	126450	125328	124745	124476	123981	123228	122278	121356	120245	119372	-5,60	-0,64	11
Gliwice	132521	132560	133112	133159	133568	133263	133244	132612	131921	130890	-1,23	-0,14	10
Piekary Śl.	38738	38787	38791	38937	39011	38979	38970	38881	38698	38532	-0,53	-0,06	8
Zabrze	125678	125427	125360	125846	126068	125921	125613	125513	125138	124729	-0,76	-0,08	9
średnia dla powiatów	89577	89680	89928	90672	91007	91155	91273	91158	91028	90832	1,40	0,15	
wskaźnik dla woj. śląskiego	2992907	3003302	3018023	3036759	3050002	3058043	3063102	3058286	3051575	3043430	1,69	0,19	

Rysunek 28. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „ludność faktycznie w wieku produkcyjnym zamieszkała według stanu na 31 XII” w latach 1999 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analiza cechy w ujęciu dynamicznym pokazuje, że w powiecie tarnogórskim, corocznie liczba osób w wieku produkcyjnym średnio rzecz biorąc wzrasta o 0,19%. Wzrost na tym poziomie jest szóstym co do wartości w grupie badanych jednostek. Najszybciej liczba osób w wieku produkcyjnym przyrasta w powiecie mikołowskim (średniorocznie o 0,85%). Wszystkie omawiane powiaty grodzkie notują spadki mieszkańców w wieku produkcyjnym.

Analiza cechy „**liczba ludności w wieku poprodukcyjnym**” pokazuje, że powiat tarnogórski był w tym względzie na siódmej pozycji w 1999 roku oraz na pozycji szóstej w 2008 roku. Najwięcej ludności w wieku poprodukcyjnym było w Gliwicach, najmniej w Piekarach Śląskich.

Rysunek 29. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „ludność faktycznie w wieku poprodukcyjnym zamieszkała według stanu na 31 XII” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

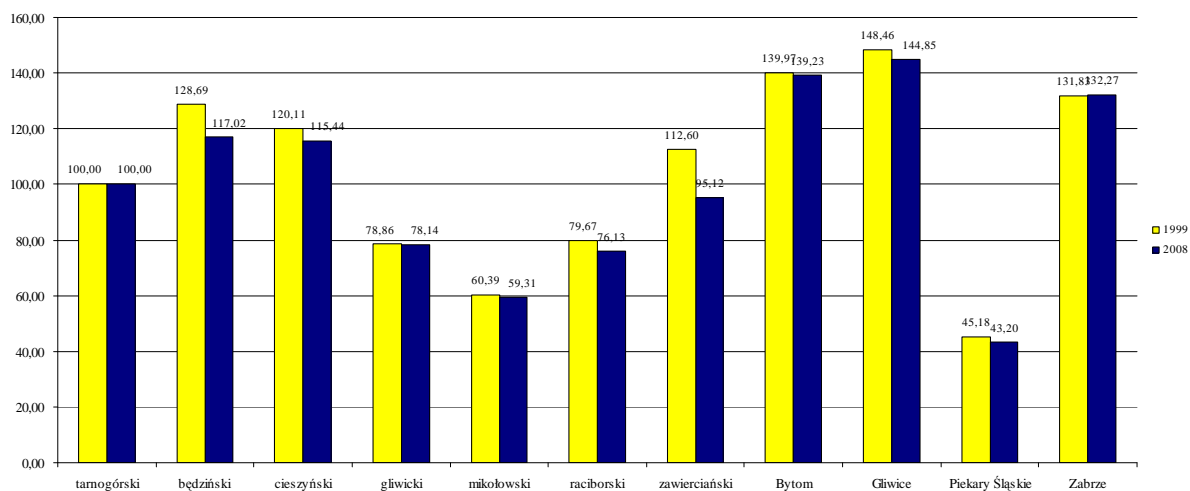
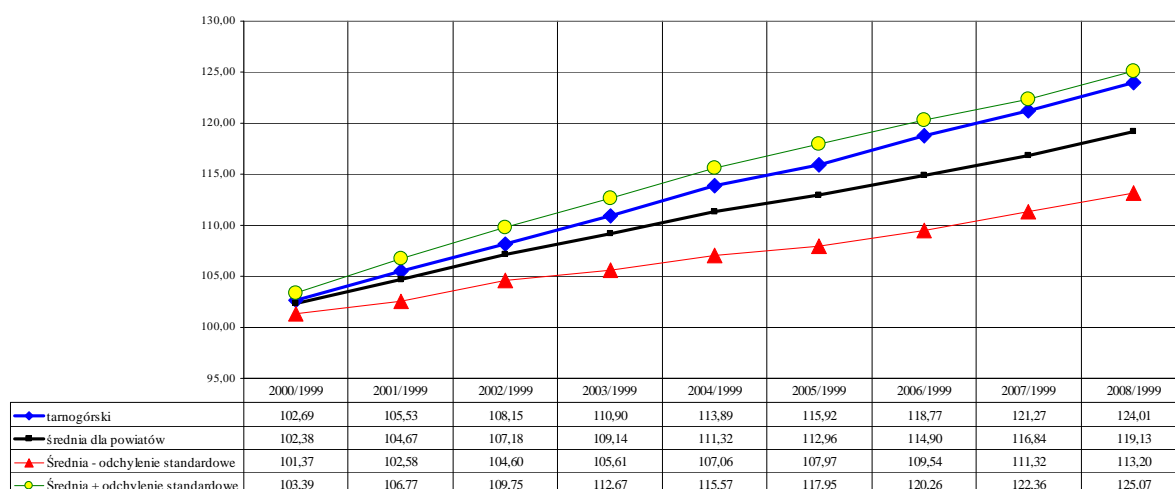


Tabela 18. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie cechy „ludność faktycznie w wieku poprodukcyjnym zamieszkała według stanu na 31 XII” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	19318	19838	20387	20893	21424	22001	22393	22944	23426	23956	24,01	2,42	10
będziński	24861	25071	25234	26530	26541	26724	26836	27154	27627	28033	12,76	1,34	2
cieszyński	23202	23574	24082	24594	25037	25401	25865	26338	27028	27654	19,19	1,97	5
gliwicki	15235	15684	16211	16621	17114	17476	17827	18162	18448	18720	22,87	2,32	8
mikołowski	11666	11955	12326	12611	12903	13156	13310	13607	13914	14209	21,80	2,22	7
raciborski	15390	15996	16440	16832	17128	17531	17747	17921	18017	18238	18,51	1,90	3
zawierciański	21752	21961	21951	21882	21859	22041	22023	22231	22507	22786	4,75	0,52	1
Bytom	27039	27835	28602	29330	30075	30836	31516	32185	32618	33354	23,36	2,36	9
Gliwice	28679	29415	30091	30765	31384	32052	32619	33311	33821	34700	20,99	2,14	6
Piekary Śl.	8728	8930	9241	9393	9549	9775	9895	10024	10218	10349	18,57	1,91	4
Zabrze	25467	26340	27117	27767	28550	29395	29981	30432	30993	31687	24,42	2,46	11
średnia dla powiatów	20122	20600	21062	21565	21960	22399	22728	23119	23511	23971	19,13	1,96	
wskaźnik dla woj. śląskiego	659962	674295	688298	702530	714279	727116	737492	752077	766829	783152	18,67	1,92	

Rysunek 30. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „ludność faktycznie w wieku poprodukcyjnym zamieszkała według stanu na 31 XII” w latach 1999 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Zmiana średnioroczna cechy ludność w wieku poprodukcyjnym wynosi 2,42%, co stawia powiat na dziesiątej, przedostatniej pozycji wśród analizowanych powiatów. Większy średnioroczny przyrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym zanotowano tylko w Zabrzu. Średni wzrost tej cechy dla analizowanych jednostek w badanym okresie wyniósł 1,96%, zaś dla województwa śląskiego jako całości 1,92%.

Badanie wskaźnika „**gęstość zaludnienia**” wykazało, że powiat tarnogórski znajduje się na siódmej pozycji, z wartościami wskaźnika zbliżonymi do powiatów cieszyńskiego oraz raciborskiego. Spośród analizowanych jednostek terytorialnych największą gęstość zaludnienia mają miasta (wśród nich Bytom), najmniejsza zaś powiat zawierciański (57,71% potencjału powiatu tarnogórskiego w roku 1999 oraz 57,41% w roku 2008).

Rysunek 31. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „gęstość zaludnienia” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

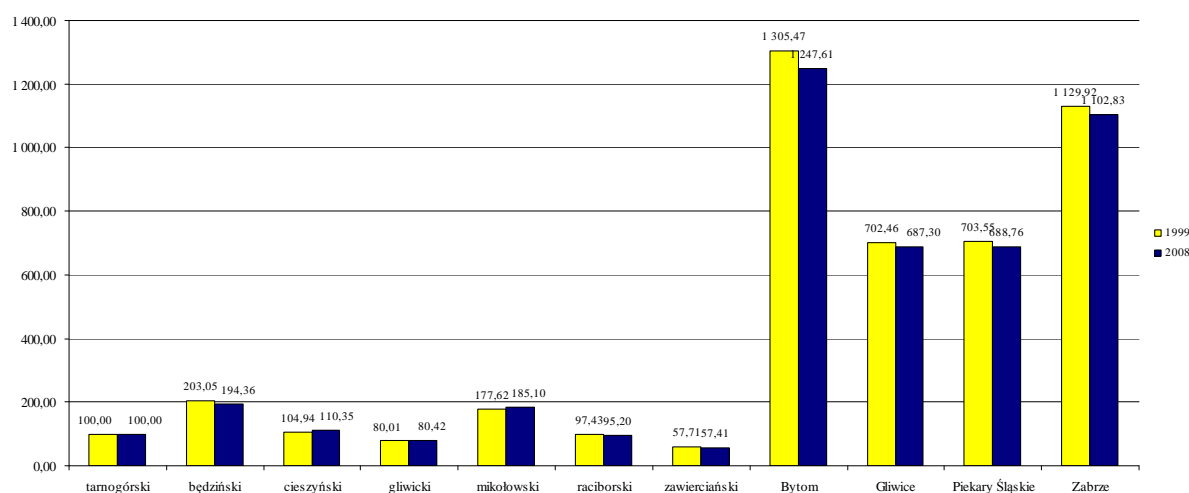
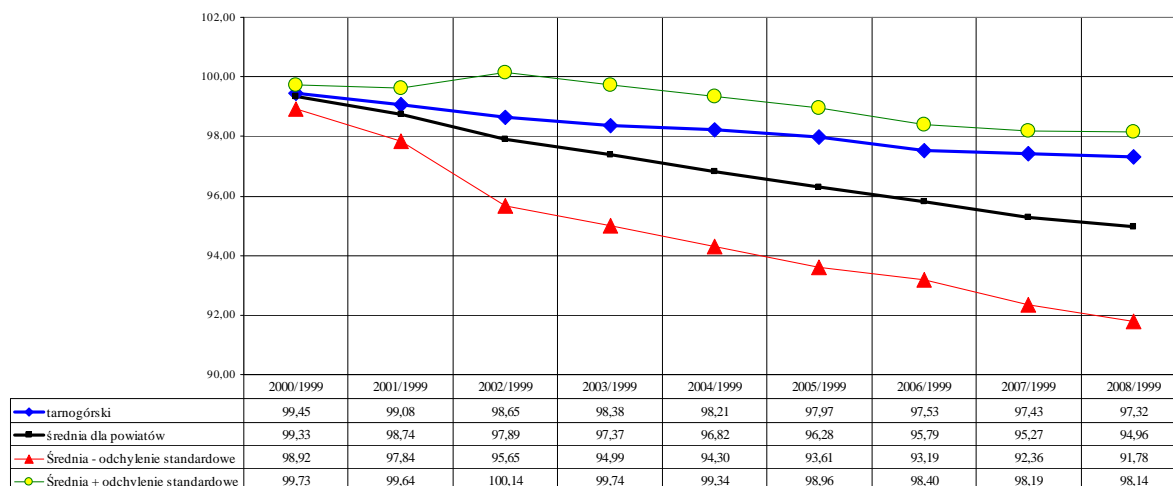


Tabela 19. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „gęstość zaludnienia” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	219	218	217	216	216	216	215	214	214	214	-2,68	-0,30	4
będziński	446	443	441	413	412	411	411	415	415	415	-6,85	-0,79	10
cieszyński	230	231	231	232	233	233	234	234	235	236	2,34	0,26	1
gliwicki	176	174	177	176	175	174	173	173	172	172	-2,18	-0,25	3
mikołowski	390	390	389	390	390	391	392	391	394	395	1,41	0,16	2
raciborski	214	212	211	209	208	207	206	204	204	203	-4,91	-0,56	8
zawierciański	127	126	126	125	125	125	124	124	123	123	-3,19	-0,36	5
Bytom	2865	2838	2813	2791	2769	2747	2724	2703	2678	2664	-7,00	-0,80	11
Gliwice	1541	1531	1524	1512	1504	1495	1488	1481	1473	1468	-4,78	-0,54	7
Piekary Śl.	1544	1534	1526	1516	1508	1500	1492	1483	1477	1471	-4,73	-0,54	6
Zabrze	2479	2464	2446	2433	2421	2407	2391	2376	2363	2355	-5,02	-0,57	9
średnia dla powiatów	930	924	918	910	906	900	895	891	886	883	-5,04	-0,57	
wskaźnik dla woj. śląskiego	389	387	386	384	382	381	380	379	377	377	-3,06	-0,34	

Rysunek 32. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „gęstość zaludnienia” w latach 1999 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Dynamika zmian wskaźnika gęstość zaludnienia pozwala sklasyfikować analizowany powiat na czwartej pozycji wśród omawianych jednostek terytorialnych. W badanym okresie największy średnioroczny przyrost zaobserwowano w powiecie cieszyńskim oraz mikołowskim (wzrost o 0,26% oraz 0,16%). Pozostałe jednostki zanotowały średnioroczne spadki gęstości zaludnienia. Podobnie było w całym województwie śląskim (w tym przypadku zanotowano spadek na poziomie 0,34% rocznie).

Wyniki badania wskaźnika „saldo migracji na 1000 ludności” pokazują, że powiat tarnogórski znajdował się wśród powiatów o dodatniej wartości wskaźnika (wartości ujemne notowały powiaty grodzkie). Wartości wskaźnika pozwalają na umieszczenie go na drugiej pozycji za powiatem cieszyńskim. Kolejne miejsca zajęły powiat mikołowski (96,01% wskaźnika powiatu tarnogórskiego z roku 2008) i będziński (89,46% wskaźnika powiatu tarnogórskiego z roku 2008). Największą ujemną migrację w 1999 roku notował Bytom, zaś w 2008 roku - Gliwice.

Rysunek 33. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „saldo migracji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

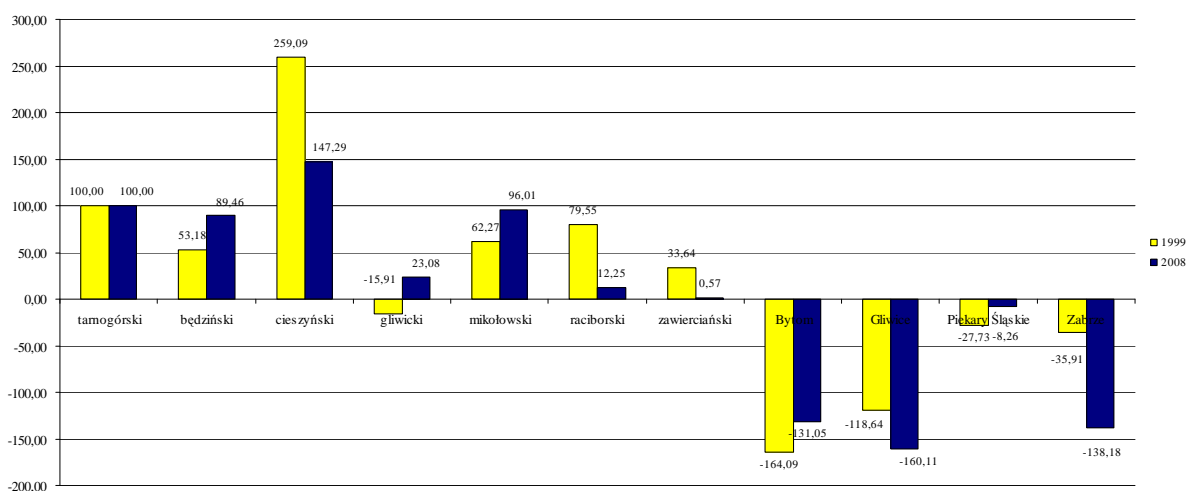
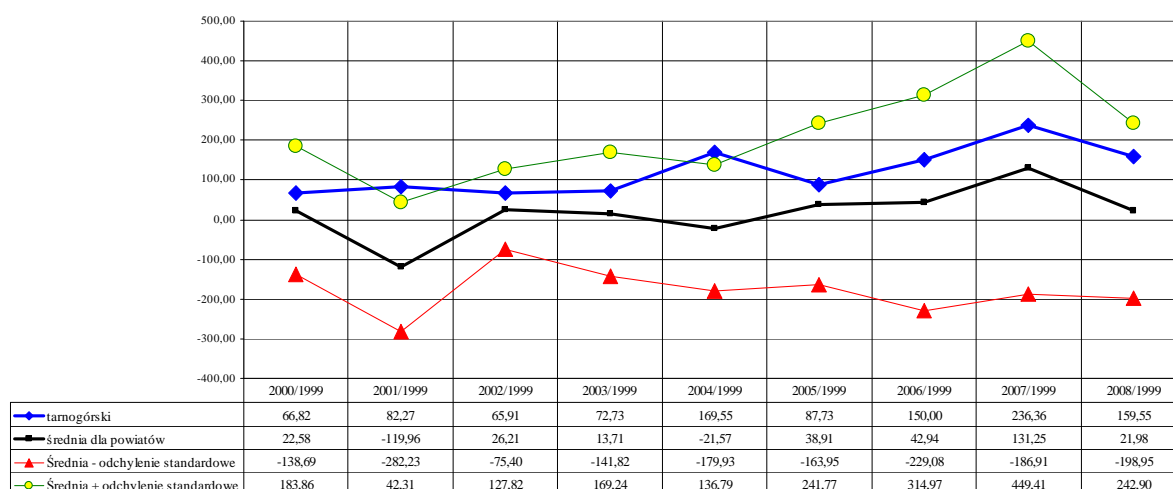


Tabela 20. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „saldo migracji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	220	147	181	145	160	373	193	330	520	351	59,55	5,33	5
będziński	117	1	-108	172	305	412	474	499	654	314	168,38	11,59	2
cieszyński	570	401	374	363	392	458	569	534	585	517	-9,30	-1,08	6
gliwicki	-35	-172	-125	-135	-181	16	38	111	180	81	331,43	209,77	1
mikołowski	137	165	236	282	308	202	312	389	638	337	145,99	10,52	3
raciborski	175	40	70	107	76	16	103	31	9	43	-75,43	-14,44	9
zawierciański	74	26	-66	53	-31	1	12	-32	21	2	-97,30	-33,05	11
Bytom	-361	-232	-889	-477	-550	-763	-629	-637	-665	-460	-27,42	-2,73	7
Gliwice	-261	-369	-112	-228	-256	-375	-358	-405	-815	-562	-115,33	-8,90	8
Piekary Śl.	-61	40	55	-29	-38	-84	-48	-61	-60	-29	52,46	7,93	4
Zabrze	-79	65	-211	-123	-117	-363	-473	-546	-416	-485	-513,92	-22,34	10
średnia dla powiatów	45	10	-54	12	6	-10	18	19	59	10	-78,02	-15,49	
wskaźnik dla woj. śląskiego	-394	-1652	-2353	-1639	-2909	-3583	-3075	-3668	-3578	-2917	-640,36	-24,91	

Rysunek 34. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „saldo migracji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców” w latach 1999 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analiza dynamiki wskaźnika saldo migracji w promilach wskazuje, że powiat tarnogórski cechuje jego średnioroczny wzrost na poziomie 5,33%. Największy średnioroczny wzrost salda migracji notuje powiat gliwicki (209,77%). Średnia dla badanych miast i powiatów oraz dla województwa śląskiego jako całości jest jednak ujemna (w pierwszym przypadku jest to średnioroczny spadek o 15,49% zaś w drugim o 24,91%).

Analiza wskaźnika „**przyrost naturalny na 1000 ludności**” pozwala na sklasyfikowanie powiatu tarnogórskiego pod tym względem na szóstej pozycji w 1999 roku oraz na ósmej w roku 2008. Najlepsza sytuacja w 1999 roku była w powiecie cieszyńskim (wskaźnik na poziomie 523,64% przyrostu naturalnego powiatu tarnogórskiego) zaś w roku 2008 w powiecie będzińskim (544,76% przyrostu naturalnego powiatu tarnogórskiego).

Rysunek 35. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „przyrost naturalny w przeliczeniu na 1000 mieszkańców” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

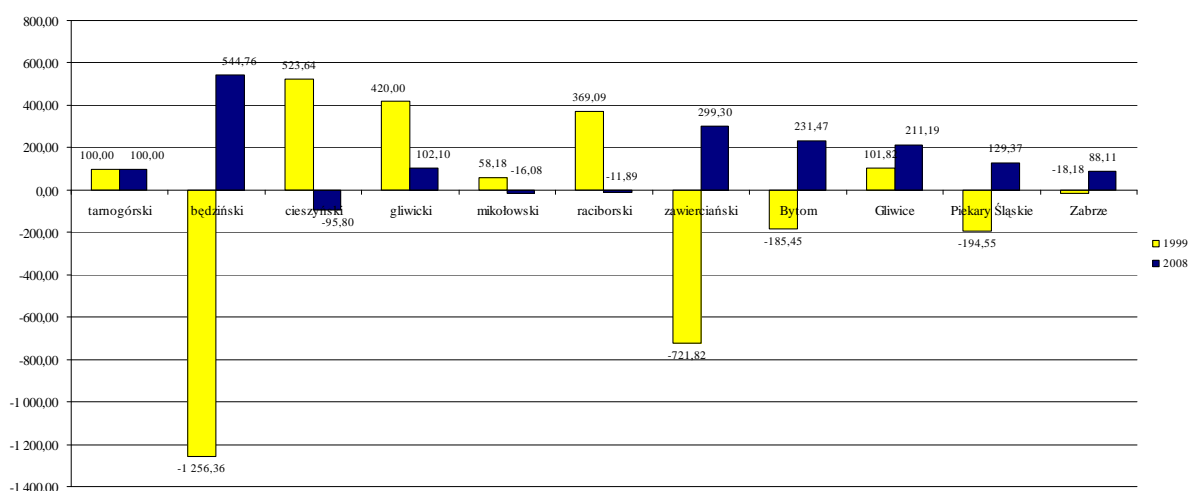
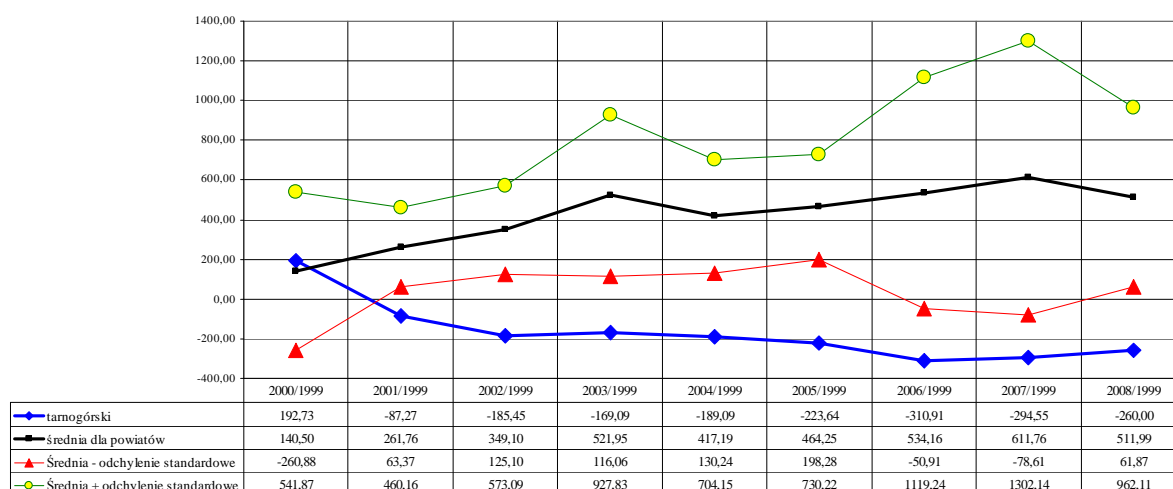


Tabela 21. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „przyrost naturalny w przeliczeniu na 1000 mieszkańców” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	55	106	-48	-102	-93	-104	-123	-171	-162	-143	-360,00	-211,20	10
będziński	-691	-651	-664	-697	-741	-653	-680	-699	-795	-779	-12,74	-1,34	2
cieszyński	288	223	311	209	154	241	198	157	94	137	-52,43	-7,92	5
gliwicki	231	187	57	-9	-46	-25	-24	-57	-34	-146	-163,20	-195,03	9
mikołowski	32	129	-1	-56	-64	-59	-34	-39	-112	23	-28,13	-3,60	3
raciborski	203	96	149	46	17	3	2	-5	-75	17	-91,63	-24,08	7
zawierciański	-397	-451	-406	-432	-467	-402	-509	-522	-554	-428	-7,81	-0,84	1
Bytom	-102	-169	-238	-278	-435	-284	-418	-301	-327	-331	-224,51	-13,97	6
Gliwice	56	-140	-200	-233	-403	-370	-281	-404	-346	-302	-639,29	-220,59	11
Piekary Śl.	-107	-59	-151	-31	-142	-152	-138	-158	-195	-185	-72,90	-6,27	4
Zabrze	-10	108	34	40	-87	-39	-45	-162	-198	-126	-1160,00	-32,51	8
średnia dla powiatów	-40	-56	-105	-140	-210	-168	-187	-215	-246	-206	-411,99	-19,90	
wskaźnik dla woj. śląskiego	459	-209	-1820	-2533	-5933	-3756	-5283	-5434	-6419	-5457	-1288,89	-231,66	

Rysunek 36. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „przyrost naturalny w przeliczeniu na 1000 mieszkańców” w latach 1999 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Dynamika zmian dla wskaźnika przyrost naturalny w promilach pozwala umiejscowić powiat tarnogórski na dziesiątej (przedostatniej) pozycji (średnioroczny spadek na poziomie 211,20%). Najlepszą dynamiką tego wskaźnika, choć również ujemną, wykazał się powiat zawierciański (0,84%), najgorszą Gliwice (220,59%). Średnioroczny spadek liczony dla badanych powiatów wynosił 19,90% zaś dla całego województwa śląskiego aż 231,66%.

2. Szkolnictwo ogólne i techniczne na poziomie średnim

Rezultaty analizy wskaźnika „**uczniowie szkół średnich jako procent młodzieży w wieku 15-18 lat**”, wskazują że powiat tarnogórski był zarówno w roku 2002, jak i 2008 na drugiej pozycji w badanym układzie jednostek terytorialnych (za Gliwicami). Najmniejsze wartości omawianego indykatora były w powiecie gliwickim (21,31% wartości wskaźnika powiatu tarnogórskiego w roku 2002 oraz 24,68% w roku 2008).

Rysunek 37. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „uczniowie szkół średnich jako procent młodzieży w wieku 15-18 lat” w latach 2002 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

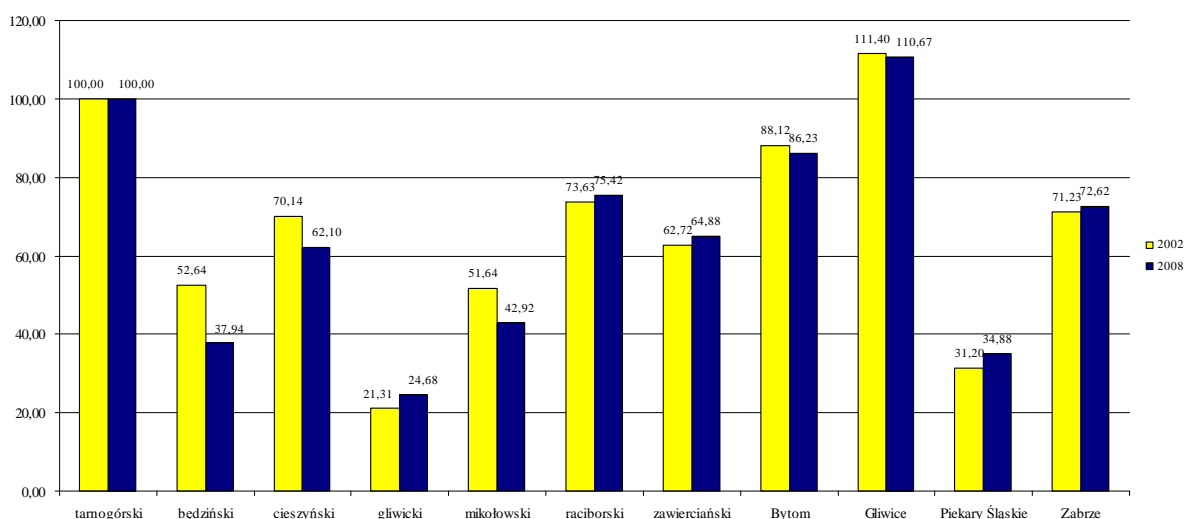
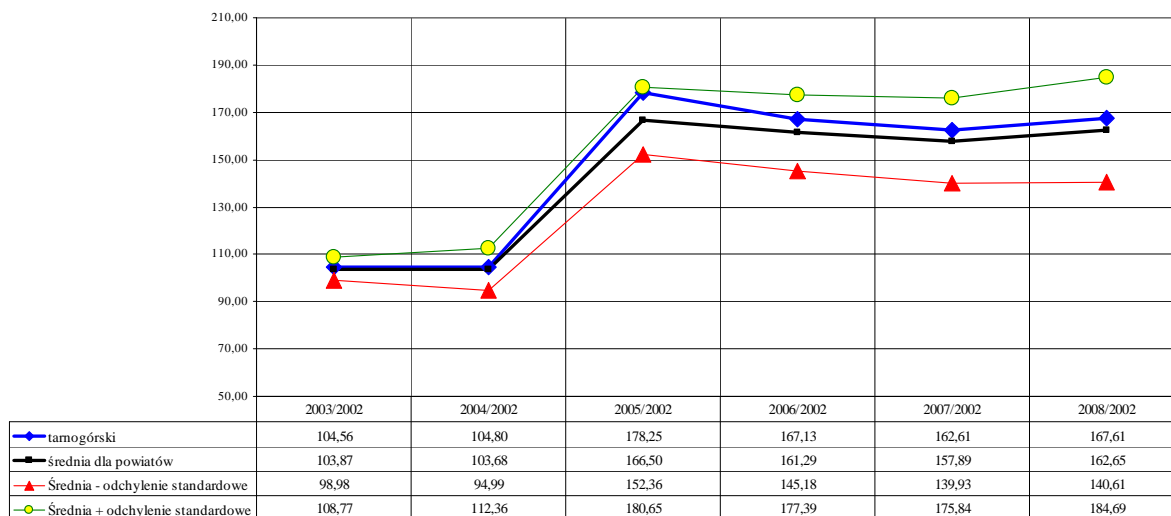


Tabela 22. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „uczniowie szkół średnich jako procent młodzieży w wieku 15-18 lat” w latach 2002 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	0,95	0,99	0,99	1,68	1,58	1,54	1,58	67,61	8,99	6
będziński	0,50	0,51	0,46	0,75	0,70	0,64	0,60	20,79	3,20	11
cieszyński	0,66	0,67	0,65	1,06	1,04	0,98	0,98	48,39	6,80	9
gliwicki	0,20	0,23	0,24	0,33	0,29	0,29	0,39	94,09	11,69	1
mikołowski	0,49	0,50	0,50	0,79	0,76	0,70	0,68	39,28	5,68	10
raciborski	0,70	0,70	0,69	1,14	1,11	1,15	1,19	71,68	9,43	4
zawierciański	0,59	0,61	0,60	1,03	0,98	0,95	1,03	73,37	9,60	3
Bytom	0,83	0,88	0,89	1,33	1,32	1,35	1,37	64,01	8,60	8
Gliwice	1,05	1,11	1,11	1,72	1,72	1,72	1,75	66,51	8,87	7
Piekary Śl.	0,29	0,33	0,35	0,60	0,59	0,58	0,55	87,36	11,03	2
Zabrze	0,67	0,68	0,69	1,12	1,10	1,07	1,15	70,87	9,34	5
średnia dla powiatów	0,63	0,66	0,65	1,05	1,02	1,00	1,03	62,65	8,44	
wskaźnik dla woj. śląskiego	0,66	0,69	0,70	1,12	1,09	1,09	1,12	70,20	9,27	

Rysunek 38. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „uczniowie szkół średnich jako procent młodzieży w wieku 15-18 lat” w latach 2002 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analiza uwidacznia wzrost poziomu omawianego wskaźnika na obszarze powiatu tarnogórskiego średniorocznie o 8,99%, klasyfikując go na szóstym miejscu wśród badanych powiatów i miast grodzkich. Mniejszy wzrost dotyczy wszystkich badanych jednostek terytorialnych (średniorocznie o 8,44%). Dla całego województwa śląskiego zaobserwowano średnioroczny wzrost wynoszący 9,27%.

Badanie wskaźnika „absolwenci szkół średnich ogólnych jako procent absolwentów ogółem” uwidacznia niewielkie różnicowania jego poziomu. Pomimo tego można stwierdzić że powiat tarnogórski znajdował się w na pozycji dziesiątej (wyprzedzając w 2005 roku jedynie powiat gliwicki, zaś w 2008 roku powiat będziński). Najlepsza sytuacja pod względem kształtowania się tego wskaźnika miała miejsce w 2005 roku w Bytomiu oraz w 2008 w Gliwicach.

Rysunek 39. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „absolwenci szkół średnich ogólnych jako procent absolwentów ogółem” w latach 2005 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

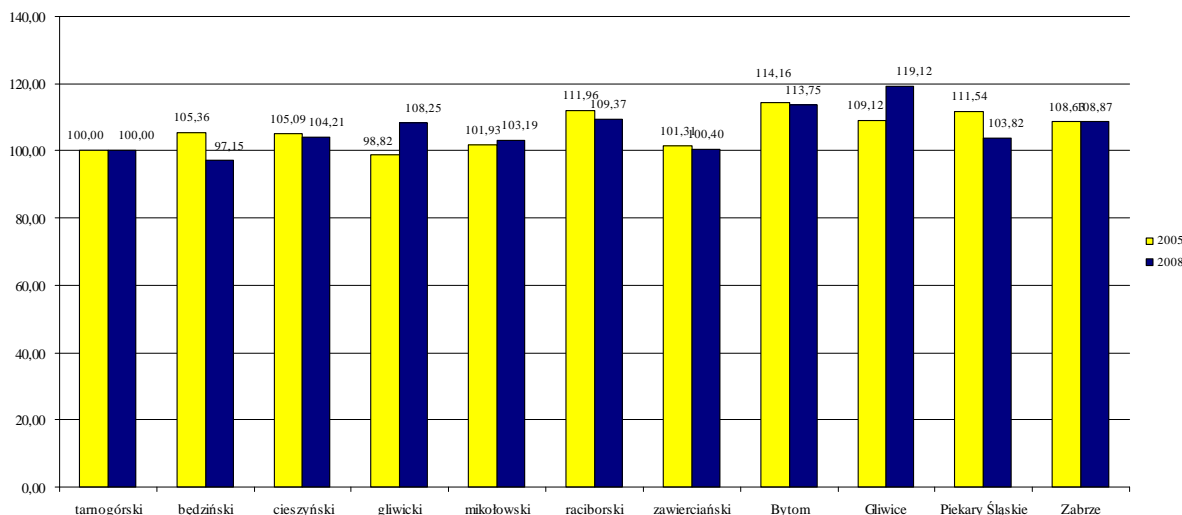
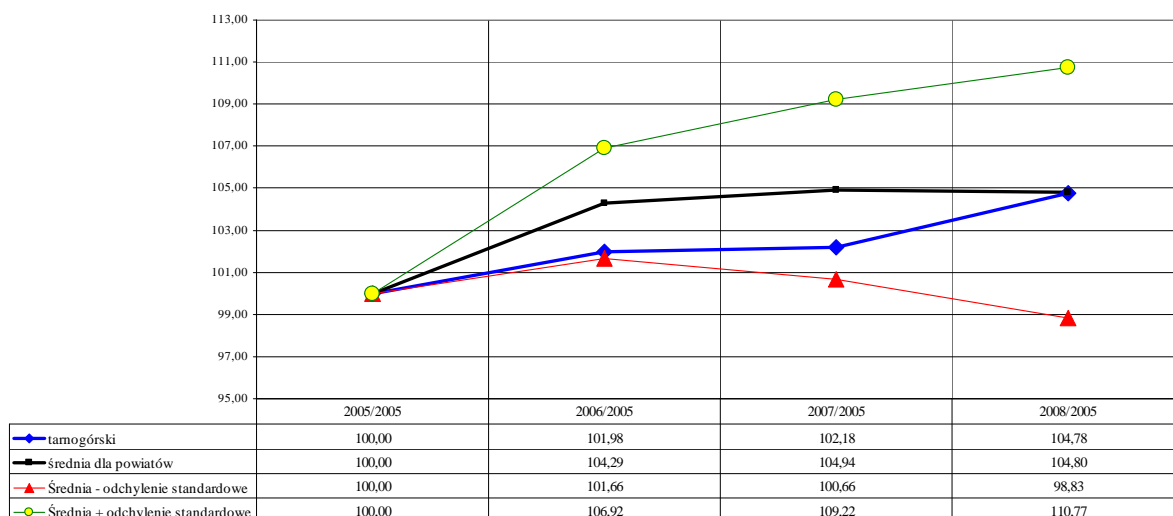


Tabela 23. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „absolwenci szkół średnich ogólnych jako procent absolwentów ogółem” w latach 2005 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	57,04	58,16	58,28	59,76	4,78	1,57	5
będziński	60,10	64,94	61,46	58,06	-3,39	-1,14	11
cieszyński	59,94	62,04	61,23	62,28	3,91	1,29	7
gliwicki	56,37	58,20	59,73	64,69	14,77	4,70	1
mikołowski	58,14	62,14	63,01	61,67	6,07	1,98	3
raciborski	63,86	65,42	64,94	65,36	2,35	0,78	9
zawierciański	57,78	59,67	58,93	60,00	3,84	1,26	8
Bytom	65,12	68,41	70,01	67,98	4,40	1,45	6
Gliwice	62,24	67,88	71,61	71,19	14,38	4,58	2
Piekary Śl.	63,62	64,95	64,84	62,05	-2,48	-0,83	10
Zabrze	61,96	62,91	65,03	65,06	5,00	1,64	4
średnia dla powiatów	60,56	63,16	63,55	63,46	4,80	1,57	
wskaźnik dla woj. śląskiego	61,11	63,92	65,12	65,16	6,62	2,16	

Rysunek 40. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „absolwenci szkół średnich ogólnych jako procent absolwentów ogółem” w latach 2005 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Średnioroczna dynamika zmian badanego wskaźnika dla powiatu tarnogórskiego kształtuje się korzystnie – jest dodatnia, wynosi 1,57%. Jest jednocześnie równa wartości średniej dla wszystkich analizowanych jednostek terytorialnych, ale niższa niż średnioroczny wzrost dla obliczony dla województwa śląskiego (2,16%).

Wyniki badania wskaźnika „absolwenci szkół technicznych jako procent absolwentów ogółem” pokazują, że omawiany powiat poprawił swoją pozycję na przestrzeni lat 2005 – 2008 awansując z szóstej na pierwszą pozycję wśród badanych jednostek terytorialnych. Najgorszą pozycję zaobserwowano w 2005 roku w powiecie gliwickim (87,42% wartości wskaźnika powiatu tarnogórskiego), zaś w 2008 roku w mikołowskim (68,69%).

Rysunek 41. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „absolwenci szkół technicznych ogólnych jako procent absolwentów ogółem” w latach 2005 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

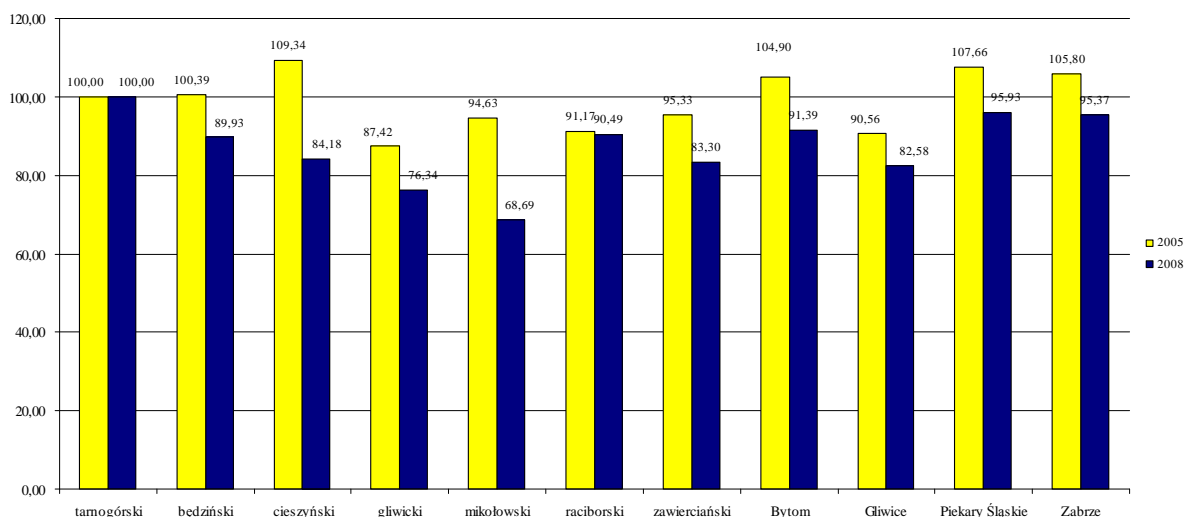
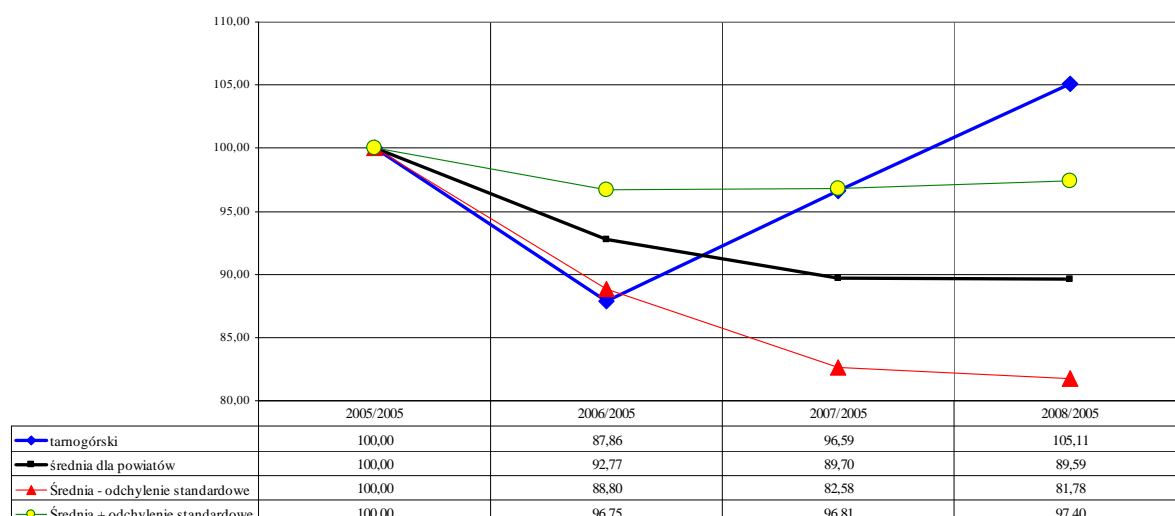


Tabela 24. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „absolwenci szkół technicznych ogólnych jako procent absolwentów ogółem” w latach 2005 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	39,90	35,06	38,54	41,94	5,11	1,67	1
będziński	40,06	37,96	38,77	37,72	-5,84	-1,99	5
cieszyński	43,63	41,80	40,27	35,31	-19,08	-6,82	10
gliwicki	34,88	31,59	29,99	32,02	-8,22	-2,82	8
mikołowski	37,76	32,12	28,39	28,81	-23,70	-8,62	11
raciborski	36,38	35,05	35,16	37,95	4,33	1,42	2
zawierciański	38,04	37,09	34,97	34,94	-8,15	-2,79	7
Bytom	41,86	37,86	36,99	38,33	-8,43	-2,89	9
Gliwice	36,14	34,58	35,06	34,64	-4,16	-1,41	3
Piekary Śl.	42,96	41,84	41,72	40,24	-6,34	-2,16	6
Zabrze	42,22	40,33	41,07	40,00	-5,25	-1,78	4
średnia dla powiatów	38,89	36,08	34,88	34,84	-10,41	-3,60	
wskaźnik dla woj. śląskiego	39,44	36,84	36,45	36,54	-7,36	-2,52	

Rysunek 42. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „absolwenci szkół technicznych ogólnych jako procent absolwentów ogółem” w latach 2005 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analiza dynamiki wskazuje, że prawie wszystkie powiaty wykazują malejącą tendencję kształtowania się średniorocznych zmian tempa wzrostu (za wyjątkiem powiatu tarnogórskiego oraz raciborskiego). Wartość wzrostu liczona dla analizowanego powiatu wynosi 1,67%. Największą dynamikę spadkową zaobserwowano w badanym okresie w powiecie mikołowskim (-8,62% rocznie), przy średniorocznym spadku dla wszystkich omawianych powiatów na poziomie 3,60% oraz średnim spadku w województwie śląskim na poziomie 2,52%.

Badanie wskaźnika „**uczniowie szkół średnich przypadający na salę lekcyjną**” wykazuje, że powiat tarnogórski nie zmienił swojej ostatniej pozycji w latach 2005-2008. Należy jednak zaznaczyć, że pozycjonowanie jednostek samorządowych pod tym względem jest zadaniem trudnym. Z jednej strony mamy bowiem do czynienia z tendencją do ograniczania liczebności uczniów przypadających na salę lekcyjną celem poprawy jakości kształcenia, z drugiej podnoszeniem stopnia wykorzystania sal lekcyjnych w celu racjonalizacji wydatków publicznych. Za pewnego rodzaju wzorzec może tu służyć średnia wojewódzka wynosząca 36,45 ucznia szkoły średniej na salę lekcyjną (a więc 31,30% wskaźnika liczonego dla powiatu tarnogórskiego).

Rysunek 43. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „uczniowie szkół średnich przypadający na salę lekcyjną” w latach 2005 uczniowie szkół średnich przypadający na salę lekcyjną oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

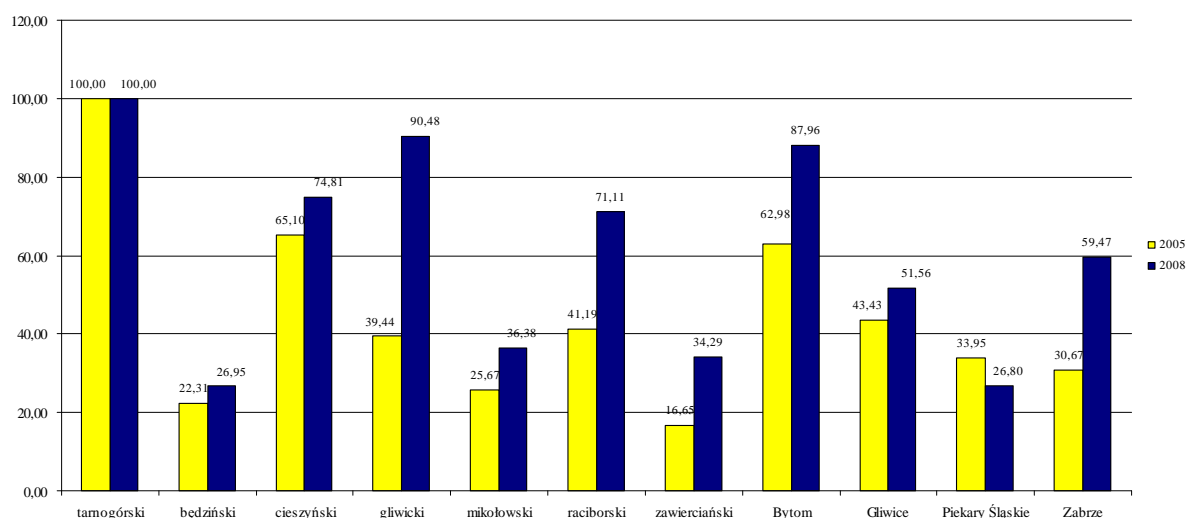


Tabela 25. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „uczniowie szkół średnich przypadający na salę lekcyjną” w latach 2005 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %
tarnogórski	211,73	192,08	117,58	116,44	-45,01	-18,07
będziński	47,24	45,56	33,34	31,38	-33,57	-12,75
cieszyński	137,83	128,89	86,80	87,11	-36,80	-14,18
gliwicki	83,50	95,33	73,87	105,36	26,18	8,06
mikołowski	54,35	49,96	45,66	42,36	-22,06	-7,97
raciborski	87,22	85,30	83,29	82,80	-5,07	-1,72
zawierciański	35,25	39,04	34,89	39,93	13,28	4,24
Bytom	133,35	131,74	120,65	102,42	-23,19	-8,42
Gliwice	91,96	92,11	51,71	60,04	-34,71	-13,25
Piekary Śl.	71,88	63,72	35,86	31,21	-56,58	-24,28
Zabrze	64,94	79,84	66,50	69,25	6,64	2,17
średnia dla powiatów	38,89	36,08	34,88	34,84	-24,63	-8,99
wskaźnik dla woj. śląskiego	39,44	36,84	36,45	36,54	-16,50	-5,83

Rysunek 44. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „uczniowie szkół średnich przypadający na salę lekcyjną” w latach 2005 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



W analizowanym okresie wartość wskaźnika została ograniczona z 211,73 do 116,44 uczniów szkół średnich przypadających na salę lekcyjną. Oznacza to, że z roku na rok ubywało przeciętnie 18,07% wartości tego wskaźnika. Charakterystyka ta pozwala uplasować powiat tarnogórski na drugiej pozycji pod względem dynamiki zmian wśród badanych jednostek. Największy przyrost średnioroczny miał pod tym względem powiat gliwicki 8,06%, przy średniej dla analizowanych powiatów na poziomie -8,99% oraz spadku na poziomie 5,83% dla całego województwa śląskiego.

Analiza wskaźnika „**uczniowie szkół średnich przypadający na salę gimnastyczną**” podobnie jak w przypadku odniesień liczby uczniów w salach lekcyjnych, również jest trudna do bezpośredniej interpretacji. Powiat tarnogórski został pod tym względem sklasyfikowany na pierwszej pozycji w 2005 roku oraz na drugiej w roku 2008. Lepsza sytuacja niż w omawianym powiecie miała miejsce w powiecie raciborskim (wartość wskaźnika w tej jednostce samorządu stanowiła 77,95% wartości wskaźnika tarnogórskiego).

Rysunek 45. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „uczniowie szkół średnich przypadający na salę gimnastyczną” w latach 2005 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

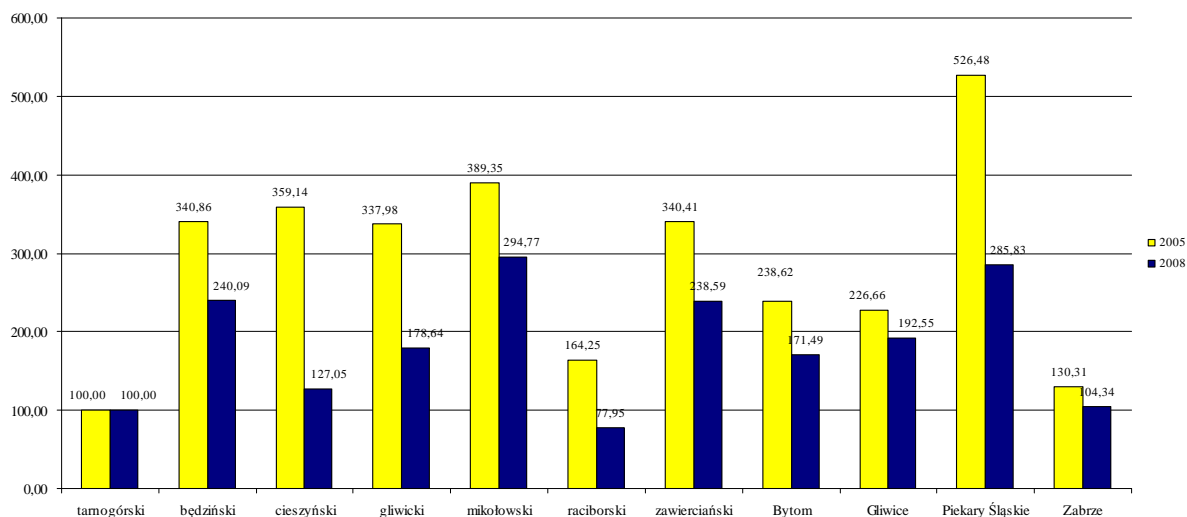
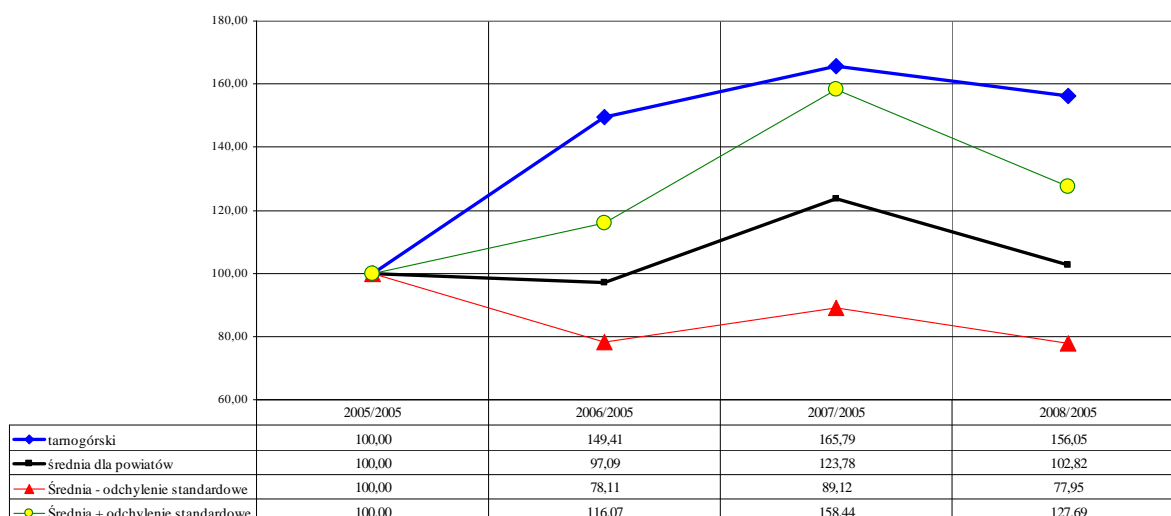


Tabela 26. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „uczniowie szkół średnich przypadający na salę gimnastyczną” w latach 2005 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %
tarnogórski	372,00	555,80	616,75	580,50	56,05	15,99
będziński	1268,00	1211,60	1410,50	1393,75	9,92	3,20
cieszyński	1336,00	1144,00	554,00	737,50	-44,80	-17,97
gliwicki	1257,29	1223,29	2081,25	1037,00	-17,52	-6,22
mikołowski	1448,38	1605,29	1492,29	1711,17	18,14	5,72
raciborski	611,00	573,50	520,00	452,50	-25,94	-9,53
zawierciański	1266,33	1171,00	1343,20	1385,00	9,37	3,03
Bytom	887,67	832,67	1073,00	995,50	12,15	3,90
Gliwice	843,17	796,17	1145,25	1117,75	32,57	9,85
Piekary Śl.	1958,50	1776,75	1675,50	1659,25	-15,28	-5,38
Zabrze	484,75	734,00	683,80	605,67	24,94	7,71
średnia dla powiatów	951,75	924,04	1178,11	978,59	2,82	0,93
wskaźnik dla woj. śląskiego	1066,64	1056,73	1145,05	1061,42	-0,49	-0,16

Rysunek 46. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „uczniowie szkół średnich przypadający na salę gimnastyczną” w latach 2005 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Kształtowanie się średniorocznej dynamiki zmian dla wskaźnika „uczniowie szkół średnich przypadający na salę gimnastyczną” na poziomie 3,20% pozwala na uplasowanie powiatu tarnogórskiego na szóstej pozycji wśród analizowanych jednostek terytorialnych, dla których średni wskaźnik wynosi 0,93%. Powiaty te mają dynamikę zmian odwrotną co do znaku niż średnioroczna dynamika zmian dla całego województwa śląskiego (-0,16%).

3. Rynek pracy

Wskaźnik „**pracujący ogółem jako procent mieszkańców**” pozwala na umieszczenie powiatu tarnogórskiego na czwartej pozycji w roku 2003 oraz na pozycji trzeciej w roku 2008 (za powiatem mikołowskim oraz Gliwicami). W ostatnim analizowanym roku w badanych powiatach pracowało średnio 23,81% ich mieszkańców. W województwie śląskim wskaźnik ten wynosił 27,18%.

Rysunek 47. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „pracujący ogółem jako procent mieszkańców” w latach 2003 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

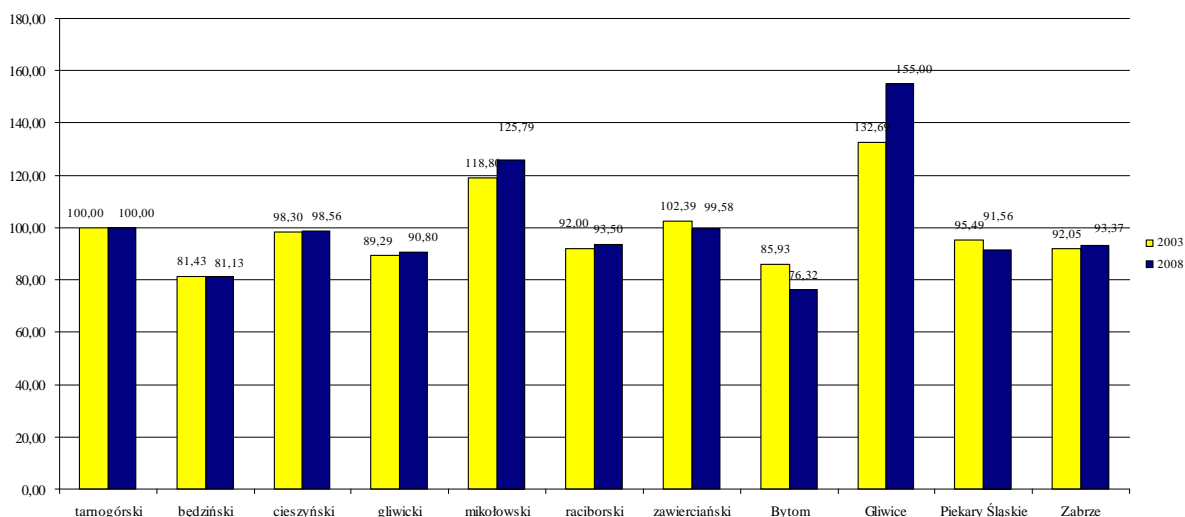
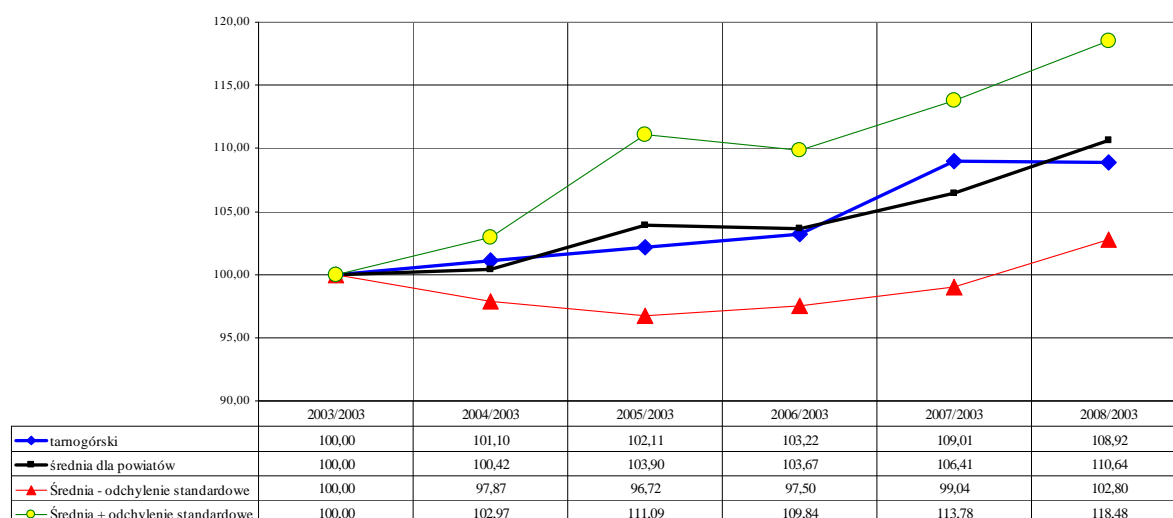


Tabela 27. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „pracujący ogółem jako procent mieszkańców” w latach 2003 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	21,75	21,99	22,21	22,45	23,71	23,69	8,92	1,72	7
będziński	17,71	17,46	17,90	18,19	18,09	19,22	8,53	1,65	8
cieszyński	21,38	20,74	21,11	20,86	21,83	23,35	9,21	1,78	6
gliwicki	19,42	19,30	19,13	18,80	19,83	21,51	10,76	2,07	3
mikołowski	25,84	26,44	26,75	27,36	27,20	29,80	15,33	2,89	2
raciborski	20,01	19,81	20,48	21,09	21,66	22,15	10,69	2,05	4
zawierciański	22,27	22,24	22,51	22,85	23,34	23,59	5,93	1,16	9
Bytom	18,69	18,03	18,31	18,04	18,28	18,08	-3,26	-0,66	11
Gliwice	28,86	30,02	31,76	33,96	35,85	36,72	27,23	4,94	1
Piekary Śl.	20,77	21,47	25,27	21,03	20,70	21,69	4,43	0,87	10
Zabrze	20,02	20,21	20,54	20,78	21,47	22,12	10,49	2,02	5
średnia dla powiatów	21,52	21,61	22,36	22,31	22,90	23,81	10,64	2,04	
wskaźnik dla woj. śląskiego	24,46	24,46	24,90	25,49	26,33	27,18	11,12	2,13	

Rysunek 48. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „pracujący ogółem jako procent mieszkańców” w latach 2003 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analiza dynamiki w zakresie kształtowania się wskaźnika „pracujący ogółem jako procent mieszkańców” pozwala stwierdzić, że powiat tarnogórski miał średnioroczny przyrost pracujących na poziomie 1,72%, co stawia go na siódmej pozycji wśród omawianych powiatów. Średnioroczna zmiana dla całego województwa śląskiego w analizowanym okresie wynosiła 2,04% i była nieco niższa niż średnioroczna zmiana we wszystkich badanych powiatach (2,13%).

Analiza wskaźnika „**pracujący w przemyśle jako procent pracujących ogółem**” pozwala na stwierdzenie, że powiat tarnogórski znajduje się na siódmej pozycji wśród analizowanych jednostek terytorialnych (wyrzedzając powiaty gliwicki i będziński oraz miasto Gliwice). Omawiany wskaźnik jest niższy niż średnia dla badanych powiatów (kształtująca się na poziomie 42,46 %) oraz średnia dla całego województwa (wynosząca 41,29%).

Rysunek 49. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „pracujący w przemyśle jako procent pracujących ogółem” w latach 2003 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

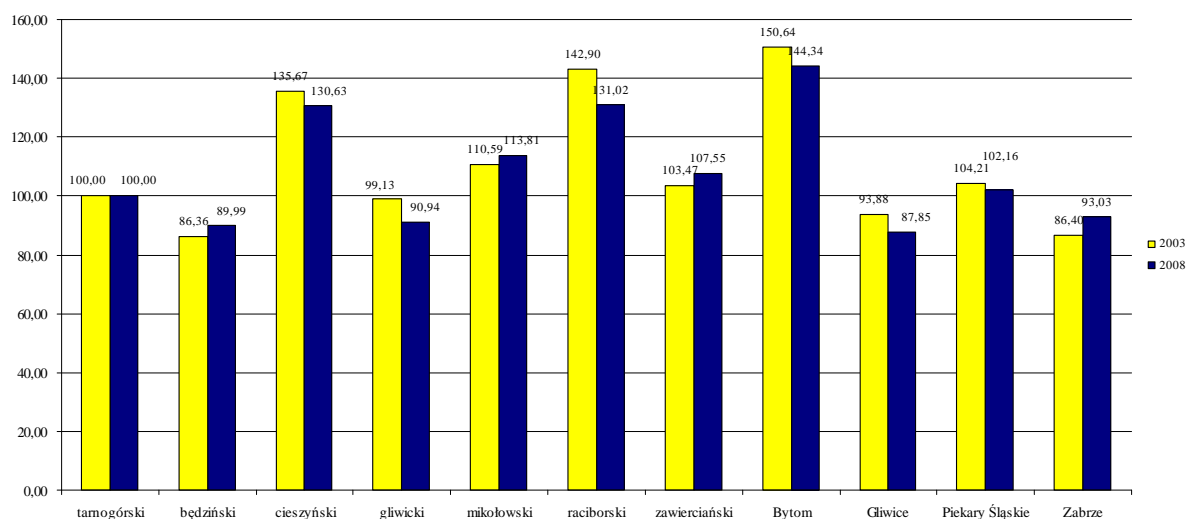
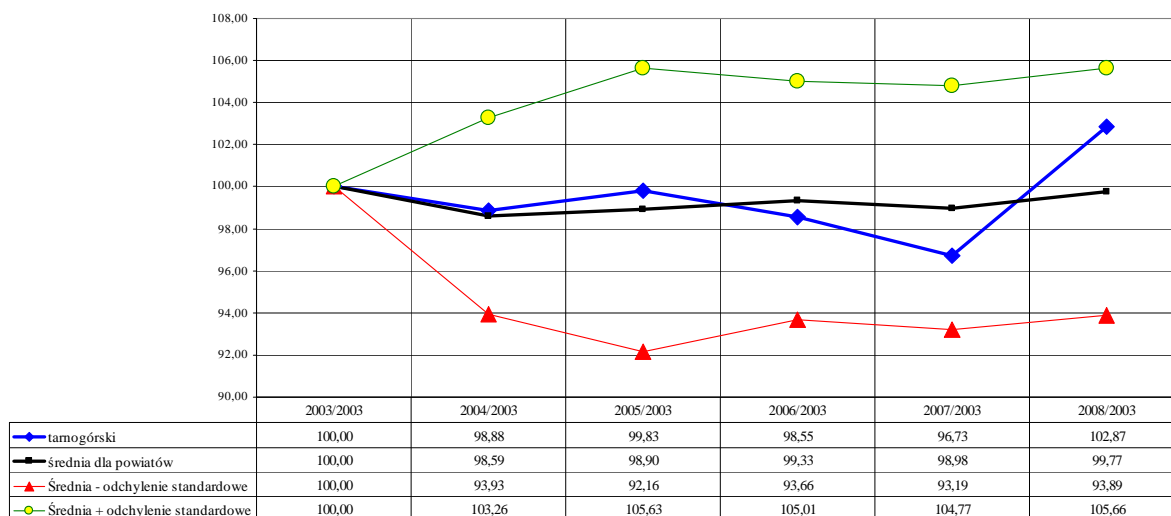


Tabela 28. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „pracujący w przemyśle jako procent pracujących ogółem” w latach 2003 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %
tarnogórski	37,06	36,65	37,00	36,52	35,85	38,13	2,87	0,57
będziński	32,01	32,45	32,68	33,18	33,33	34,31	7,20	1,40
cieszyński	50,28	48,86	48,54	47,91	49,03	49,80	-0,95	-0,19
gliwicki	36,74	32,60	32,55	33,08	34,18	34,67	-5,63	-1,15
mikołowski	40,99	40,97	43,81	42,41	42,46	43,39	5,87	1,15
raciborski	52,96	53,07	59,70	50,32	51,31	49,95	-5,68	-1,16
zawierciański	38,35	37,54	39,80	39,00	38,30	41,00	6,93	1,35
Bytom	55,83	58,21	57,06	56,69	55,65	55,03	-1,42	-0,29
Gliwice	34,79	33,70	32,84	32,59	32,32	33,49	-3,74	-0,76
Piekary Śl.	38,62	38,18	38,88	38,66	41,31	38,95	0,86	0,17
Zabrze	32,02	33,87	33,28	34,83	35,40	35,47	10,76	2,07
średnia dla powiatów	42,56	41,96	42,09	42,28	42,13	42,46	-0,23	-0,05
wskaźnik dla woj. śląskiego	40,88	40,55	41,47	40,47	40,83	41,29	1,01	0,20

Rysunek 50. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „pracujący w przemyśle jako procent pracujących ogółem” w latach 2003 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Badany powiat zajmuje piątą pozycję pod względem kształtowania się dynamiki omawianego wskaźnika (za Zabrzem, powiatem będzińskim, zawierciańskim i mikołowskim). Średnioroczny wzrost liczony dla powiatu tarnogórskiego (0,57%) jest wyższy niż średnioroczne tempo liczone dla całego województwa (0,20%) i występuje przy równoczesnym spadku (na poziomie 0,05%) tego wskaźnika dla omawianych powiatów i miast grodzkich.

Analiza wskaźnika „**pracujący w usługach rynkowych jako procent pracujących ogółem**” wykazuje, że powiat tarnogórski zajmował w 2003 roku piątą pozycję, a w 2008 roku pozycję czwartą (wyprzedzając powiat będziński). Najwięcej osób pracujących w usługach rynkowych zaobserwować można w powiatach grodzkich: Gliwicach, Bytomiu, Zabrzu, zaś najmniej w ziemskich: gliwickim i zawierciańskim.

Rysunek 51. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „pracujący w usługach rynkowych jako procent pracujących ogółem” w latach 2003 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

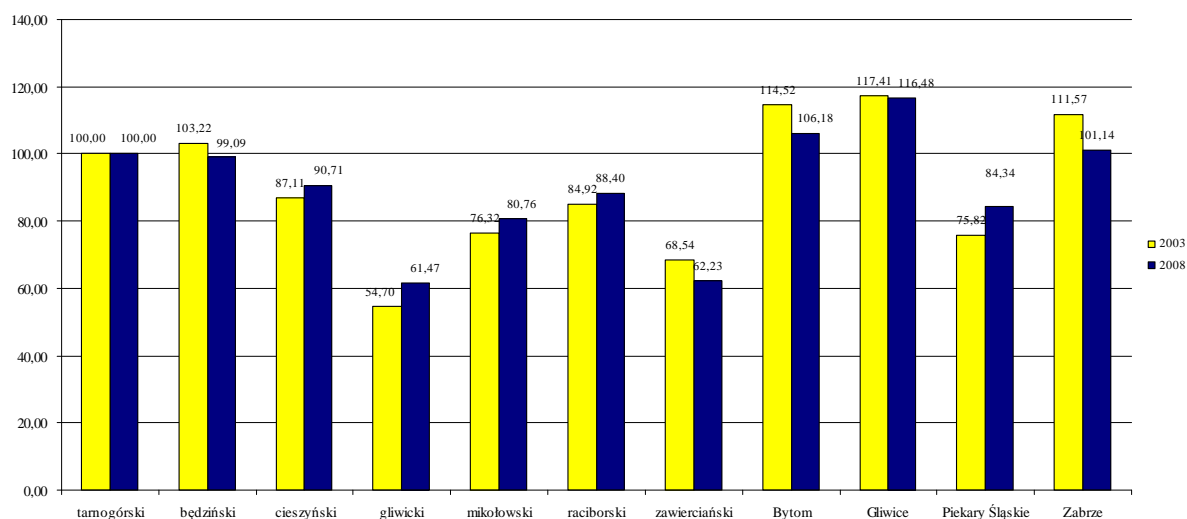
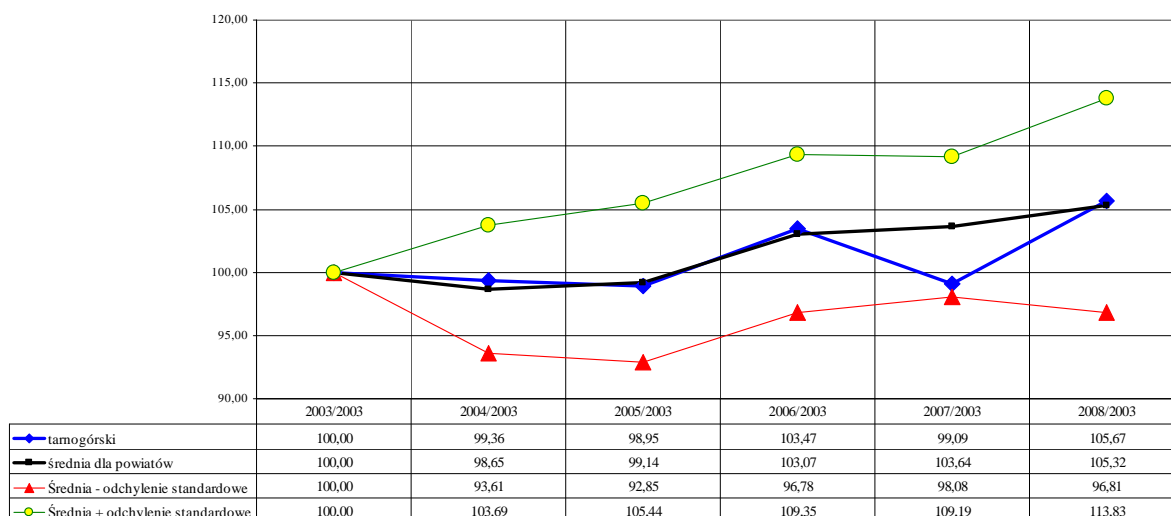


Tabela 29. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „pracujący w usługach rynkowych jako procent pracujących ogółem” w latach 2003 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	30,89	30,69	30,57	31,97	30,61	32,64	5,67	1,11	6
będziński	31,89	31,07	31,58	33,90	33,20	32,35	1,44	0,29	8
cieszyński	26,91	26,32	27,37	26,95	28,32	29,61	10,04	1,93	4
gliwicki	16,90	17,81	17,88	18,04	18,67	20,07	18,74	3,50	1
mikołowski	23,58	21,04	22,35	23,07	23,97	26,37	11,83	2,26	3
raciborski	26,23	25,47	28,09	28,87	29,80	28,86	10,00	1,92	5
zawierciański	21,17	19,59	19,86	19,50	19,85	20,32	-4,05	-0,82	10
Bytom	35,38	37,20	37,83	36,62	35,62	34,66	-2,03	-0,41	9
Gliwice	36,27	35,86	35,84	38,27	38,81	38,02	4,84	0,95	7
Piekary Śl.	23,42	23,85	20,83	26,16	24,67	27,53	17,53	3,28	2
Zabrze	34,47	34,06	32,29	33,19	34,77	33,02	-4,21	-0,86	11
średnia dla powiatów	27,92	27,54	27,68	28,78	28,94	29,40	5,32	1,04	
wskaźnik dla woj. śląskiego	29,63	29,61	29,97	30,43	31,19	31,50	6,31	1,23	

Rysunek 52. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „pracujący w usługach rynkowych jako procent pracujących ogółem” w latach 2003 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Dynamika zmian umiejscawia badany powiat na pozycji szóstej wobec (średnioroczny wzrost o 1,11%), wobec średniej dla omawianych powiatów na poziomie 5,32% i średniej dla województwa śląskiego na poziomie 1,23%. Największą dynamikę wzrostu ma powiat gliwicki (średniorocznie o 3,50%). Trzy spośród analizowanych jednostek samorządu terytorialnego odnotowały średnioroczny spadek (Bytom, Zabrze, powiat zawierciański).

Analiza wskaźnika „stopa bezrobocia rejestrowanego” w układzie badanych powiatów wskazuje, że powiat tarnogórski w 2004 roku znajdował się na piątym miejscu, a w 2008 r. na miejscu szóstym. Najgorsza sytuacja pod tym względem w 2003 roku panowała w Bytomiu, a w 2008 r. w powiecie zawierciańskim (odpowiednio 166,88% i 177,03% poziomu powiatu tarnogórskiego).

Rysunek 53. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „stopa bezrobocia rejestrowanego” w latach 2004 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

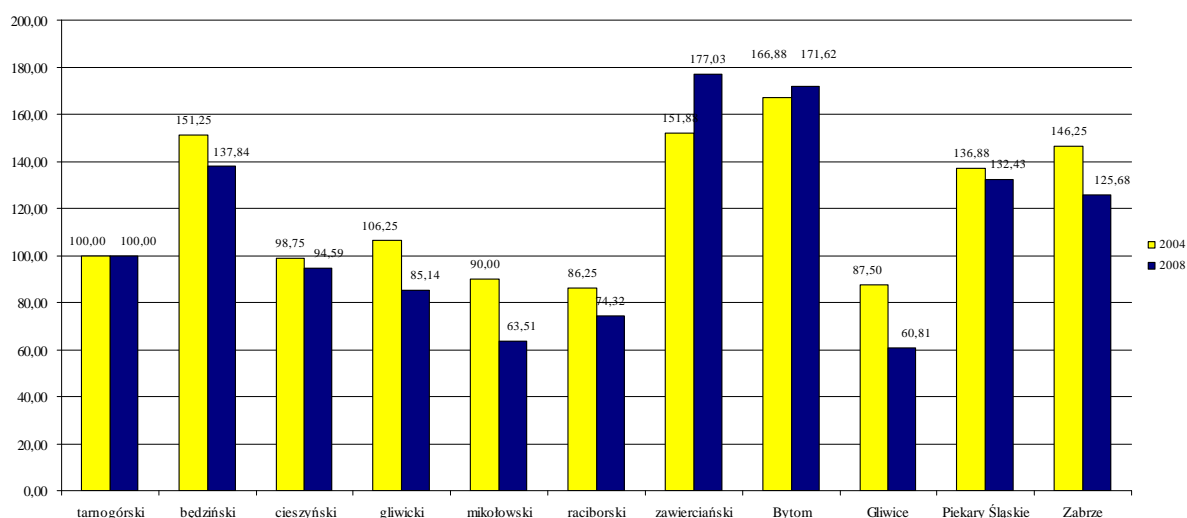
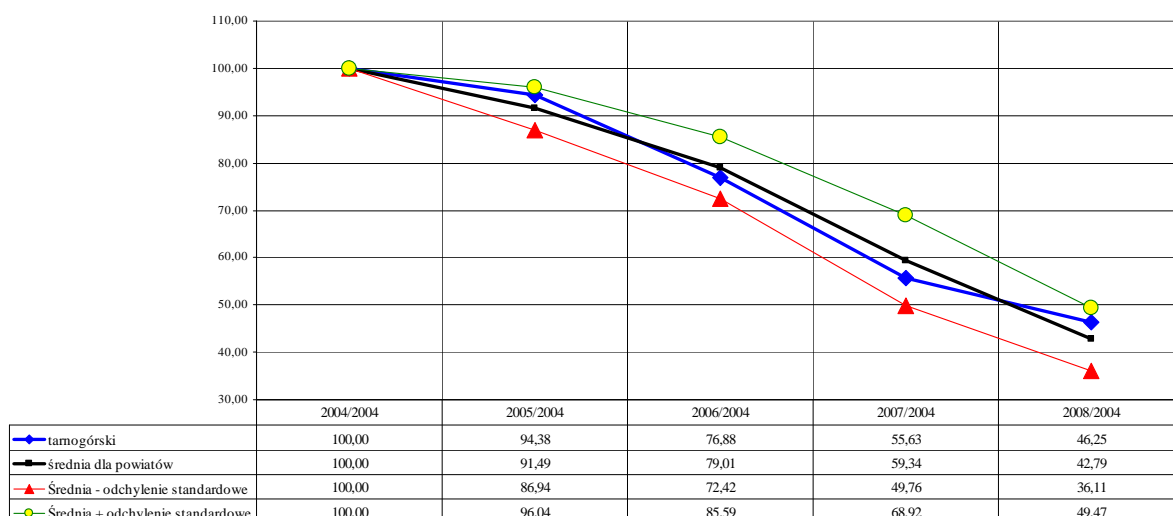


Tabela 30. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „stopa bezrobocia rejestrowanego” w latach 2004 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	16,00	15,10	12,30	8,90	7,40	-53,75	-17,53	9
będziński	24,20	23,00	19,90	15,70	10,20	-57,85	-19,43	6
cieszyński	15,80	14,30	12,30	9,00	7,00	-55,70	-18,42	7
gliwicki	17,00	16,70	13,10	8,50	6,30	-62,94	-21,98	3
mikołowski	14,40	13,10	12,80	9,30	4,70	-67,36	-24,42	2
raciborski	13,80	12,80	9,70	6,40	5,50	-60,14	-20,55	5
zawierciański	24,30	22,70	20,80	18,10	13,10	-46,09	-14,31	11
Bytom	26,70	24,60	21,10	15,90	12,70	-52,43	-16,95	10
Gliwice	14,00	12,50	9,30	6,20	4,50	-67,86	-24,70	1
Piekary Śl.	21,90	17,70	17,10	14,50	9,80	-55,25	-18,21	8
Zabrze	23,40	21,00	18,70	13,00	9,30	-60,26	-20,60	4
średnia dla powiatów	19,23	17,59	15,19	11,41	8,23	-57,21	-19,12	
wskaźnik dla woj. śląskiego	16,90	15,50	12,70	9,20	6,90	-59,17	-20,06	

Rysunek 54. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „stopa bezrobocia rejestrowanego” w latach 2003 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analiza dynamiki wskazuje, że powiat tarnogórski znajdują się na dziewiątej pozycji wśród badanych powiatów ze średniorocznym spadkiem stopy bezrobocia o wartość 17,53%. Największy średnioroczny spadek zanotowano w Gliwicach (na poziomie 24,70%). Spadkowa dynamika określona dla wszystkich omawianych powiatów i miast grodzkich wynosi 19,12% i jest niewiele niższa niż średnia dynamika kształtowania się stopy bezrobocia liczonej dla województwa śląskiego (20,06%).

4. Zdrowie i opieka społeczna

Pod względem wskaźnika „liczba mieszkańców przypadająca na łóżko szpitalne” powiat tarnogórski zajmował drugą pozycję w 1999 roku oraz pozycję pierwszą w 2003 (przy braku danych dla powiatu gliwickiego dla roku 1999 oraz dla powiatu zawierciańskiego w roku 2003). Najgorsza sytuacja w tym względzie miała miejsce w pierwszym roku analizy w Bytomiu, zaś w 2003 roku w powiecie mikołowskim.

Rysunek 55. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „mieszkańcy przypadający na łóżko szpitalne” w latach 1999 oraz 2003 (powiat tarnogórski 100%)

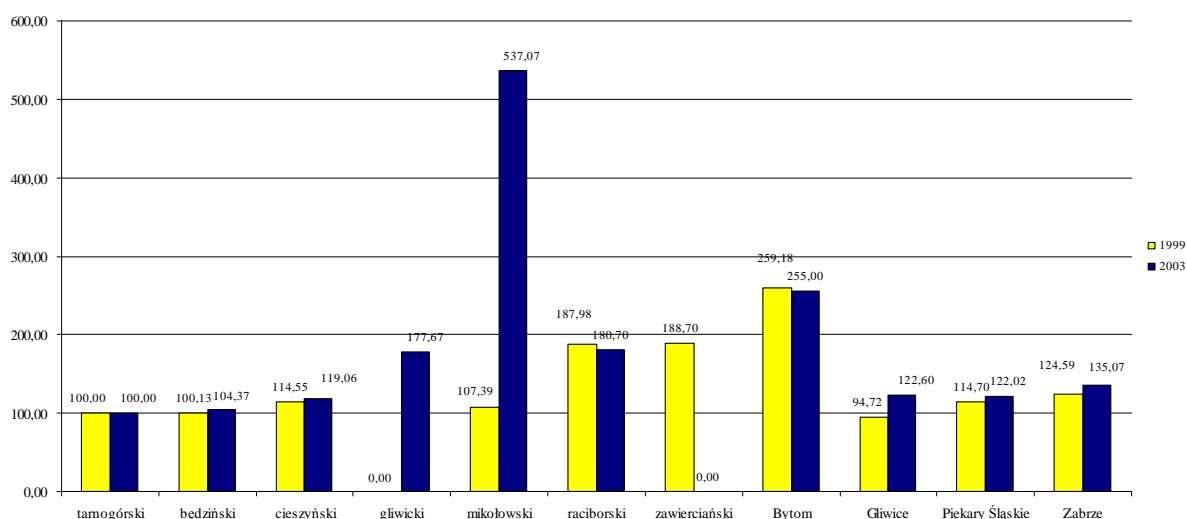
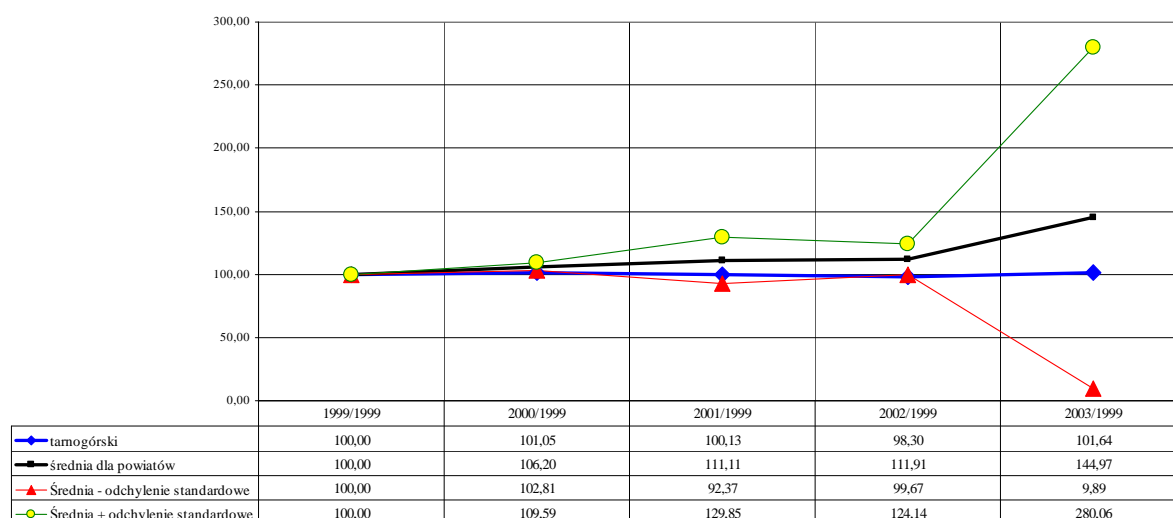


Tabela 31. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „mieszkańcy przypadający na łóżko szpitalne” w latach 1999 - 2003 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	1999	2000	2001	2002	2003	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	226,55	228,94	226,85	222,69	230,27	1,64	0,41	3
będziński	226,85	228,63	239,70	240,24	240,33	5,94	1,45	5
cieszyński	259,52	272,20	277,59	275,75	274,16	5,64	1,38	4
gliwicki	0,00	0,00	0,00	395,48	409,12	3,45	1,71	6
mikołowski	243,29	259,28	274,80	308,85	1236,72	408,33	68,33	10
raciborski	425,88	423,08	421,00	418,27	416,10	-2,30	-0,58	1
zawierciański	427,49	424,81	421,69	419,48	0,00	-100,00	-100,00	11
Bytom	587,18	587,42	296,88	587,46	587,19	0,00	-0,01	2
Gliwice	214,58	227,76	228,34	283,96	282,31	31,56	7,10	9
Piekary Śl.	259,85	280,63	282,99	281,78	280,98	8,13	1,97	7
Zabrze	282,25	288,15	287,00	312,17	311,03	10,20	2,46	8
średnia dla powiatów	329,01	349,41	365,57	368,18	476,98	44,97	9,73	
wskaźnik dla woj. śląskiego	286,68	292,81	268,80	340,56	388,02	35,35	7,86	

Rysunek 56. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „mieszkańcy przypadający na łóżko szpitalne” w latach 1999 - 2003 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Dynamika zmian omawianego wskaźnika pozwala na umiejscowienie powiatu tarnogórskiego na pozycji piątej (zmiana średnioroczna na poziomie 1,45%), przy średniej zmianie dla analizowanych powiatów na poziomie 9,73% i średniej zmianie dla województwa śląskiego na poziomie 7,86%. W omawianym okresie zlikwidowano szpital na terenie powiatu zawierciańskiego, zaś największy przyrost wskaźnika odnosił się wówczas do powiatu mikołowskiego (68,33%). Najkorzystniejszą dynamikę zmian zanotowano w powiecie raciborskim (spadek średnioroczny na poziomie 0,58%).

Analiza wskaźnika „lekarze i lekarze dentyści na 100 000 mieszkańców” wykazuje, iż powiat tarnogórski znajdował się na czwartej pozycji w 1999 i piątej w 2005 roku. Najmniej korzystna sytuacja pod tym względem miała miejsce w powiecie raciborskim, zaś najlepsza w Gliwicach.

Rysunek 57. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „lekarze i lekarze dentyści na 100 000 mieszkańców” w latach 1999 oraz 2005 (powiat tarnogórski 100%)

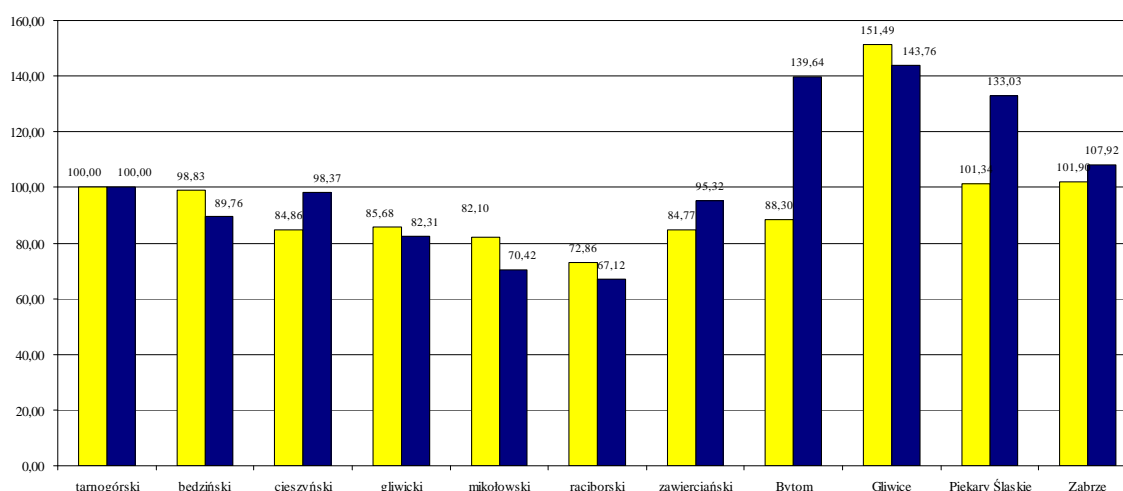
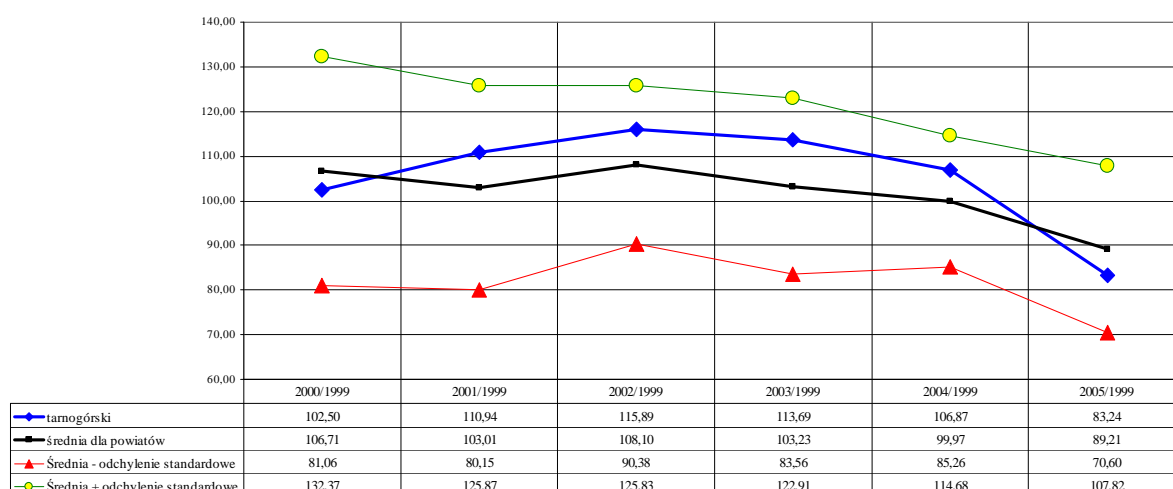


Tabela 32. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „lekarze i lekarze dentyści na 100 000 mieszkańców” w latach 1999 - 2005 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	257,27	263,69	285,42	298,14	292,50	274,94	214,14	-16,76	-3,01	6
będziński	254,27	231,69	244,06	251,16	223,73	218,79	192,22	-24,40	-4,56	10
cieszyński	218,33	240,03	231,97	271,01	291,91	259,98	210,64	-3,52	-0,60	3
gliwicki	220,42	208,23	129,14	195,01	195,28	195,41	176,26	-20,03	-3,66	7
mikołowski	211,22	205,61	206,09	204,49	193,53	183,07	150,79	-28,61	-5,46	11
raciborski	187,44	179,26	210,25	197,60	181,97	177,67	143,74	-23,31	-4,33	9
zawierciański	218,09	221,63	191,64	211,44	197,85	213,78	204,11	-6,41	-1,10	4
Bytom	227,16	406,01	343,62	332,82	319,79	295,46	299,03	31,64	4,69	1
Gliwice	389,73	408,11	411,41	384,99	334,84	348,87	307,85	-21,01	-3,85	8
Piekary Śl.	260,72	254,29	265,38	258,87	270,16	276,74	284,88	9,27	1,49	2
Zabrze	262,16	269,90	269,34	320,60	292,77	261,24	231,11	-11,84	-2,08	5
średnia dla powiatów	246,07	262,59	253,48	266,01	254,03	245,99	219,52	-10,79	-1,88	
wskaźnik dla woj. śląskiego	294,42	281,74	306,49	312,41	303,29	269,51	241,43	-18,00	-3,25	

Rysunek 58. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „lekarze i lekarze dentyści na 100 000 mieszkańców” w latach 1999 - 2005 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analiza dynamiki pokazuje, że powiat tarnogórski znajdują się na szóstej pozycji jeżeli chodzi o średnioroczne kształtowanie się badanego wskaźnika, który wynosił -3,01%. Był silniejszy niż średnioroczny spadek dla wszystkich analizowanych jednostek samorządu terytorialnego (na poziomie 1,88%) oraz słabszy niż dla całego województwa śląskiego (3,25%). Najgorszą dynamikę zanotował powiat mikołowski.

Rezultaty analizy wskaźnika „zgony na choroby cywilizacyjne jako procent zgonów” wykazują, że powiat tarnogórski znajdował na dziesiątej (przedostatniej) pozycji w 2002 roku oraz na dziewiątej pozycji w roku 2007 (wyprzedzając poza powiatem cieszyńskim także zawierciański). Najlepsza sytuacja miała miejsce w Bytomiu oraz w Zabrze.

Rysunek 59. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „zgony na choroby cywilizacyjne jako procent zgonów ogółem” w latach 2002 oraz 2007 (powiat tarnogórski 100%)

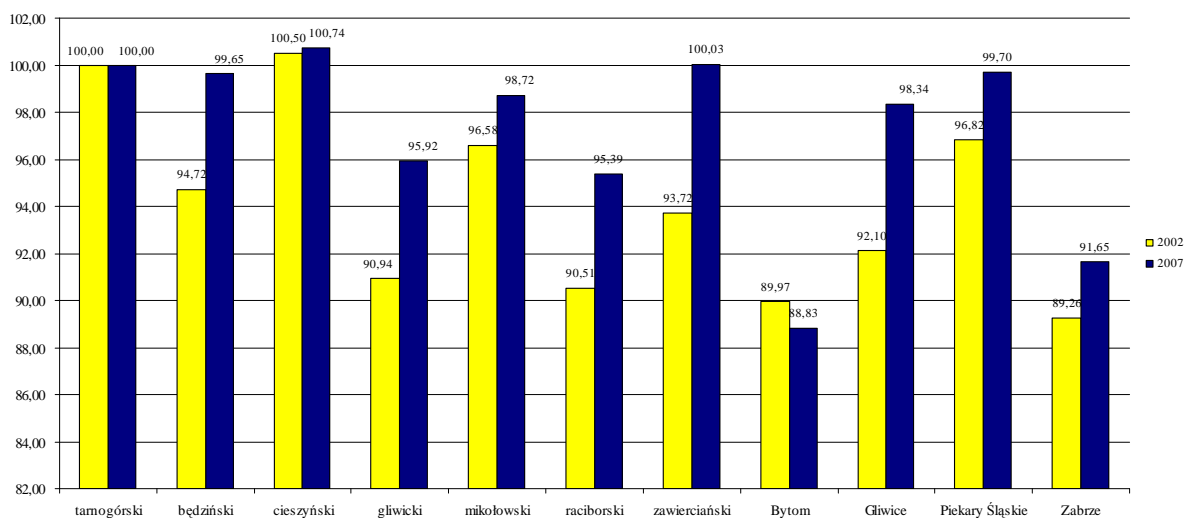
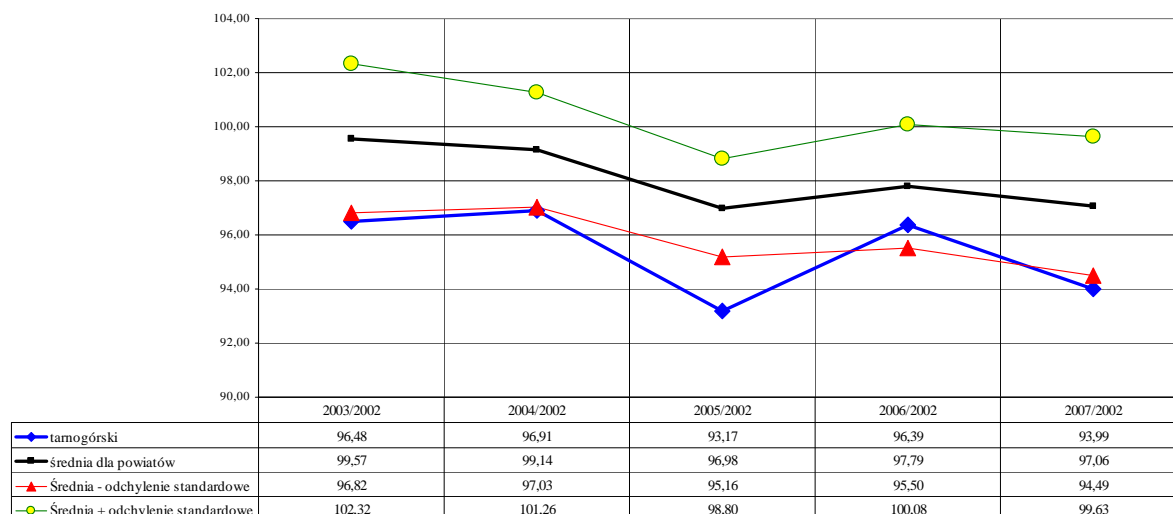


Tabela 33. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „zgony na choroby cywilizacyjne jako procent zgonów ogółem” w latach 2002 - 2007 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	2002	2003	2004	2005	2006	2007	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	81,64	78,77	79,12	76,06	78,69	76,73	-6,01	-1,23	2
będziński	77,33	79,06	77,14	74,00	74,87	76,46	-1,13	-0,23	7
cieszyński	82,05	79,01	78,82	78,12	79,87	77,30	-5,79	-1,19	3
gliwicki	74,24	78,42	74,93	73,38	73,59	73,60	-0,86	-0,17	9
mikołowski	78,85	78,32	76,31	76,67	80,30	75,75	-3,93	-0,80	4
raciborski	73,89	74,95	74,89	73,20	71,60	73,19	-0,95	-0,19	8
zawierciański	76,51	77,36	78,35	76,08	76,45	76,75	0,31	0,06	10
Bytom	73,45	71,34	71,80	69,11	68,77	68,16	-7,20	-1,48	1
Gliwice	75,19	74,17	73,85	73,77	74,96	75,46	0,36	0,07	11
Piekary Śl.	79,04	77,60	79,85	77,91	76,43	76,50	-3,21	-0,65	6
Zabrze	72,87	72,40	72,74	71,24	70,75	70,32	-3,50	-0,71	5
średnia dla powiatów	76,82	76,49	76,16	74,50	75,12	74,56	-2,94	-0,60	
wskaźnik dla woj. śląskiego	77,67	77,55	77,39	76,06	76,01	75,63	-2,63	-0,53	

Rysunek 60. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „zgony na choroby cywilizacyjne jako procent zgonów ogółem” w latach 2002 - 2007 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analiza kształtowania się średniorocznego tempa zmian w zakresie omawianego wskaźnika pokazuje, że powiat tarnogórski zajmował drugą pozycję pod tym względem notując spadek na poziomie 1,23%. Średnioroczne tempo spadku w grupie analizowanych powiatów wynosiło 2,94%, zaś w województwie śląskim 2,63%. Największy średnioroczny wzrost wskaźnika zanotowano dla Gliwic (0,07%) oraz dla powiatu zawierciańskiego (0,06%).

Analizując „procent wydatków budżetowych przeznaczonych na pomoc społeczną” można powiedzieć, że w 2000 roku powiat tarnogórski zajmował pod tym względem ostatnią pozycję, a w 2008 roku wyprzedził powiat zawierciański, awansując na pozycję dziesiątą. Najlepsza sytuacja w omawianym okresie miała miejsce w Gliwicach (40,25% wskaźnika interesującego nas powiatu z roku 2000 i 60,57% z roku 2008).

Rysunek 61. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „procent wydatków budżetowych przeznaczonych na pomoc społeczną” w latach 2000 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

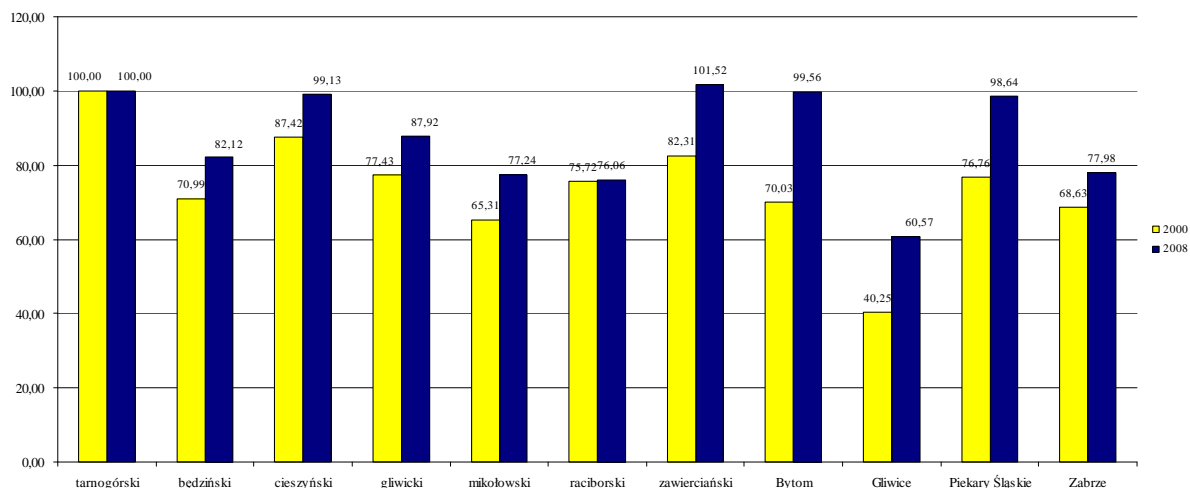
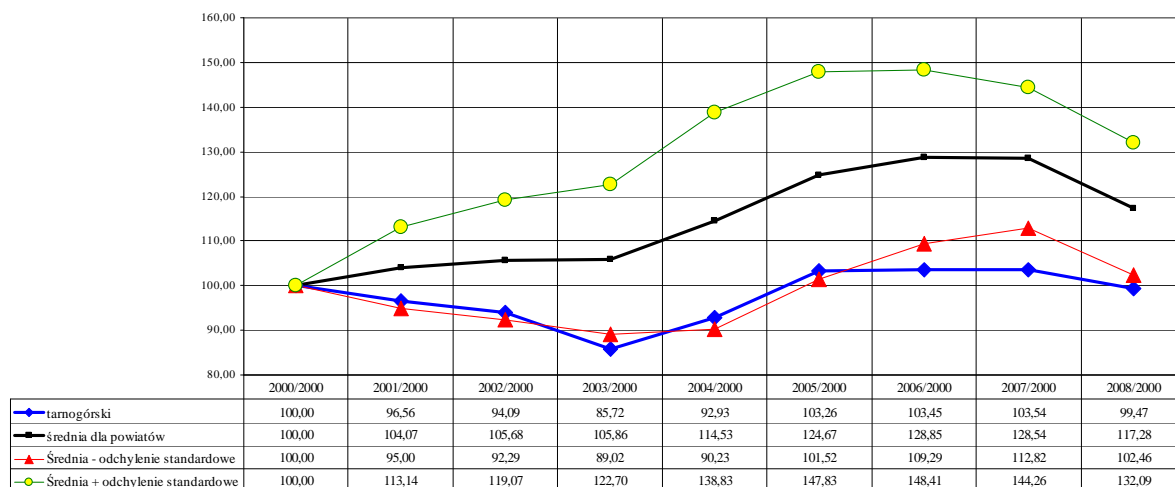


Tabela 34. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „procent wydatków budżetowych przeznaczonych na pomoc społeczną” w latach 2000 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	20,31	19,61	19,11	17,41	18,87	20,97	21,01	21,03	20,20	-0,53	-0,07	1
będziński	14,42	14,64	15,15	15,10	16,90	18,21	17,73	17,55	16,59	15,07	1,77	6
cieszyński	17,75	17,84	18,21	17,76	20,04	21,20	22,45	21,03	20,02	12,79	1,52	3
gliwicki	15,73	15,28	14,87	15,38	15,65	16,19	16,40	17,69	17,76	12,95	1,53	4
mikołowski	13,26	12,65	12,08	12,48	12,99	14,28	15,74	15,76	15,60	17,64	2,05	7
raciborski	15,38	17,70	17,35	16,25	15,49	19,20	18,88	20,16	15,36	-0,09	-0,01	2
zawierciański	16,72	17,17	18,88	18,23	18,49	20,99	24,42	22,35	20,51	22,68	2,59	8
Bytom	14,22	15,35	16,61	17,54	21,85	24,34	22,27	22,36	20,11	41,42	4,43	10
Gliwice	8,17	10,29	11,37	12,43	14,10	13,93	13,90	12,54	12,23	49,69	5,17	11
Piekary Śl.	15,59	16,55	16,87	17,99	18,56	18,78	20,67	23,13	19,93	27,82	3,12	9
Zabrze	13,94	15,16	14,39	14,62	16,60	18,22	19,76	19,12	15,75	13,02	1,54	5
średnia dla powiatów	15,04	15,66	15,90	15,93	17,23	18,76	19,38	19,34	17,64	17,28	2,01	
wskaźnik dla woj. śląskiego	11,86	12,67	13,05	13,62	15,34	16,58	16,95	16,62	15,79	33,16	3,64	

Rysunek 62. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „procent wydatków budżetowych przeznaczonych na pomoc społeczną” w latach 2000 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analiza dynamiki kształtowania się tego wskaźnika wykazuje, że powiat tarnogórski zajmuje pierwszą pozycję jeżeli chodzi o jego średnioroczny wzrost. Spadek na poziomie 0,07% rocznie, jest nieznacznie wyższy niż notowany dla powiatu raciborskiego (0,01%), a co istotne został osiągnięty przy istnieniu odwrotnej tendencji zarówno dla całego województwa (wzrost o 3,64%) jak i dla analizowanych powiatów (wzrost o 2,01%).

5. Bezpieczeństwo

Wynik badania kształtowania się wskaźnika „**zgony z pozostałych przyczyn jako procent zgonów ogółem**” wykazuje, że w 2002 roku powiat tarnogórski znajdował się na pozycji piątej, zaś w 2007 na pozycji czwartej wśród analizowanych powiatów (w pozycjonowaniu, ze względu na brak stosownych danych nie uwzględniono powiatu będzińskiego oraz dla 2007 roku miasta Bytom). Najlepszą pozycję w 2002 roku posiadały Piekary Śląskie, zaś w 2007 Gliwice.

Rysunek 63. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „zgony z pozostałych przyczyn jako procent zgonów ogółem” w latach 2002 oraz 2007 (powiat tarnogórski 100%)

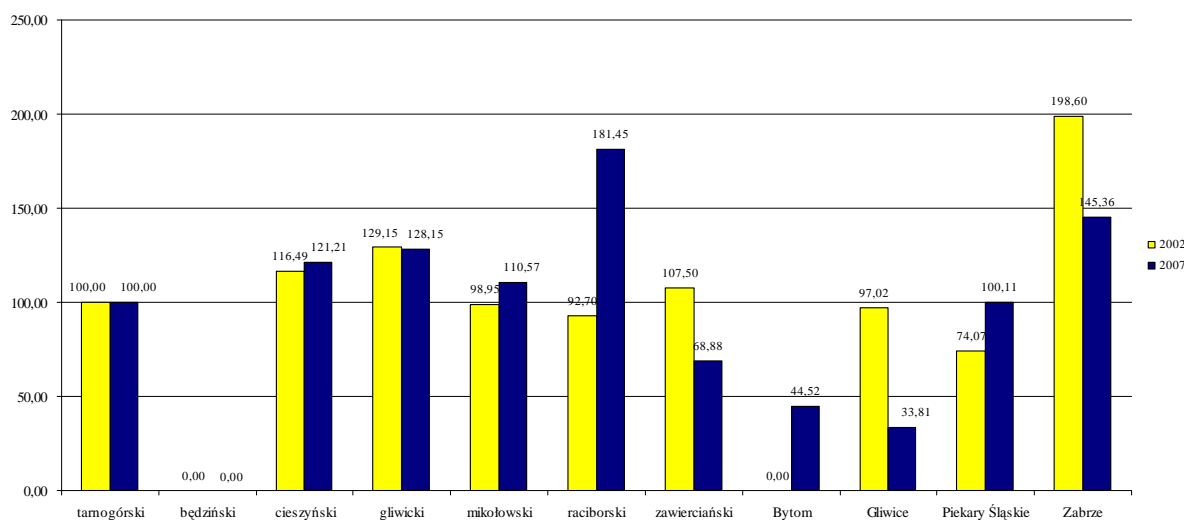
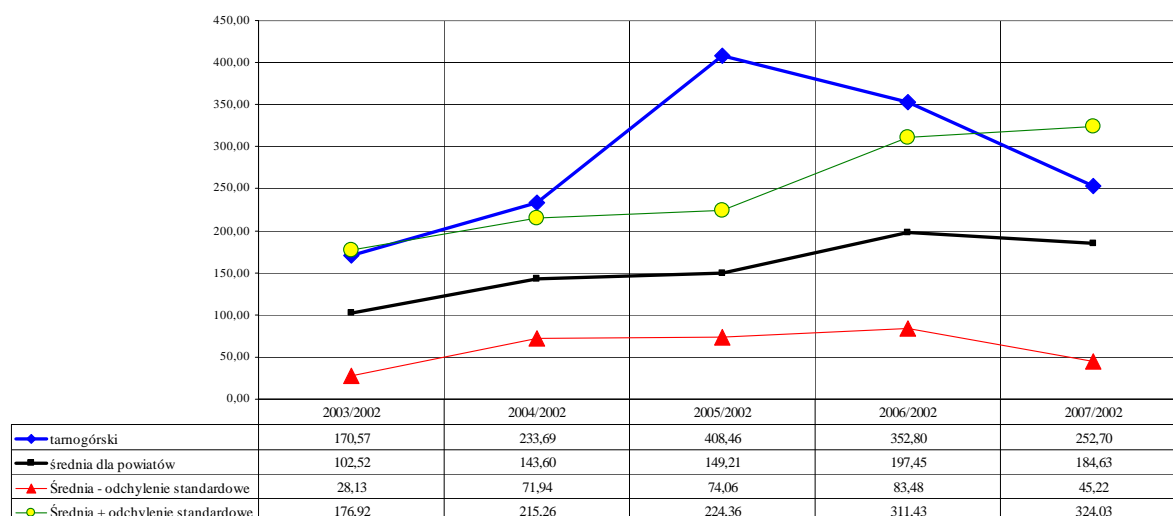


Tabela 35. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „zgony z pozostałych przyczyn jako procent zgonów ogółem” w latach 2002 - 2007 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

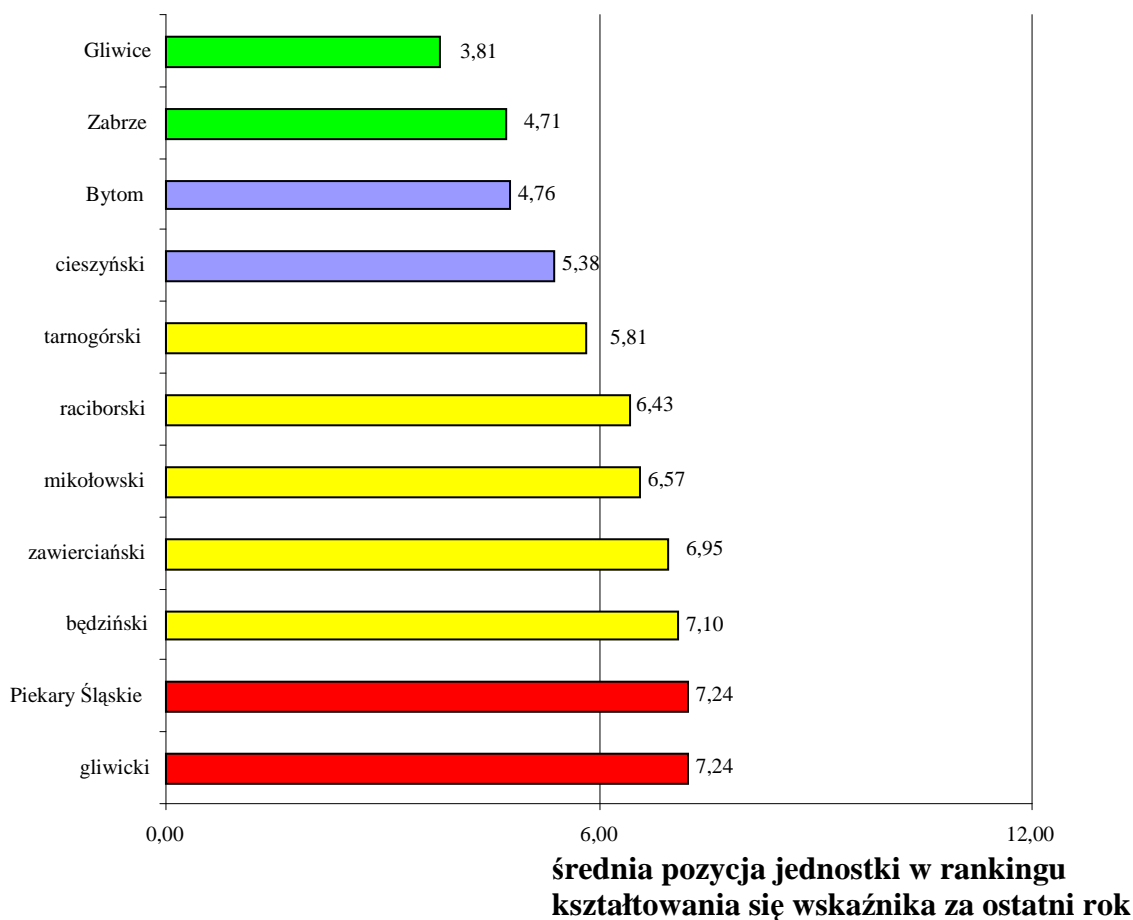
Jednostka terytorialna	2002	2003	2004	2005	2006	2007	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	0,34	0,57	0,78	1,37	1,18	0,85	152,70	20,37	5
będziński	0,00	0,00	0,00	0,00	0,06	0,00	-	-	11
cieszyński	0,39	0,41	0,91	0,57	0,46	1,03	162,94	21,33	6
gliwicki	0,43	0,43	0,31	0,73	0,61	1,08	150,75	20,18	4
mikołowski	0,33	0,66	0,38	0,54	0,78	0,94	182,37	23,07	7
raciborski	0,31	0,73	0,61	0,31	0,98	1,54	394,62	37,67	10
zawierciański	0,36	0,48	0,52	0,33	0,57	0,58	61,90	10,12	2
Bytom	0,00	0,12	0,24	0,12	0,50	0,38	226,76	34,45	9
Gliwice	0,33	0,00	0,53	0,51	0,72	0,29	-11,93	-2,51	1
Piekary Śl.	0,25	0,33	0,32	0,65	0,91	0,85	241,53	27,85	8
Zabrze	0,67	0,58	0,48	0,20	1,02	1,23	84,95	13,09	3
średnia dla powiatów	0,36	0,37	0,51	0,53	0,71	0,66	84,63	13,05	
wskaźnik dla woj. śląskiego	0,31	0,39	0,46	0,48	0,71	0,80	157,57	20,83	

Rysunek 64. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „zgony z pozostałych przyczyn jako procent zgonów ogółem” w latach 2002 - 2007 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



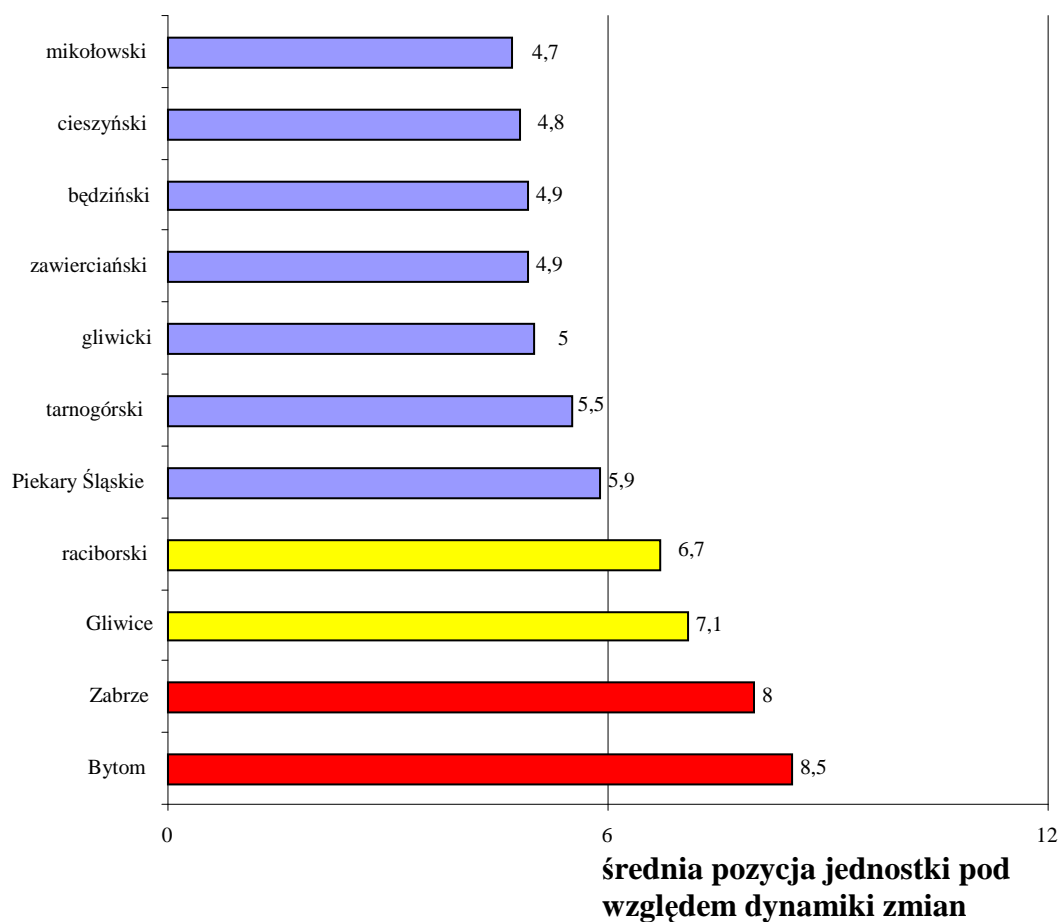
Analizując tempo zmian wartości tego wskaźnika można stwierdzić, że wśród badanych jednostek powiat tarnogórski zajmował piątą pozycję (wartość średniorocznego wzrostu na poziomie 20,37%). Liderem w tym względzie są Gliwice (spadek średnioroczny na poziomie 2,51%). Średnioroczne temp zmian dla wszystkich omawianych powiatów wynosi 13,05%, a dla całości województwa 20,83%. Największy średnioroczny przyrost ma powiat raciborski (aż 37,67%).

Rysunek 65. Wskaźnik syntetyczny dla wymiaru „edukacja i usługi społeczne” dla wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analizując wskaźnik syntetyczny dla wymiaru „edukacja i usługi społeczne” można stwierdzić, że powiat tarnogórski znalazł się ze średnią rangą na poziomie 5,81 w grupie jednostek terytorialnych charakteryzujących się pozycją przeciętną w zakresie badanych wskaźników i cech, razem z powiatami raciborskim, mikołowskim, będzińskim, zawierciańskim (kolor żółty). Grupę o bardzo dobrej pozycji tworzą miasta – powiaty grodzkie: Gliwice, Zabrze (kolor zielony). Grupę powiatów o dobrej pozycji w badanym wymiarze tworzą: powiat cieszyński oraz Bytom (kolor niebieski), zaś do najgorszej grupy zaliczono powiat gliwicki oraz miastem Piekary Śląskie (kolor czerwony).

Rysunek 66. Wskaźnik syntetyczny dynamiki zmian dla wymiaru „edukacja i usługi społeczne” dla wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analizując wskaźnik syntetyczny dynamiki zmian dla wymiaru „edukacja i usługi społeczne” można stwierdzić, że powiat tarnogórski znalazł się ze średnią rangą na poziomie 5,5 w grupie miast o dobrej dynamice zmian w omawianym zakresie, razem z powiatami: mikołowskim, cieszyńskim, będzińskim, zawierciańskim, gliwickim oraz miastem Piekary Śląskie (kolor niebieski). Grupę powiatów przeciętnych ze względu na dynamikę zmian, tworzą: powiat raciborski oraz Gliwice (kolor żółty). Najgorszą grupę ze względu na dynamikę zmian w zakresie wymiaru „edukacja i usługi społeczne” tworzą miasta - powiaty grodzkie: Zabrze i Bytom (kolor czerwony). Na uwagę zasługuje także fakt, iż w omawianym wymiarze nie powstała grupa o bardzo dobrej pozycji (kolor zielony).

VI. Analiza konkurencyjna Tarnowskich Gór w wymiarze „turystyka i kultura”

1. Turystyka

Analiza kształtowania się cechy „**obiekty zbiorowego zakwaterowania ogółem**” w latach 2003-2008 wykazuje, iż absolutnym liderem badanego zestawienia jest powiat cieszyński, ale jego górskich zalet nie mogą pozyskać pozostałe jednostki. Powiat tarnogórski zajmował pod tym względem w 2003 roku pozycję drugą, zaś pięć lat później spadł na pozycję czwartą (wyprzedziły go Gliwice oraz powiat będziński). Najmniej obiektów zbiorowego zakwaterowania miały Piekary Śląskie (7,69% potencjału powiatu tarnogórskiego z roku 2003 oraz 22,22% potencjału z roku 2008).

Rysunek 67. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „obiekty zbiorowego zakwaterowania ogółem” w latach 2003 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

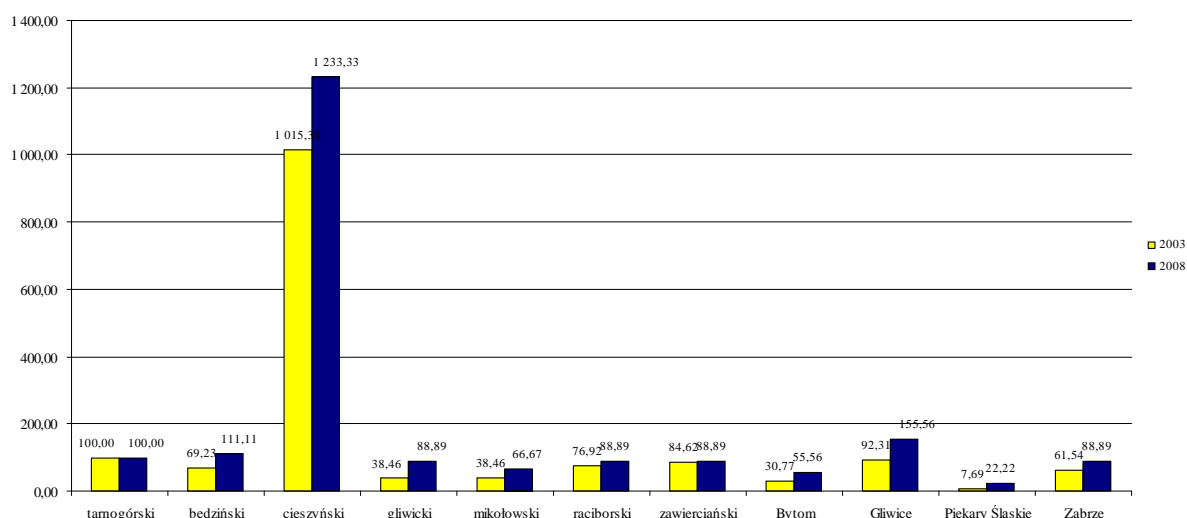
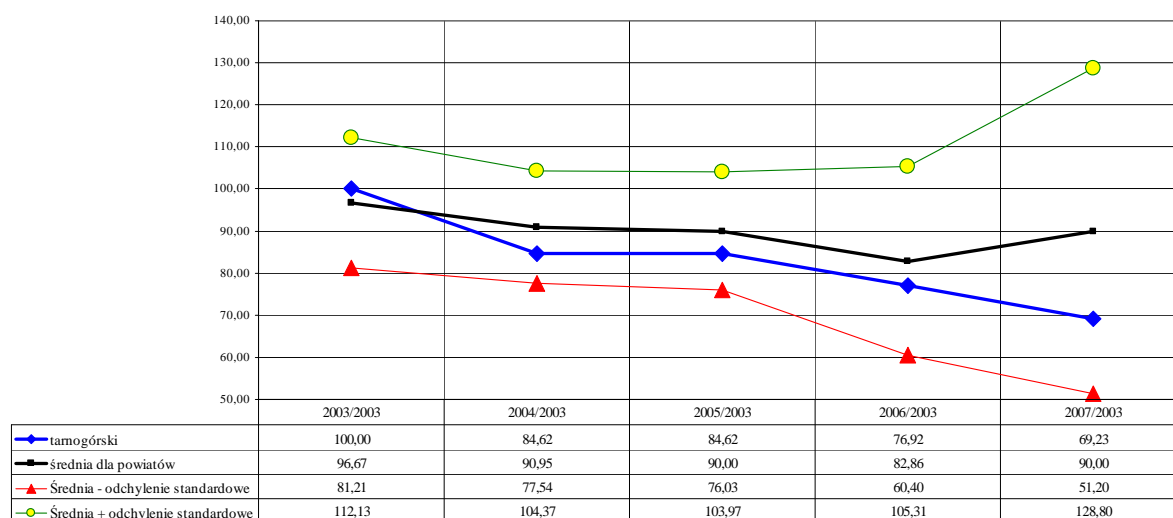


Tabela 36. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie cechy „obiekty zbiorowego zakwaterowania ogółem” w latach 2003 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	13	13	11	11	10	9	-30,77	-7,09	11
będziński	9	8	8	9	8	10	11,11	2,13	6
cieszyński	132	122	117	113	99	111	-15,91	-3,41	8
gliwicki	5	7	6	5	7	8	60,00	9,86	2
mikołowski	5	5	4	4	4	6	20,00	3,71	4
raciborski	10	9	9	9	8	8	-20,00	-4,36	9
zawierciański	11	11	9	9	9	8	-27,27	-6,17	10
Bytom	4	4	4	4	5	5	25,00	4,56	3
Gliwice	12	14	13	15	14	14	16,67	3,13	5
Piekary Śl.	1	1	1	1	1	2	100,00	14,87	1
Zabrze	8	9	9	9	9	8	0,00	0,00	7
średnia dla powiatów	19,09	18,45	17,36	17,18	15,82	17,18	-10,00	-2,09	
wskaźnik dla woj. śląskiego	474,00	454,00	441,00	426,00	394,00	423,00	-10,76	-2,25	

Rysunek 68. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „obiekty zbiorowego zakwaterowania ogółem” w latach 2003 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analiza dynamiki zmian dla omawianego wskaźnika wykazuje, że powiat tarnogórski notuje jego średnioroczny spadek na poziomie 7,09%. Dynamika zmian dla wszystkich badanych powiatów malała średniorocznie o 2,09%, a średnioroczne tempo spadku liczone dla województwa śląskiego było równe 2,25%.

Analiza wskaźnika „korzystający z noclegów w hotelach, motelach i pensjonatach w ciągu roku jako procent ludności”, wykazuje że powiat tarnogórski zajmował w 2003 roku ósmą pozycję (przed Bytomiem, Piekarami Śląskimi oraz powiatem gliwickim), a w 2008 roku pozycję przedostatnią (przed miastem Bytom). Pierwsze miejsce przypada powiatowi cieszyńskiemu, deklasującemu pod względem omawianego wskaźnika pozostałe powiaty.

Rysunek 69. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „korzystający z noclegów w hotelach, motelach i pensjonatach w ciągu roku jako procent ludności” w latach 2003 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

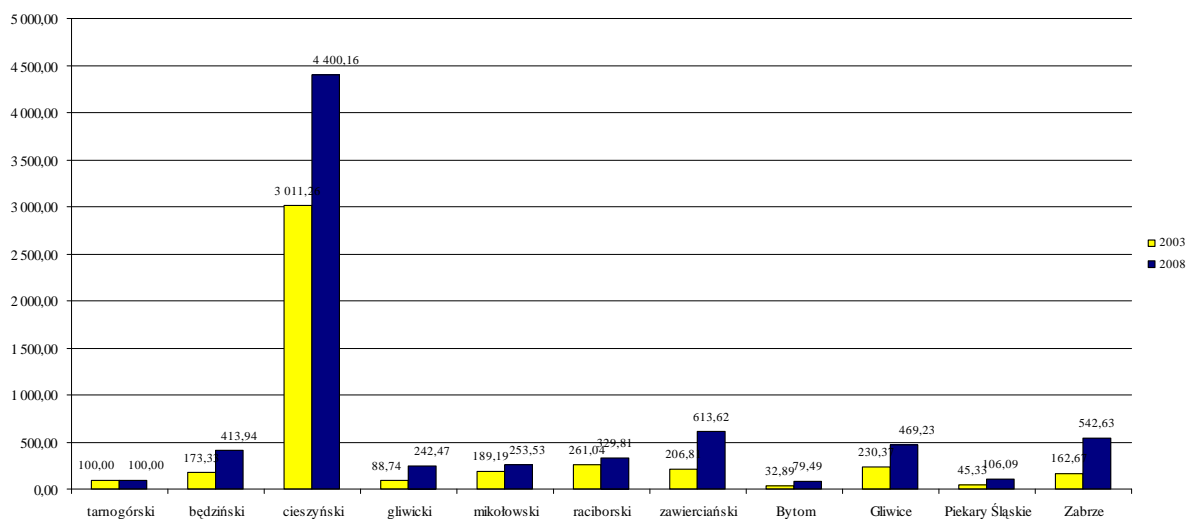
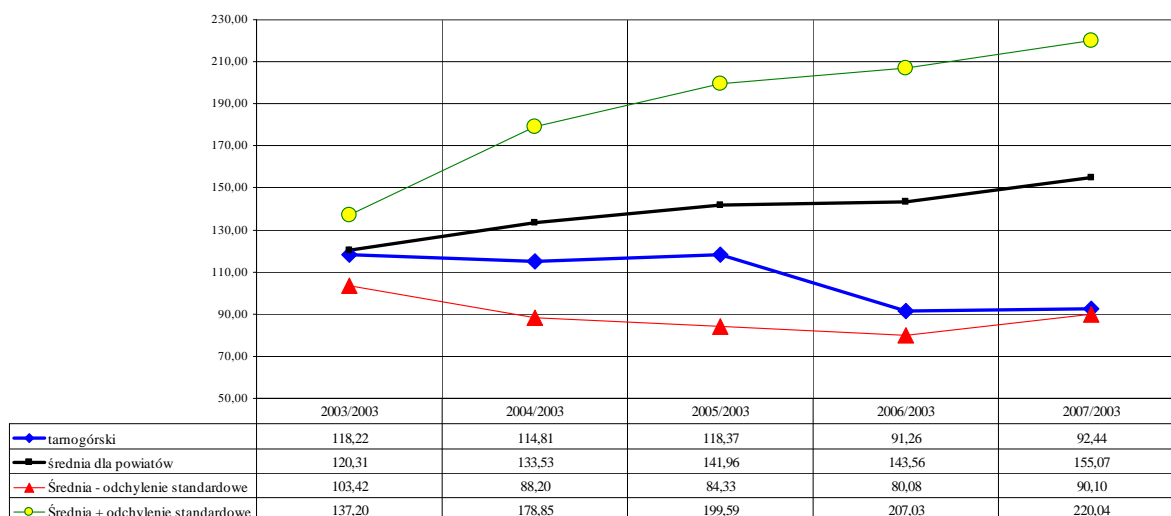


Tabela 37. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „korzystający z noclegów w hotelach, motelach i pensjonatach w ciągu roku jako procent ludności” w latach 2003 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	6,75	7,98	7,75	7,99	6,16	6,24	-7,56	-1,56	11
będziński	11,70	15,62	18,08	19,66	21,03	25,83	120,77	17,16	5
cieszyński	203,26	240,49	255,40	260,11	255,14	274,57	35,08	6,20	8
gliwicki	5,99	4,89	7,36	9,69	13,81	15,13	152,59	20,36	3
mikołowski	12,77	13,81	13,32	13,38	13,94	15,82	23,88	4,38	9
raciborski	17,62	21,14	20,34	20,72	18,34	20,58	16,80	3,15	10
zawierciański	13,96	18,68	24,31	34,55	34,21	38,29	174,28	22,36	2
Bytom	2,22	2,71	2,82	2,87	5,41	4,96	123,42	17,44	4
Gliwice	15,55	21,28	23,80	26,58	30,08	29,28	88,30	13,49	7
Piekary Śl.	3,06	3,89	3,88	4,52	5,85	6,62	116,34	16,69	6
Zabrze	10,98	14,99	28,66	31,21	32,13	33,86	208,38	25,26	1
średnia dla powiatów	27,62	33,23	36,88	39,21	39,65	42,83	55,07	9,17	
wskaźnik dla woj. śląskiego	24,83	28,48	32,67	33,82	34,14	35,47	42,85	7,39	

Rysunek 70. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „korzystający z noclegów w hotelach, motelach i pensjonatach w ciągu roku jako procent ludności” w latach 2003 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Badanie dynamiki zmian omawianego wskaźnika dla powiatu tarnogórskiego (średnioroczny spadek na poziomie 1,56%) umiejscawia go na ostatniej pozycji wśród analizowanych jednostek terytorialnych. Zmiany te są przeciwne co do znaku w porównaniu do województwa śląskiego (wzrost o 7,39% rocznie), jak i średniej dynamiki wyznaczonej dla badanych powiatów i miast grodzkich (wzrost o 9,17% rocznie). Najlepszą sytuację zanotowano w Zabrzu (25,26% średniorocznie).

Wskaźnik „obcokrajowcy korzystający z noclegów w hotelach, motelach i pensjonatach w ciągu roku jako procent korzystających ogółem” pozwala na umieszczenie powiatu tarnogórskiego na dziewiątej pozycji w roku 2003 oraz siódmej w roku 2008 (wyprzedzając Bytom i powiat raciborski). W roku 2003 największą wartość wskaźnika zanotowano w powiecie mikołowskim, a w 2008 roku w powiecie gliwickim.

Rysunek 71. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „obcokrajowcy korzystający z noclegów w hotelach, motelach i pensjonatach w ciągu roku jako procent korzystających ogółem” w latach 2003 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

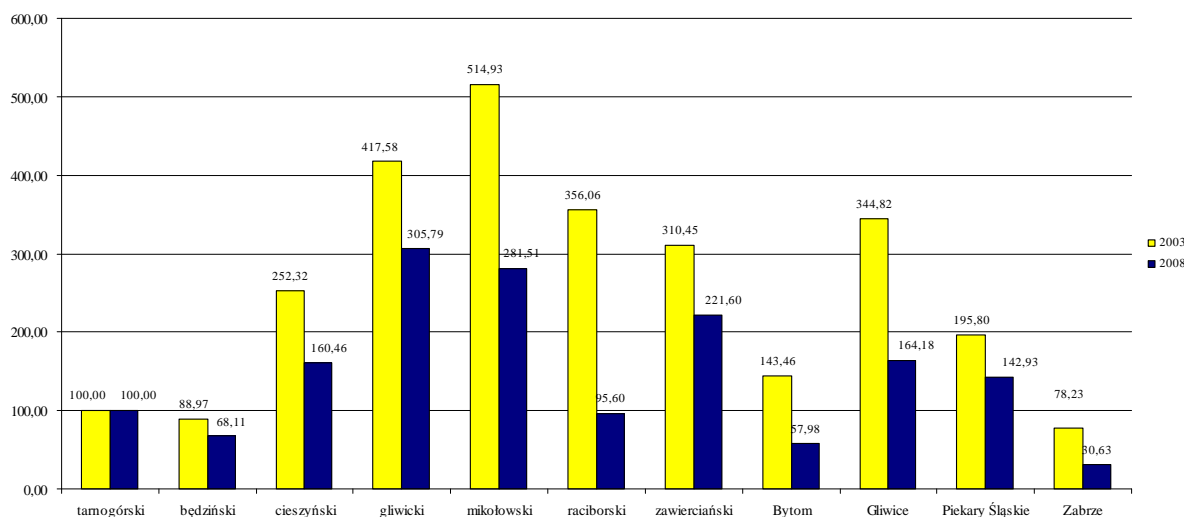
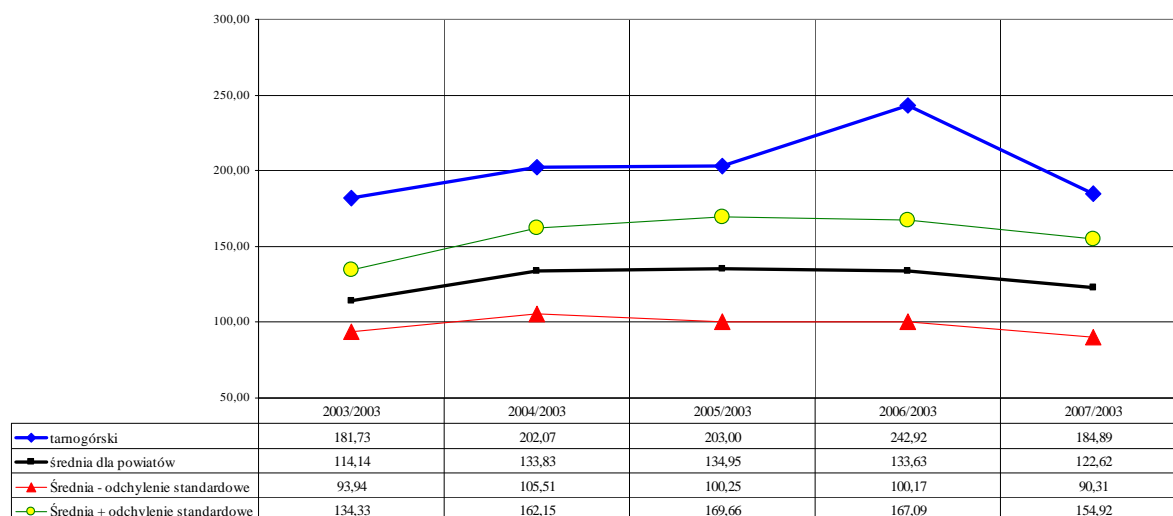


Tabela 38. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „obcokrajowcy korzystający z noclegów w hotelach, motelach i pensjonatach w ciągu roku jako procent korzystających ogółem” w latach 2003 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	6,06	11,02	12,25	12,31	14,73	11,21	84,89	13,08	1
będziński	5,39	5,96	8,75	9,97	8,94	7,63	41,53	7,19	2
cieszyński	15,30	24,78	26,87	25,76	18,27	17,98	17,58	3,29	6
gliwicki	25,31	27,08	31,28	30,55	17,91	34,27	35,39	6,25	3
mikołowski	31,21	35,93	38,01	33,15	32,05	31,55	1,08	0,21	7
raciborski	21,58	19,78	18,98	14,54	15,56	10,71	-50,36	-13,07	11
zawierciański	18,82	26,63	28,88	27,19	27,44	24,84	31,98	5,71	5
Bytom	8,70	10,11	9,91	9,85	7,88	6,50	-25,28	-5,66	9
Gliwice	20,90	22,77	22,35	21,44	21,01	18,40	-11,97	-2,52	8
Piekary Śl.	11,87	15,75	19,24	15,90	18,14	16,02	34,97	6,18	4
Zabrze	4,74	5,35	6,29	4,77	4,41	3,43	-27,62	-6,26	10
średnia dla powiatów	12,84	14,66	17,19	17,33	17,16	15,75	22,62	4,16	
wskaźnik dla woj. śląskiego	15,44	18,65	20,26	18,68	16,94	16,60	7,45	1,45	

Rysunek 72. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „obcokrajowcy korzystający z noclegów w hotelach, motelach i pensjonatach w ciągu roku jako procent korzystających ogółem” w latach 2003 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analiza dynamiki w zakresie kształtowania się badanego wskaźnika pozwala stwierdzić, że powiat tarnogórski miał największy średnioroczny przyrost wśród omawianych jednostek terytorialnych (na poziomie 13,08%). Średnioroczna dynamika zmian dla województwa śląskiego za analizowany okres wynosiła 1,45% i była znacznie niższa niż dla wszystkich badanych powiatów (4,16%).

Wyniki badania wskaźnika „odwiedzający muzea w ciągu roku jako procent ludności” pokazują, że powiat tarnogórski znajdował się na pierwszej pozycji wśród analizowanych jednostek terytorialnych i to zarówno w roku 1999, jak i w 2008 (odpowiednio 89,75 oraz 91,19%). Należy zaznaczyć, że w omawianych latach wartość zerowa wskaźnika cechowała aż dwa powiaty ziemskie: gliwicki i zawierciański oraz miasto Piekary Śląskie. Wartość wskaźnika liczona dla województwa śląskiego wynosiła 14,65% w roku 1999 oraz 25,05% w roku 2008).

Rysunek 73. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „odwiedzający muzea w ciągu roku jako procent ludności” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

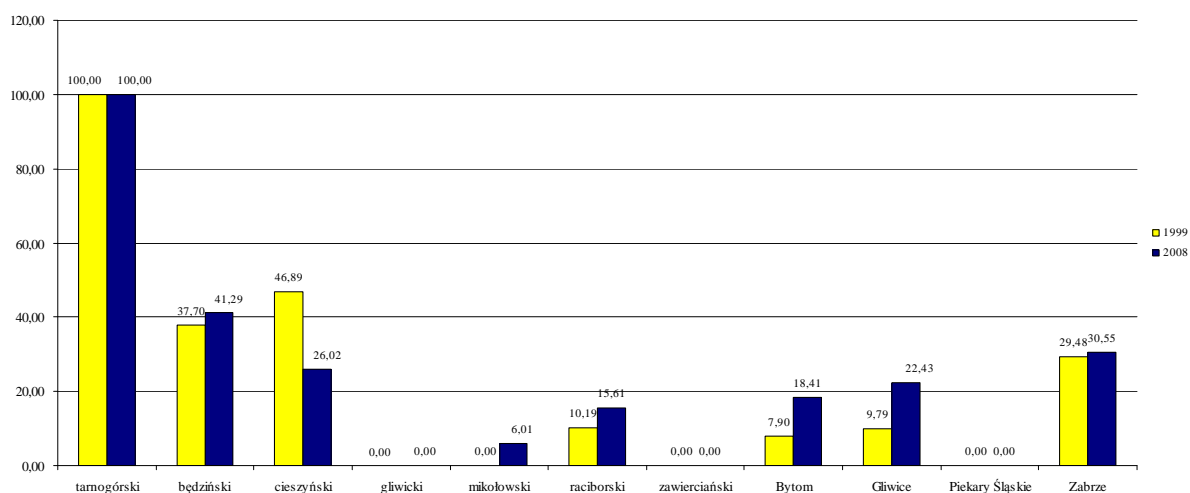
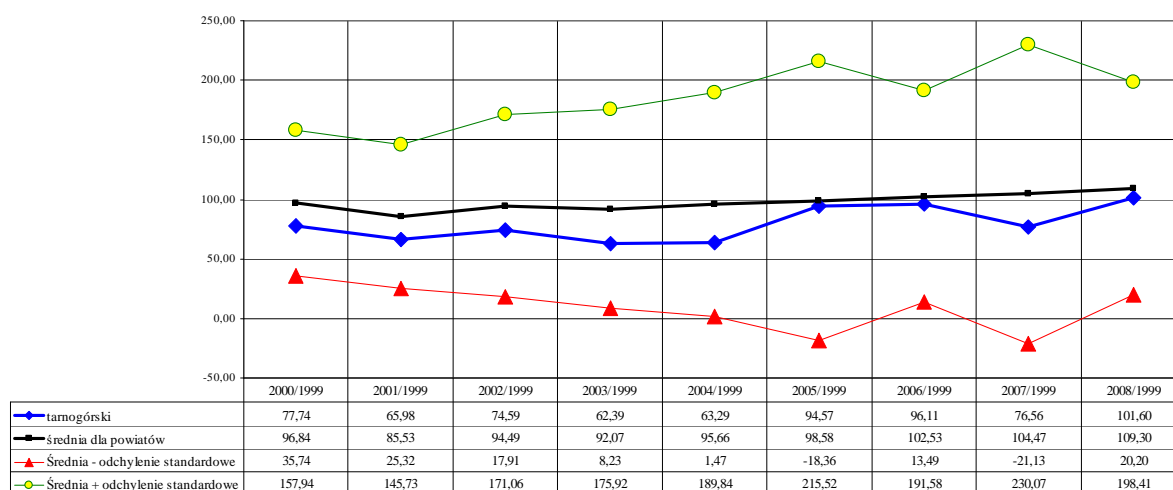


Tabela 39. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „odwiedzający muzea w ciągu roku jako procent ludności” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %
tarnogórski	89,75	69,78	59,22	66,95	56,00	56,81	84,88	86,26	68,71	91,19	1,60	0,18
będziński	33,84	40,02	36,71	31,14	29,79	29,11	28,65	30,65	37,24	37,65	11,25	1,19
cieszyński	42,08	40,48	37,62	41,04	41,89	45,80	24,02	21,30	20,07	23,73	-43,62	-6,17
gliwicki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,45	8,73	0,00	-100,00	-100,00
mikołowski	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,48	0,00	0,00
raciborski	9,14	8,24	5,55	7,24	15,15	17,31	15,62	17,42	16,52	14,23	55,65	5,04
zawierciański	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-
Bytom	7,09	5,81	2,22	15,74	12,53	18,64	25,82	19,06	17,85	16,79	136,69	10,05
Gliwice	8,79	13,99	14,72	13,72	19,64	15,45	15,67	13,16	33,88	20,46	132,75	9,84
Piekary Śl.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-
Zabrze	26,46	31,99	29,69	29,37	24,95	24,61	19,42	24,37	23,86	27,86	5,27	0,57
średnia dla powiatów	19,74	19,12	16,88	18,65	18,18	18,89	19,46	20,24	20,62	21,58	9,30	0,99
wskaźnik dla woj. śląskiego	14,65	15,11	13,83	14,03	14,98	15,01	15,40	18,06	25,05	27,72	89,21	7,34

Rysunek 74. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „odwiedzający muzea w ciągu roku jako procent ludności” w latach 1999 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analiza dynamiki wskazuje, że powiat tarnogórski ze średniorocznym tempem wzrostu na poziomie 0,18% znajduje się na szóstej pozycji wśród omawianych jednostek terytorialnych. Należy jednak zwrócić uwagę że nie udało się jej policzyć dla powiatu zawierciańskiego oraz miasta Piekary Śląskie. Powiat gliwicki na skutek likwidacji muzeum zajął dziewiąte miejsce, zaś muzeum w powiecie mikołowskim rozpoczęło działalność dopiero w roku 2008. Najkorzystniejsza sytuacja w zakresie kształtowania się dynamiki tego wskaźnika miała miejsce w Bytomiu (średnioroczny wzrost o 10,05%) oraz w Gliwicach (9,84% rocznie).

Analizując wyniki dla wskaźnika „**odwiedzający muzea w ciągu roku jako procent korzystających z noclegów ogółem**” można powiedzieć, że pozycja powiatu tarnogórskiego w okresie 2003-2008 nie pogorszyła się i nadal zajmuje on pierwsze miejsce wśród badanych podmiotów (ze wskaźnikiem równym 8,30% w roku 2003 oraz 14,62% w roku 2008). Dla porównania wartość wskaźnika dla całego województwa wynosiła odpowiednio 0,60% oraz 0,78%. Wartości zerowe wskaźnika miały powiaty ziemskie: gliwicki i zawierciański oraz miasto Piekary Śląskie.

Rysunek 75. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „odwiedzający muzea w ciągu roku jako procent korzystających z noclegów ogółem” w latach 2003 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

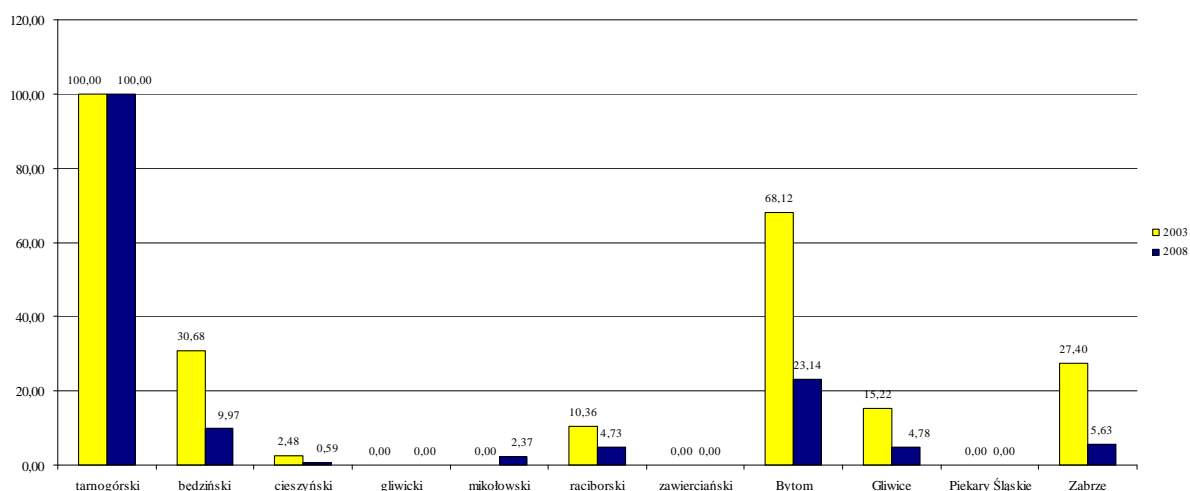
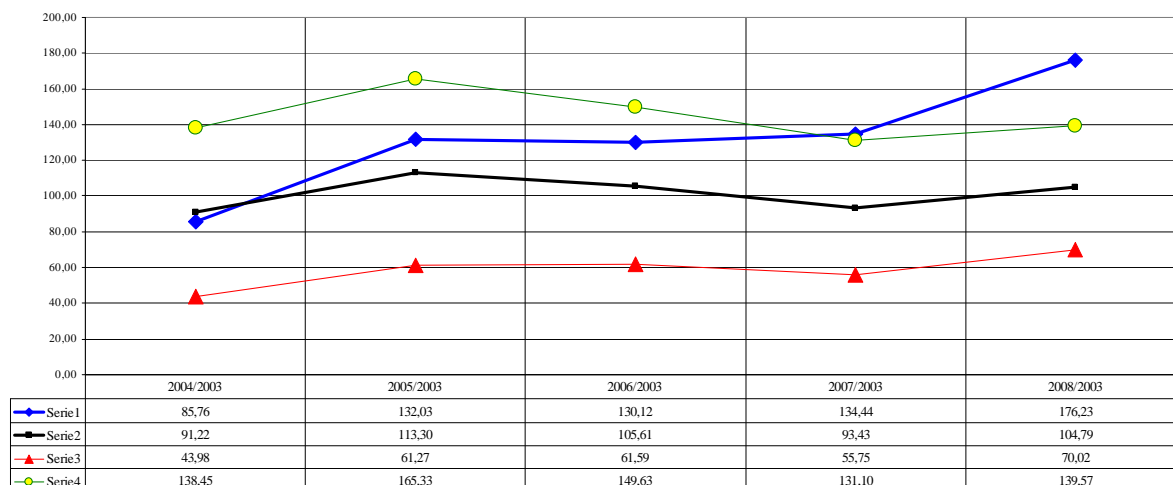


Tabela 40. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „odwiedzający muzea w ciągu roku jako procent korzystających z noclegów ogółem” w latach 2003 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %
tarnogórski	8,30	7,12	10,95	10,80	11,15	14,62	76,23	12,00
będziński	2,55	1,86	1,58	1,56	1,77	1,46	-42,73	-10,55
cieszyński	0,21	0,19	0,09	0,08	0,08	0,09	-58,07	-15,96
gliwicki	0,00	0,00	0,00	1,08	0,63	0,00	-100,00	-100,00
mikołowski	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,35	0,00	0,00
raciborski	0,86	0,82	0,77	0,84	0,90	0,69	-19,54	-4,26
zawierciański	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-
Bytom	5,65	6,89	9,17	6,65	3,30	3,38	-40,14	-9,76
Gliwice	1,26	0,73	0,66	0,49	1,13	0,70	-44,68	-11,17
Piekary Śl.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-
Zabrze	2,27	1,64	0,68	0,78	0,74	0,82	-63,81	-18,39
średnia dla powiatów	1,92	1,75	2,17	2,03	1,79	2,01	4,79	0,94
wskaźnik dla woj. śląskiego	0,60	0,53	0,47	0,53	0,73	0,78	29,51	5,31

Rysunek 76. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „o odwiedzający muzea w ciągu roku jako procent korzystających z noclegów ogółem” w latach 2003 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Najwyższe tempo zmian odwiedzających muzea jako procent korzystających z noclegów ogółem zanotował powiat tarnogórski (średniorocznie 12,00%). Dynamika tych zmian dla całego województwa wynosiła 5,31%, zaś dla analizowanych powiatów i miast grodzkich - 0,94%. Wskaźnika średniej dynamiki nie udało się policzyć dla powiatu zawierciańskiego oraz miasta Piekary Śląskie. Powiat gliwicki na skutek likwidacji muzeum został sklasyfikowany na dziewiątej pozycji, najgorszą dynamikę zmian miało miasto Zabrze (spadek o 18,39%).

2. Stan i ochrona środowiska

Analiza wskaźnika „emisja zanieczyszczeń gazowych w mln ton na rok” w 1999 roku i 2008 roku wykazała, że powiat tarnogórski znajdował się na siódmej pozycji wśród omawianych powiatów ziemskich i miast grodzkich. Najlepsze wskaźniki cechowały Piekary Śląskie (odpowiednio 26,90% oraz 15,00% emisji zanieczyszczeń powiatu tarnogórskiego). Najgorzej w 1999 roku na tle pozostałych wypadł powiat będziński, a w 2008 roku powiat mikołowski.

Rysunek 77. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „emisja zanieczyszczeń gazowych w mln ton na rok” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

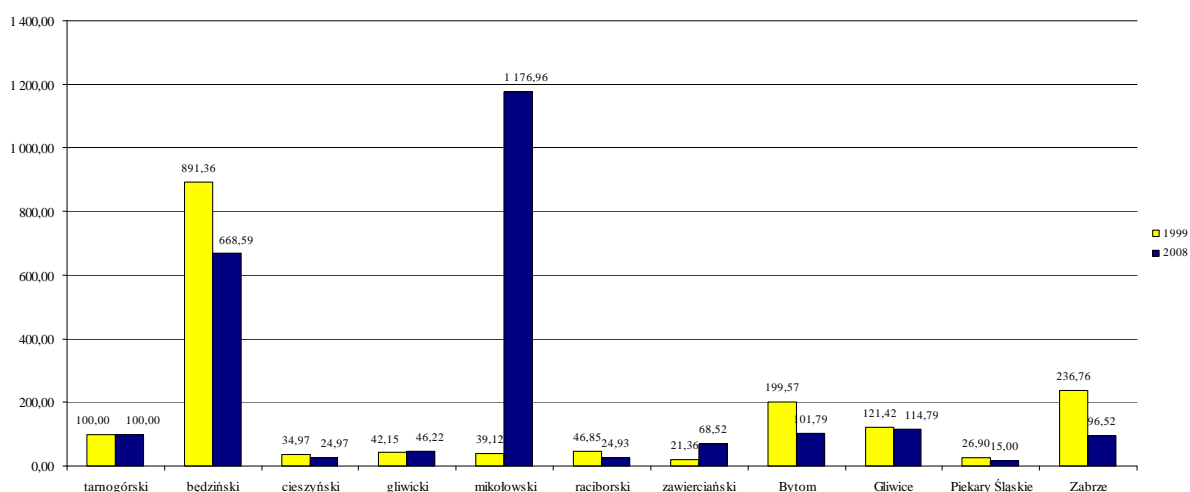
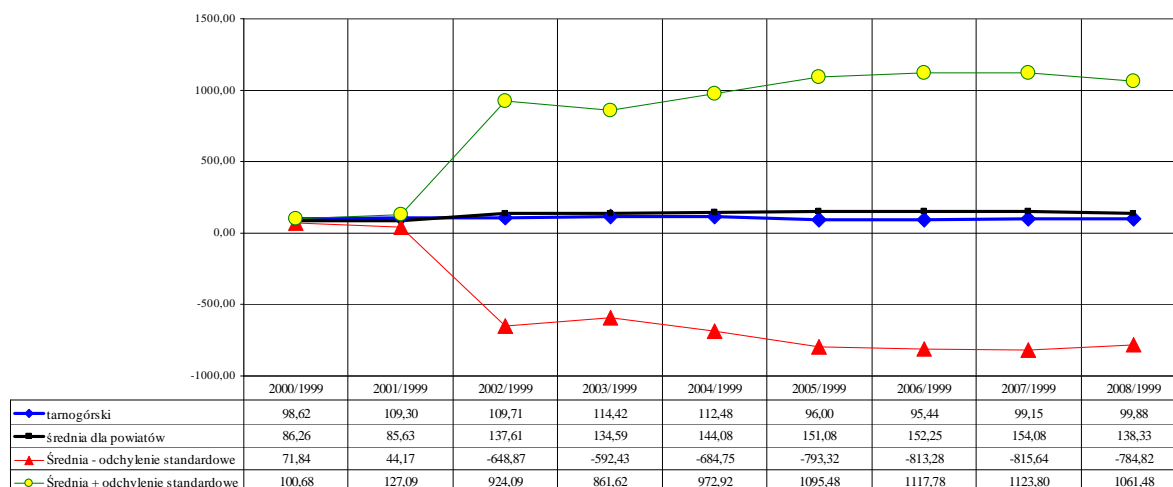


Tabela 41. Częstkowa dynamika zmian dla cechy „emisja zanieczyszczeń gazowych w mln ton na rok” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	0,44	0,44	0,48	0,48	0,51	0,50	0,42	0,42	0,44	0,44	-0,12	-0,01	8
będziński	3,94	3,66	3,81	3,72	3,69	3,65	3,77	3,60	3,82	2,95	-25,08	-3,16	6
cieszyński	0,15	0,14	0,14	0,15	0,15	0,13	0,13	0,13	0,12	0,11	-28,69	-3,69	5
gliwicki	0,19	0,14	0,05	0,04	0,22	0,23	0,21	0,23	0,24	0,20	9,51	1,01	9
mikołowski	0,17	0,16	0,13	4,43	4,13	4,69	5,32	5,44	5,46	5,19	2904,57	45,95	11
raciborski	0,21	0,17	0,21	0,19	0,17	0,13	0,14	0,14	0,11	0,11	-46,84	-6,78	3
zawierciański	0,09	0,07	0,17	0,21	0,25	0,27	0,24	0,31	0,31	0,30	220,31	13,81	10
Bytom	0,88	0,78	0,64	0,55	0,50	0,53	0,48	0,48	0,43	0,45	-49,06	-7,22	2
Gliwice	0,54	0,26	0,24	0,21	0,20	0,48	0,48	0,52	0,52	0,51	-5,58	-0,64	7
Piekary Śl.	0,12	0,11	0,11	0,10	0,10	0,10	0,10	0,09	0,08	0,07	-44,29	-6,29	4
Zabrze	1,05	0,79	0,68	0,61	0,54	0,47	0,44	0,47	0,45	0,43	-59,28	-9,50	1
średnia dla powiatów	0,71	0,61	0,61	0,97	0,95	1,02	1,07	1,08	1,09	0,98	38,33	3,67	
wskaźnik dla woj. śląskiego	33,95	34,39	34,09	37,74	39,47	42,24	40,83	45,16	46,27	42,67	25,68	2,57	

Rysunek 78. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „emisja zanieczyszczeń gazowych w mln ton na rok” w latach 1999 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Zmiana średnioroczna omawianego wskaźnika dla powiatu tarnogórskiego, była nieznacznie niższa niż zero i wynosiła -0,01%, co stawia analizowany powiat na ósmej pozycji wśród badanych jednostek terytorialnych. Najgorsza sytuacja w tym względzie cechowała powiat mikołowski (średnia dodatnia zmiana na poziomie 45,95%). Średni wzrost dla wszystkich powiatów wynosił dla tego okresu 3,67%, zaś dla województwa śląskiego 2,57%.

Analiza wskaźnika „ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczone jako procent ścieków wymagających oczyszczenia”, wykazuje że powiat tarnogórski zajmował w 2002 r. i w 2008 roku dziewiątą pozycję pod względem kształtowania się tego wskaźnika (wyprzedzając powiat mikołowski oraz miasto Gliwice) i w ostatnim roku osiągając poziom średniej liczonej dla całego województwa śląskiego. Najlepsza sytuacja miała miejsce w 2002 roku w powiecie raciborskim, a w roku 2008 w powiecie cieszyńskim.

Rysunek 79. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczone jako procent ścieków wymagających oczyszczenia” w latach 2002 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

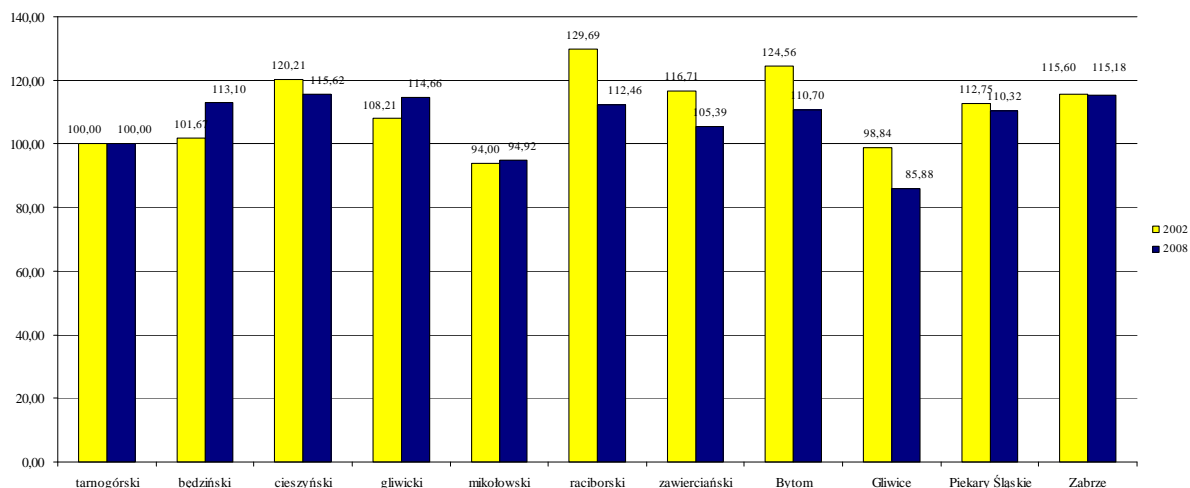
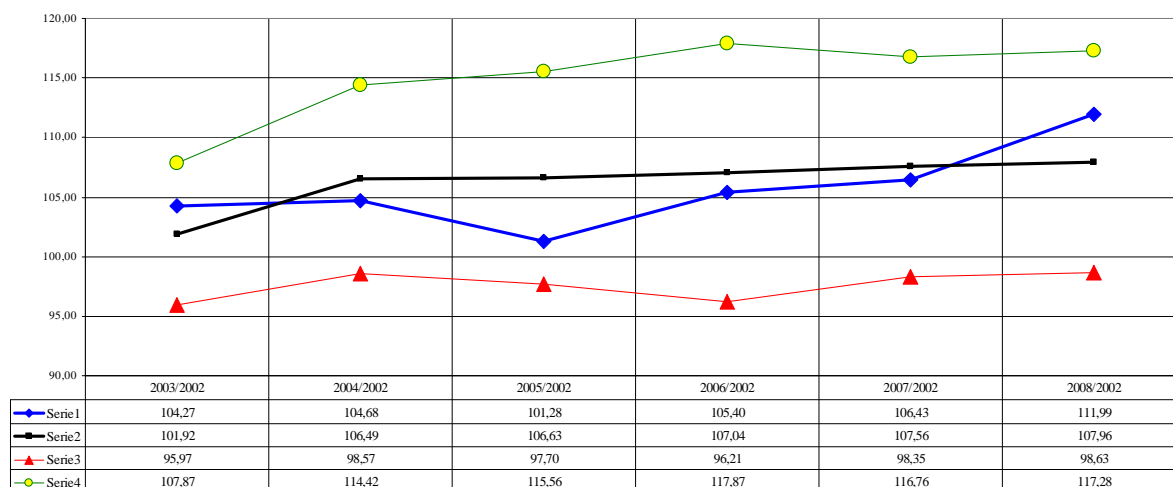


Tabela 42. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczone jako procent ścieków wymagających oczyszczenia” w latach 2002 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	76,05	79,30	79,61	77,02	80,16	80,94	85,17	11,99	1,91	4
będziński	77,32	84,24	93,17	95,91	93,15	92,55	96,33	24,59	3,73	1
cieszyński	91,42	96,14	98,81	98,36	99,03	98,72	98,47	7,71	1,25	7
gliwicki	82,29	89,42	97,89	98,43	97,55	97,33	97,66	18,68	2,90	2
mikołowski	71,49	70,36	71,98	71,25	87,51	81,62	80,84	13,08	2,07	3
raciborski	98,63	95,41	99,38	98,58	95,63	99,89	95,78	-2,89	-0,49	11
zawierciański	88,76	88,24	86,90	87,55	86,61	83,61	89,76	1,13	0,19	8
Bytom	94,73	87,36	99,97	100,00	88,33	94,57	94,28	-0,48	-0,08	9
Gliwice	75,17	75,53	74,49	73,84	73,61	73,65	73,14	-2,70	-0,46	10
Piekary Śl.	85,75	84,82	90,58	92,76	97,26	100,00	93,96	9,57	1,54	6
Zabrze	87,91	96,55	97,11	97,43	96,13	96,88	98,10	11,59	1,84	5
średnia dla powiatów	84,50	86,12	89,99	90,10	90,45	90,89	91,23	7,96	1,28	
wskaźnik dla woj. śląskiego	88,71	87,36	88,23	87,81	86,02	88,41	85,03	-4,15	-0,70	

Rysunek 80. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczone jako procent ścieków wymagających oczyszczenia” w latach 2002 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Badanie dynamiki zmian omawianego wskaźnika wykazuje, że średnioroczny wzrost na poziomie 1,91% pozwala na zajęcie przez powiat tarnogórski czwartego miejsca. Współczynnik ten jest nieznacznie wyższy od średniej dla badanych jednostek terytorialnych (1,28%) oraz przeciwny co do znaku dynamiki zmian dla województwa śląskiego gdzie zanotowano średnioroczny spadek na poziomie 0,70%.

W rezultacie badania kształtowania się poziomu wskaźnika „**odpady (w tonach) wytworzone na 1km²**” można stwierdzić, iż powiat tarnogórski znajdował się na czwartej pozycji w roku 2002 oraz pozycji drugiej w 2008 roku (za powiatem raciborskim). Najgorsza sytuacja pod względem wytwarzania odpadów miała miejsce w 2002 roku w Piekarach Śląskich, a w roku 2008 w powiecie mikołowskim. Jednocześnie należy zauważyć, że wielkości wytwarzane w powiecie tarnogórskim stanowiły od 7,85% do 7,65% wartości wskaźnika liczonego dla całego województwa śląskiego.

Rysunek 81. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „odpady (w tonach) wytworzone na 1km²” w latach 2002 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

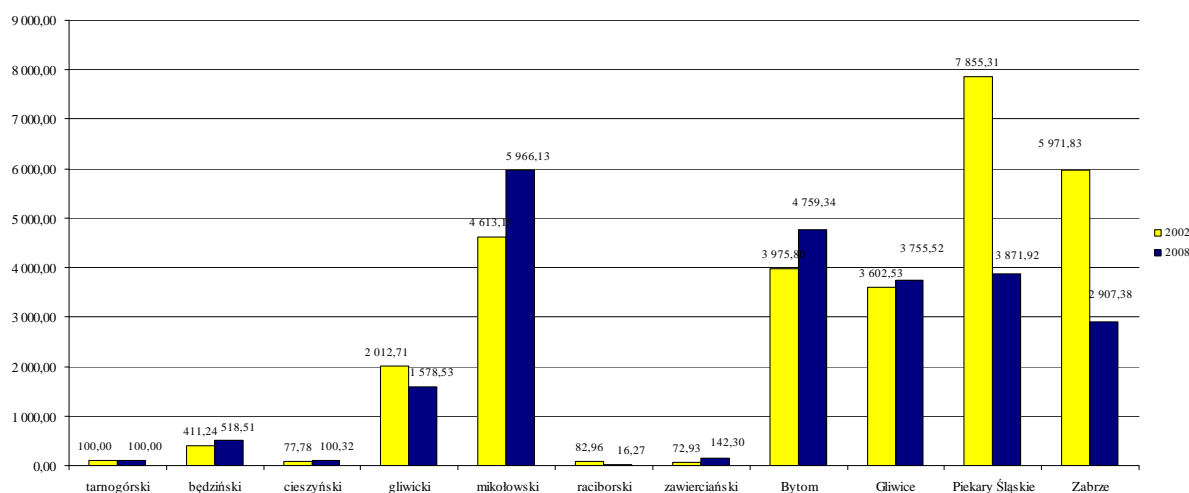
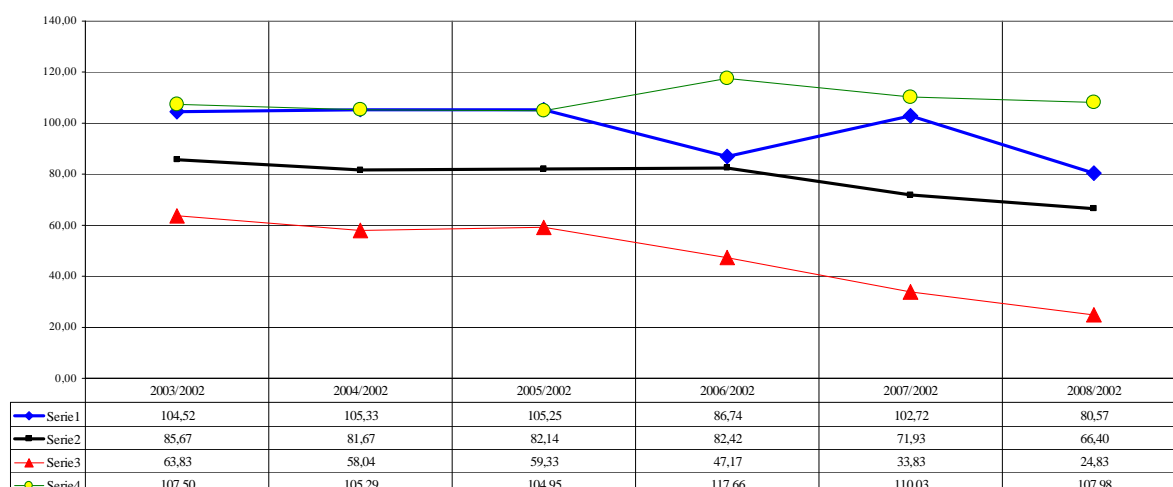


Tabela 43. Częstkowa dynamika zmian dla cechy „odpady (w tonach) wytworzone na 1km²” w latach 2002 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	272	285	287	287	236	280	219	-19,43	-3,54	5
będziński	1120	1211	1234	1444	1478	1283	1138	1,59	0,26	8
cieszyński	212	188	153	143	101	92	220	3,92	0,64	9
gliwicki	5481	5654	5358	4662	4424	4262	3463	-36,81	-7,36	4
mikołowski	12562	12283	12853	14670	14116	12385	13090	4,20	0,69	10
raciborski	226	263	194	195	74	74	36	-84,20	-26,47	1
zawierciański	199	233	279	223	271	308	312	57,20	7,83	11
Bytom	10826	7339	10333	8646	9316	5923	10442	-3,55	-0,60	7
Gliwice	9810	12771	7802	9558	10432	10273	8240	-16,01	-2,87	6
Piekary Śl.	21390	13685	11113	14038	11545	11268	8495	-60,29	-14,26	3
Zabrze	16261	13215	14389	10498	12589	10216	6379	-60,77	-14,44	2
średnia dla powiatów	7123	6102	5818	5851	5871	5124	4730	-33,60	-6,60	
wskaźnik dla woj. śląskiego	3464	3442	3524	3428	3379	3357	2862	-17,38	-3,13	

Rysunek 82. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „odpady (w tonach) wytworzone na 1km²” w latach 2002 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analiza dynamiki omawianego wskaźnika dla powiatu tarnogórskiego wykazuje jego średnioroczny spadek o 3,54%, co jest zgodne z tendencjami zaobserwowanymi dla województwa śląskiego oraz analizowanych powiatów (odpowiednio 3,13% oraz 6,60%). Najgorszą dynamikę zmian zaobserwowano w powiecie zawierciańskim, a najlepszą - raciborskim.

Kształtowanie się poziomu wskaźnika „udział odpadów poddanych odzyskowi w ciągu roku” pozwala na umieszczenie powiatu tarnogórskiego na ostatniej pozycji w roku 2002 oraz na pozycji przedostatniej w roku 2008 (przed powiatem raciborskim). Najwięcej odpadów w roku 2002 przetwarzało Zabrze, zaś w 2008 r. Piekary Śląskie. Należy zaznaczyć, że odzyskiwanie odpadów w powiecie tarnogórskim na poziomie 83,10% wytworzonych (w roku 2008) było znacznie niższe od wskaźnika ogólnego wojewódzkiego (90,60%) oraz niższe od średniej dla analizowanych powiatów (89,43%).

Rysunek 83. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „udział odpadów poddanych odzyskowi w ciągu roku” w latach 2002 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

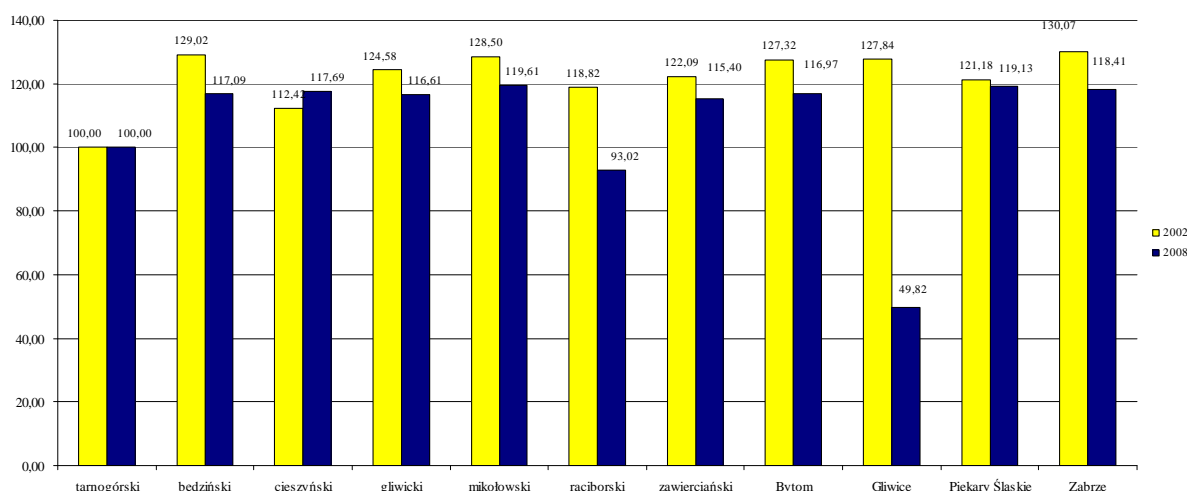
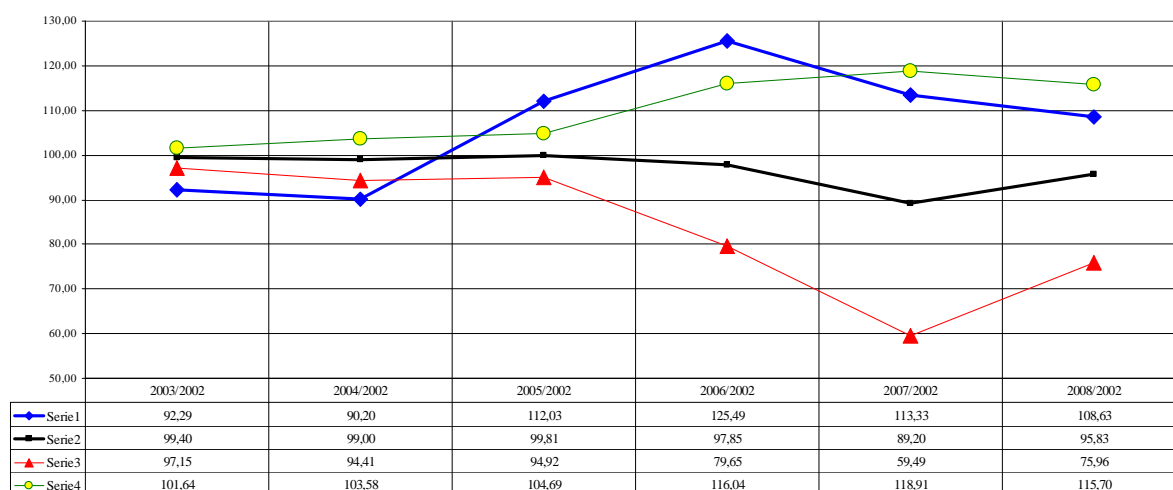


Tabela 44. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „udział odpadów poddanych odzyskowi w ciągu roku” w latach 2002 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	76,50	70,60	69,00	85,70	96,00	86,70	83,10	8,63	1,39	2
będziński	98,70	99,60	98,80	98,80	99,00	99,00	97,30	-1,42	-0,24	9
cieszyński	86,00	87,70	89,10	87,80	95,70	93,70	97,80	13,72	2,17	1
gliwicki	95,30	96,10	95,60	94,40	97,50	98,10	96,90	1,68	0,28	5
mikołowski	98,30	98,10	97,00	97,60	93,60	98,60	99,40	1,12	0,19	6
raciborski	90,90	85,90	80,40	78,50	41,10	34,70	77,30	-14,96	-2,66	10
zawierciański	93,40	95,00	95,10	92,20	93,30	94,50	95,90	2,68	0,44	4
Bytom	97,40	95,50	96,50	95,90	95,50	94,20	97,20	-0,21	-0,03	7
Gliwice	97,80	98,30	96,80	96,40	96,40	24,40	41,40	-57,67	-13,35	11
Piekary Śl.	92,70	94,20	98,30	97,90	96,60	92,70	99,00	6,80	1,10	3
Zabrze	99,50	99,30	99,60	99,30	99,70	99,00	98,40	-1,11	-0,19	8
średnia dla powiatów	93,32	92,75	92,38	93,14	91,31	83,24	89,43	-4,17	-0,71	
wskaźnik dla woj. śląskiego	91,90	96,20	94,00	93,40	89,00	91,80	90,60	-1,41	-0,24	

Rysunek 84. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „udział odpadów poddanych odzyskowi w ciągu roku” w latach 2002 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analiza dynamiki w zakresie przetwarzania odpadów pozwala stwierdzić, że powiat tarnogórski miał drugi co do wartości średnioroczny wzrost tego wskaźnika (na poziomie 1,39%), po powiecie cieszyńskim (2,17). Tempo zmian było jednak spadkowe i to zarówno jeżeli chodzi o średnią dla analizowanych powiatów (0,71%), jak i całego województwa śląskiego (0,24%). Największy średnioroczny spadek wskaźnika zanotowały Gliwice (o 13,35%).

3. Kultura i sport

Badanie kształtowania się poziomu wskaźnika „**imprezy oświatowe ogółem zorganizowane przez statystyczne muzeum**” wykazuje, że w 2000 roku powiat tarnogórski znajdował się na szóstej pozycji, a w 2008 roku został liderem w grupie omawianych jednostek terytorialnych. Jak to miało miejsce wcześniej zerowe wartości tego wskaźnika, ze względu na brak odpowiedniej instytucji, notowane są dla powiatów gliwickiego, zawierciańskiego oraz miasta Piekary Śląskie.

Rysunek 85. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „imprezy oświatowe ogółem zorganizowane przez statystyczne muzeum” w latach 2000 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

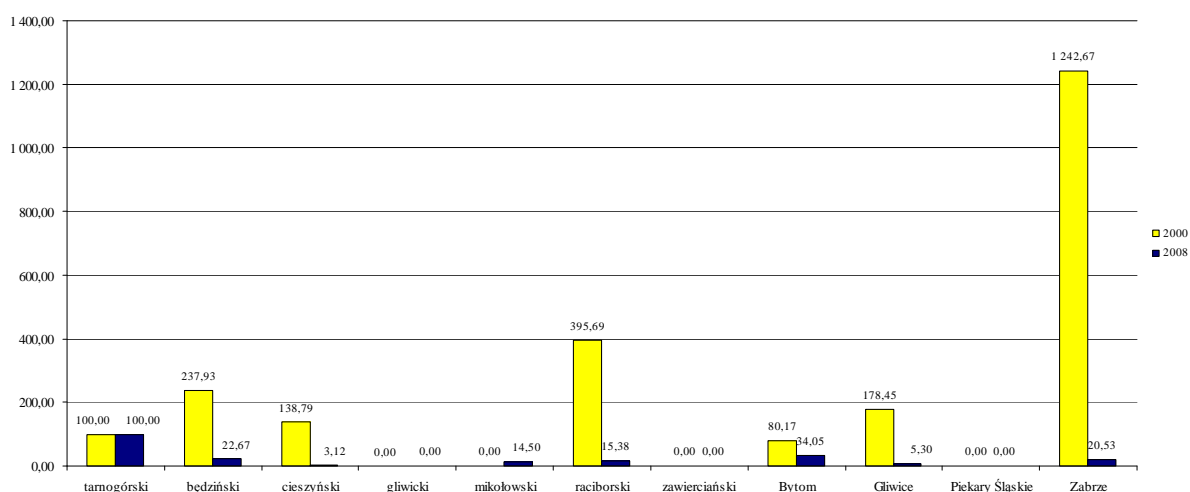
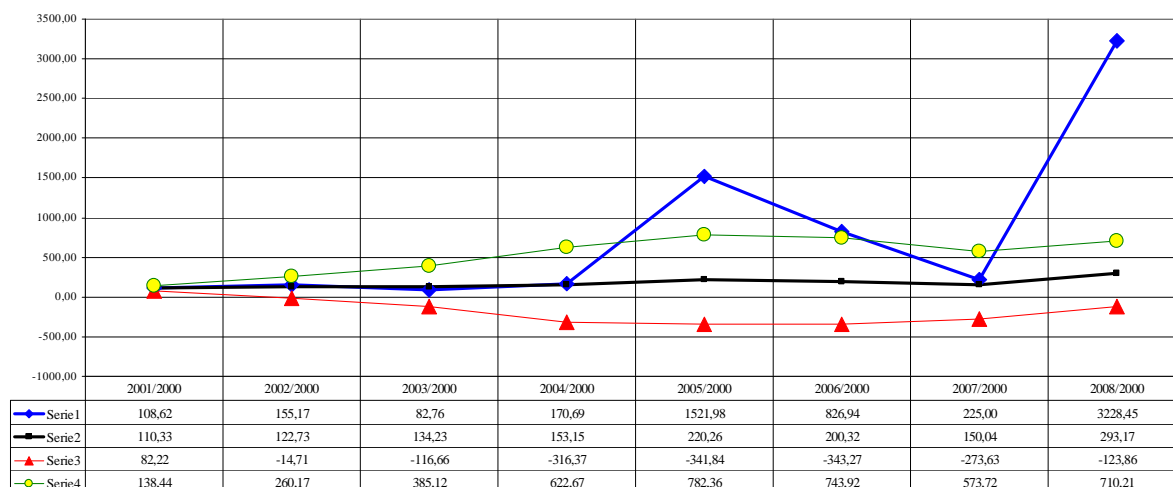


Tabela 45. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „imprezy oświatowe ogółem zorganizowane przez statystyczne muzeum” w latach 2000 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %
tarnogórski	38,67	42,00	60,00	32,00	66,00	588,50	319,75	87,00	1248,33	3128,45	54,39
będziński	92,00	110,00	95,00	83,00	83,00	87,00	107,00	127,00	283,00	207,61	15,08
cieszyński	53,67	40,67	53,00	63,50	49,67	37,13	35,88	36,43	39,00	-27,33	-3,91
gliwicki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,00	27,00	0,00	-100,00	-100,00
mikołowski	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	181,00	0,00	0,00
raciborski	153,00	169,00	139,00	186,00	254,00	240,00	269,00	227,00	192,00	25,49	2,88
zawierciański	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-
Bytom	31,00	23,00	137,00	259,00	476,00	567,00	554,00	436,00	425,00	1270,97	38,72
Gliwice	69,00	102,50	85,50	98,50	107,50	114,00	143,00	116,71	66,17	-4,11	-0,52
Piekary Śl.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-
Zabrze	480,50	525,50	557,00	510,00	369,50	388,00	395,00	320,00	256,33	-46,65	-7,55
średnia dla powiatów	83,44	92,06	102,41	112,00	127,79	183,78	167,15	125,19	244,62	193,17	14,39
wskaźnik dla woj. śląskiego	133,66	127,86	123,47	138,71	136,02	170,40	123,89	117,23	171,50	28,31	3,17

Rysunek 86. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „imprezy oświatowe ogółem zorganizowane przez statystyczne muzeum” w latach 2000 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analiza dynamiki zmian pozwala stwierdzić, iż powiat tarnogórski zajmuje pierwszą pozycję (przed Bytomiem). Jej wartość na poziomie 54,39% w jest znacznie wyższa niż liczona dla wszystkich omawianych powiatów i miast grodzkich (wzrost na poziomie 14,39%) oraz dla całego województwa śląskiego (wzrost na poziomie 3,17%).

Analiza wskaźnika „wydatki gmin i powiatów na kulturę i sztukę na mieszkańca” wykazuje, że powiat tarnogórski znajdował się na pozycji dziesiątej (przed miastem Bytom) w roku 1999 oraz na pozycji siódmej w roku 2008. Najmniejszy wskaźnik w roku 2008 posiadał powiat gliwicki, a największy powiat mikołowski (odpowiednio 87,97% oraz 182,29% wartości wskaźnika powiatu tarnogórskiego).

Rysunek 87. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „wydatki gmin i powiatów na kulturę i sztukę na mieszkańca” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

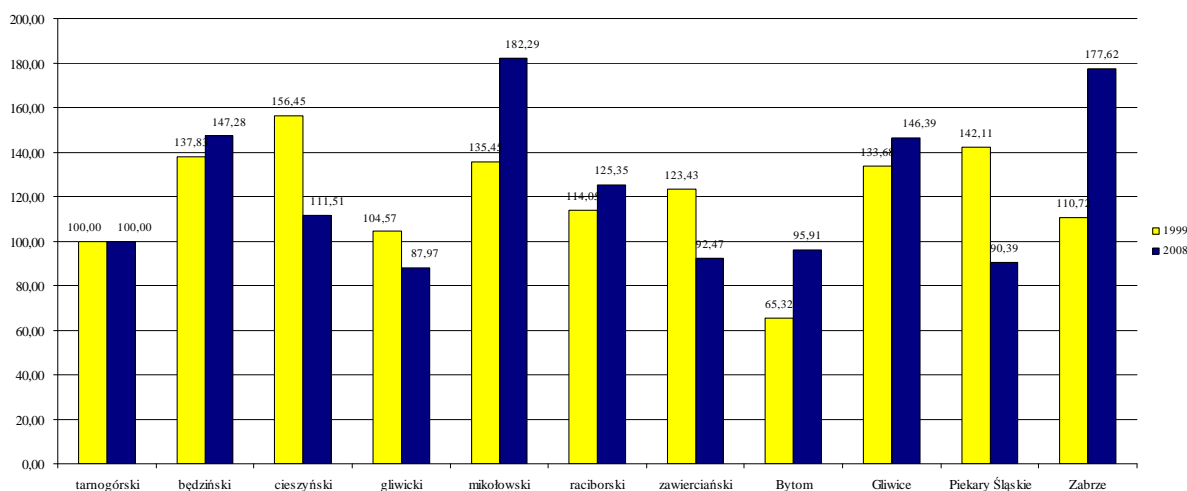
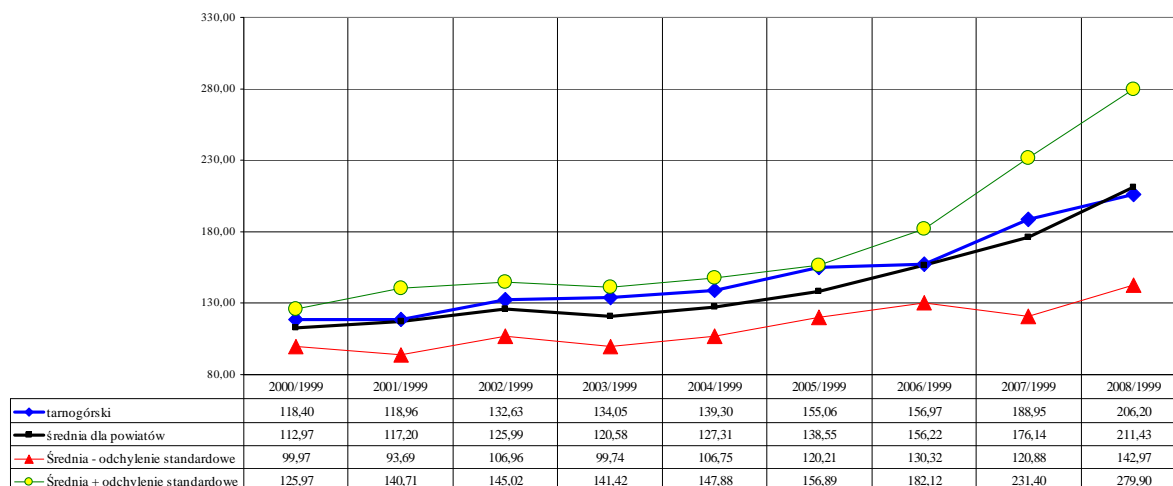


Tabela 46. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „wydatki gmin i powiatów na kulturę i sztukę na mieszkańca” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

Jednostka terytorialna	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	38,23	45,26	45,47	50,70	51,24	53,25	59,27	60,01	72,23	78,82	106,20	8,37	7
będziński	52,69	62,26	56,52	65,43	66,70	72,32	79,71	86,36	98,93	116,10	120,34	9,17	6
cieszyński	59,80	72,12	67,33	72,27	72,03	69,85	69,19	73,07	83,35	87,90	46,97	4,37	10
gliwicki	39,97	41,48	39,35	40,29	38,76	45,58	55,61	60,92	60,64	69,34	73,48	6,31	8
mikołowski	51,78	47,68	53,71	64,45	62,11	67,38	74,91	77,23	85,35	143,69	177,50	12,01	3
raciborski	43,60	53,05	47,10	51,94	49,44	59,46	63,17	68,81	69,61	98,81	126,64	9,52	4
zawierciański	47,18	46,67	45,41	54,60	43,55	43,65	52,10	69,78	64,38	72,89	54,48	4,95	9
Bytom	24,97	30,99	39,49	31,43	32,87	34,51	35,24	36,96	39,50	75,60	202,77	13,10	2
Gliwice	51,10	66,60	81,50	82,08	76,21	74,34	82,71	103,81	117,77	115,39	125,81	9,47	5
Piekary Śl.	54,33	54,51	59,95	58,31	52,85	56,01	62,39	70,04	68,65	71,25	31,15	3,06	11
Zabrze	42,32	50,99	57,15	65,98	64,33	67,82	66,70	83,43	130,82	140,01	230,79	14,22	1
średnia dla powiatów	46,00	51,96	53,91	57,95	55,46	58,56	63,73	71,86	81,02	97,25	111,43	8,68	
wskaźnik dla woj. śląskiego	46,16	54,02	56,20	60,76	57,51	63,00	72,11	83,38	94,97	98,22	112,78	8,75	

Rysunek 88. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „wydatki gmin i powiatów na kulturę i sztukę na mieszkańca” w latach 1999 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analiza dynamiki zmian wykazała, że powiat tarnogórski miał w omawianym okresie zanotował średnioroczne tempo wzrostu wydatków na kulturę i sztukę na mieszkańca na poziomie 8,37%, przy średniej dla badanych powiatów na poziomie 8,68% oraz wartości 8,75% liczonej dla całego województwa śląskiego. Największą dynamikę wzrostową zaobserwowano w Zabrzu (średniorocznie o 14,22%), zaś najmniejszą w Piekarach Śląskich (3,06%).

Badając wskaźnik „wydatki budżetów gmin i powiatów na kulturę fizyczną i sport na mieszkańca” można stwierdzić, że powiat tarnogórski znajdował się na dziewiątej pozycji wśród analizowanych jednostek terytorialnych w roku 1999 (przed powiatem gliwickim i Zabrzem) i utrzymał tą pozycję także w roku 2008 (przed Piekarami Śląskimi i Zabrzem).

Rysunek 89. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „wydatki budżetów gmin i powiatów na kulturę fizyczną i sport na mieszkańca” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)

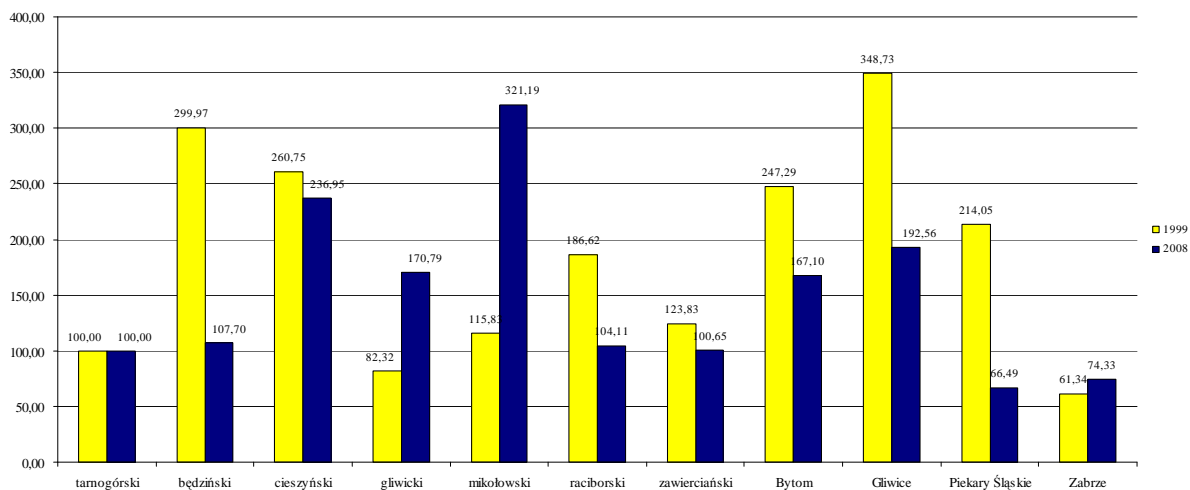
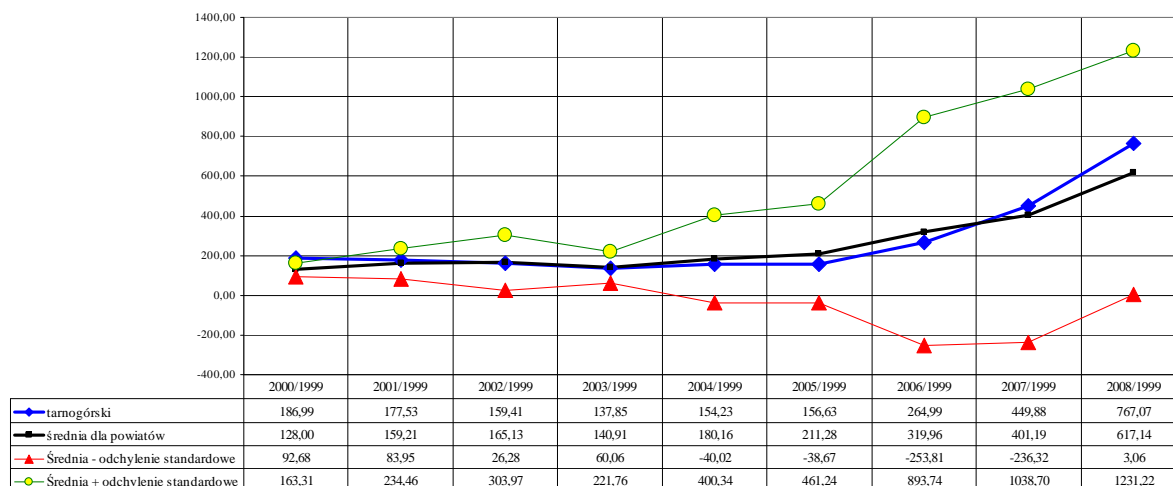


Tabela 47. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „wydatki budżetów gmin i powiatów na kulturę fizyczną i sport na mieszkańca” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej

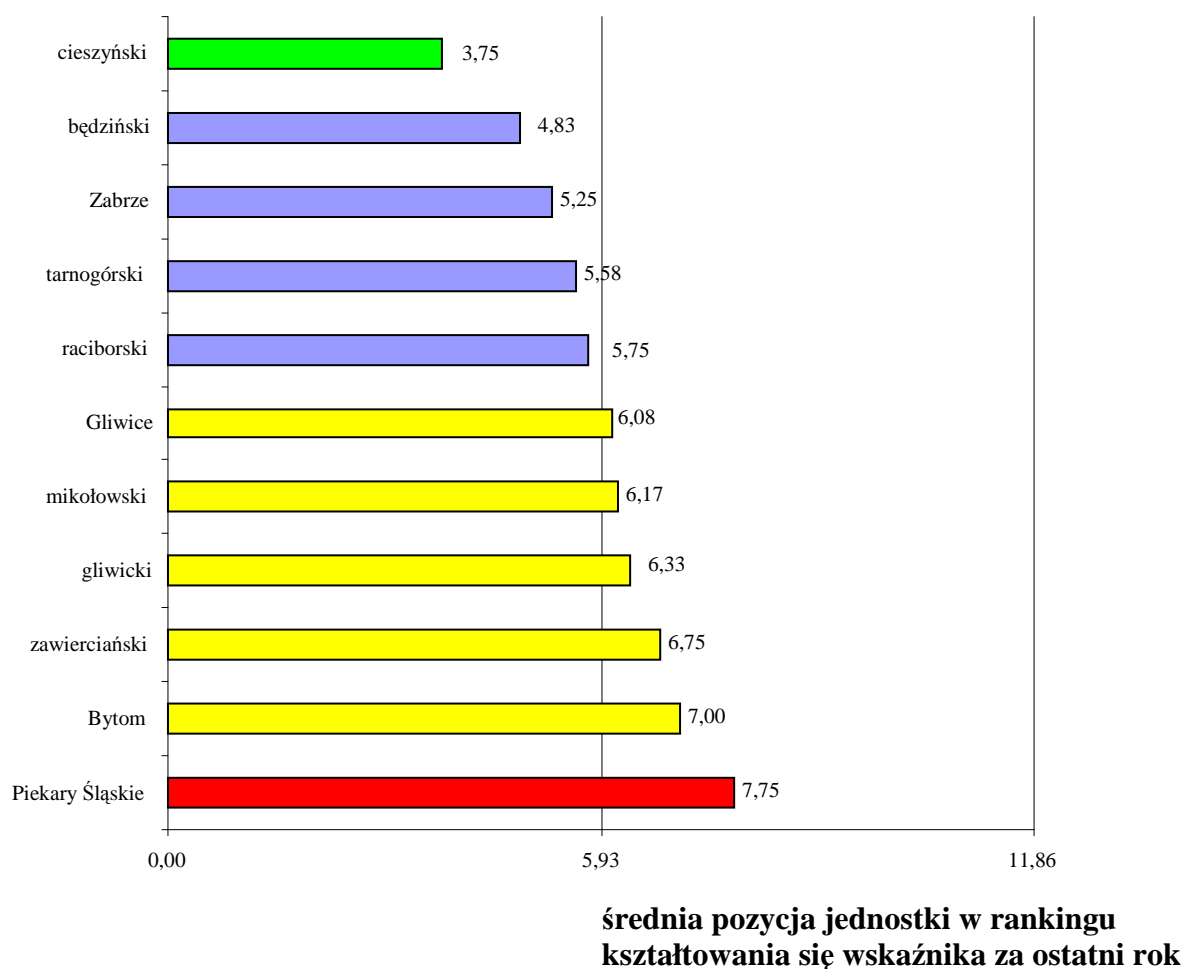
Jednostka terytorialna	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wzrost wskaźnika o	zmiana średnioroczna w %	ranga zmian
tarnogórski	9,53	17,82	16,92	15,20	13,14	14,70	14,93	25,26	42,88	73,12	667,07	25,40	6
będziński	28,59	23,43	18,74	18,43	18,93	22,06	27,89	44,20	33,07	78,75	175,39	11,91	8
cieszyński	24,86	39,12	22,84	20,14	23,00	32,17	36,58	35,54	68,68	173,26	597,06	24,08	11
gliwicki	7,85	16,45	26,38	42,84	26,46	28,39	46,39	157,75	47,65	124,88	1491,31	36,00	7
mikołowski	11,04	11,09	15,99	26,08	22,96	89,82	95,37	61,96	248,07	234,85	2027,09	40,45	5
raciborski	17,79	18,62	37,05	19,47	22,13	29,65	25,58	22,69	25,03	76,12	327,92	17,53	2
zawierciański	11,80	16,91	17,75	18,40	22,28	32,01	37,21	52,43	86,07	73,59	523,50	22,55	9
Bytom	23,57	31,11	38,46	36,53	43,23	39,00	44,38	62,09	99,00	122,18	418,33	20,06	10
Gliwice	33,24	39,48	75,54	78,49	43,39	23,63	30,36	50,59	53,62	140,80	323,55	17,40	1
Piekary Śl.	20,40	27,11	29,96	30,31	24,18	25,37	35,89	64,25	37,89	48,62	138,27	10,13	3
Zabrze	5,85	7,84	10,07	15,35	14,40	13,67	16,41	45,67	38,48	54,35	829,39	28,11	4
średnia dla powiatów	17,68	22,64	28,16	29,20	24,92	31,86	37,36	56,58	70,95	109,14	517,14	22,41	
wskaźnik dla woj. śląskiego	24,42	28,46	35,78	36,60	45,59	45,01	59,35	75,10	85,10	119,12	387,71	19,25	

Rysunek 90. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „wydatki budżetów gmin i powiatów na kulturę fizyczną i sport na mieszkańca” w latach 1999 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



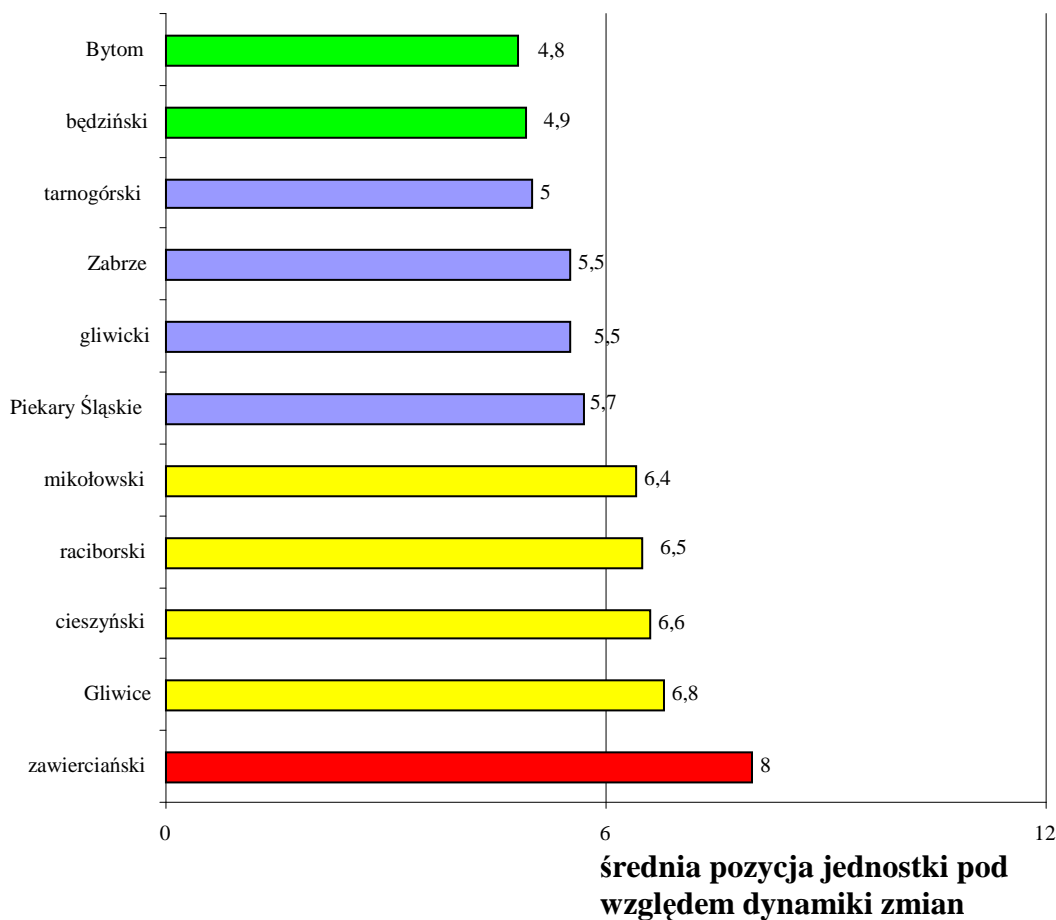
Analiza dynamiki wykazuje, że powiat tarnogórski miał szósty co do wielkości przyrost średniorocznego tempa zmian. Średnioroczny wzrost na poziomie 25,40% jest wyższy niż liczony dla wszystkich omawianych powiatów i miast grodzkich, które odnotowały go na poziomie 22,41%. Dla całego województwa śląskiego zaś wynosił 19,25%.

Rysunek 91. Wskaźnik syntetyczny dla wymiaru „turystyka i kultura” dla wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analizując wskaźnik syntetyczny dla wymiaru „turystyka i kultura” można stwierdzić, że powiat tarnogórski znalazł się ze średnią rangą na poziomie 5,58 w grupie jednostek terytorialnych o dobrej pozycji, razem z powiatami będzińskim, raciborskim oraz miastem Zabrze (kolor niebieski). Grupę o bardzo dobrej pozycji w tym wymiarze tworzy powiat cieszyński (kolor zielony). Grupę powiatów o przeciętnej pozycji tworzą miasta – powiaty grodzkie: Gliwice i Bytom oraz powiaty: mikołowski, gliwicki, zawierciański (kolor żółty). W najgorszej grupie znalazły się Piekary Śląskie (kolor czerwony).

Rysunek 92. Wskaźnik syntetyczny dynamiki zmian dla wymiaru „turystyka i kultura” dla wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej



Analizując wskaźnik syntetyczny dynamiki zmian dla wymiaru „turystyka i kultura” można stwierdzić, że powiat tarnogórski znalazł się ze średnią rangą na poziomie 5,0 w grupie miast o dobrej dynamice zmian, razem z miastami - powiatami grodzkimi: Zabrze i Piekary Śląskie oraz powiatem gliwickim (kolor niebieski). Bytom i powiat będziński tworzą grupę o bardzo dobrej dynamice zmian (kolor zielony), zaś grupę powiatów przeciętnych tworzą powiaty: mikołowski, raciborski, cieszyński oraz miasto Gliwice (kolor żółty). W najgorszej grupie znalazł się powiat zawierciański (kolor czerwony).

VII. Wnioski

Na podstawie przedstawionych zestawień wskaźników i cech wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej, opisujących pozycję konkurencyjną powiatu tarnogórskiego, można sformułować następujące wnioski:

- **Dynamika zmian średniorocznych jest dobra i przeciętna.** Wskaźniki i cechy opisujące ją mieszczą się (na 39 wszystkich przekrojów analizy z rankingami) w 11 przypadkach rankingowania na miejscach od 1 do 3 (dobre) oraz w 14 przypadków rankingowania na miejscach od 5 do 7 (przeciętne).
- Suma powierzchni użytków rolnych i leśnych w 2005 roku wynosiła 85,88 % (w Zabrzu tylko 38 %) co znaczy, że **pozostałe funkcje zajmują nieco ponad 11%** powierzchni (w tym nieużytki około 1%, powierzchnie pod wodami około 1,3%). Znajdujące się również w tej liczbie obszary miejskie potencjalnie przynoszą największe zyski ich użytkownikom (składają się na nie m.in.: tereny mieszkaniowe ok. 2,7%, tereny przemysłowe ok. 0,9%, drogi ok. 2,6%, tereny kolejowe ok. 0,7%, zurbanizowane tereny zurbanizowane ok. 0,16%, tereny wypoczynkowe ok. 0,8%).
- **Przedsiębiorczość mieszkańców** liczona liczbą podmiotów zarejestrowane w systemie REGON na 10 tys. mieszkańców jest **wyższa od przeciętnej analizowanych powiatów**, ale zbliżona jest do przeciętnej dla województwa śląskiego. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców, również była **wyższa od przeciętnej analizowanych powiatów**, a w dwóch ostatnich z badanych lat w relacjach wojewódzkich ponadprzeciętnie poprawiła się.
- Działalność inwestycyjna określona liczbą podmiotów zarejestrowanych jako spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego pokazuje **zainteresowanie inwestorów** lokalizacją działalności na jego obszarze w porównaniu z badanymi powiatami (nie są to jednak regionalni liderzy w tej dziedzinie). Niestety znacznie gorzej przedstawiają się tarnogórskie realia gospodarcze w obszarze inwestycji już istniejących przedsiębiorstw, które wydają się **dekapitalizować swoje materialne** zasoby. Lokalne jednostki samorządowe inwestują, ale ich wydatki nie mają charakteru stałego (raczej wynikają z pozyskania dotacji). W analizie wskaźnika: produkcja sprzedana w przemyśle i budownictwie na mieszkańca, żaden z analizowanych powiatów nie ma aktualnie szans na zbliżenie się do realiów miasta Gliwice.

- Analiza infrastruktury technicznej dokonana poprzez wskaźnik gęstości **pokrycia powierzchni** powiatu **drogami** gminnymi i powiatowymi o nawierzchni twardej ulepszonej, pokazała co prawda przeciętną dynamikę zmian w badanym okresie (piąte miejsce w rankingu), ale jednocześnie od 2003 roku tarnogórskie realia w tej dziedzinie są **najgorsze z wszystkich** opisywanych. W porównaniu do lidera – miasta Zabrze – wartość tego wskaźnika w 2008 roku była o 582% gorsza i jednocześnie ponad dwukrotnie niższa od średniej liczonej dla analizowanych powiatów i 182% gorsza od jej poziomu zdiagnozowanego dla całego województwa śląskiego.
- Sytuacja demograficzna powiatu tarnogórskiego określona liczbą ludności i jej grup (w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym {udział procentowy w tabeli 48} i poprodukcyjnym) oraz gęstością zaludnienia nie odbiega od przeciętnej dla tego rodzaju jednostek terytorialnych. Lepiej przedstawiają się tarnogórskie realia w wartości wskaźnika „**saldo migracji**”, który jest dodatni (w 2008 roku drugie miejsce po powiecie cieszyńskim) i świadczyć może o **atrakcyjności osadniczej** jego obszaru.

Tabela 48. Procentowy udział ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności powiatu tarnogórskiego

Jednostka terytorialna	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
tarnogórski	62,44	62,74	63,21	63,70	64,28	64,64	64,93	65,05	65,21	65,17
będziński	63,14	63,79	64,38	64,86	65,36	65,76	65,98	66,00	65,92	65,73
cieszyński	60,70	61,24	61,74	62,21	62,67	63,12	63,47	63,68	63,77	63,86
gliwicki	62,49	62,82	63,27	63,80	64,25	64,66	64,96	65,16	65,36	65,39
mikołowski	61,78	62,24	62,73	63,45	64,00	64,45	64,92	65,15	65,25	65,43
raciborski	61,52	61,76	62,27	62,85	63,50	63,93	64,44	64,98	65,55	65,82
zawierciański	60,63	61,18	61,87	62,59	63,23	63,65	64,13	64,34	64,43	64,42
Bytom	63,97	64,01	64,27	64,63	64,89	65,02	65,06	65,06	65,08	64,94
Gliwice	64,16	64,63	65,20	65,72	66,26	66,51	66,81	66,81	66,83	66,55
Piekary Śl.	62,73	63,23	63,54	64,20	64,66	64,98	65,30	65,52	65,52	65,49
Zabrze	63,36	63,63	64,07	64,66	65,10	65,40	65,68	66,02	66,19	66,20

- Szkolnictwo na poziomie średnim w powiecie tarnogórskim od kilku lat (2005 r.) jest **atrakcyjne dla młodzieży spoza jego obszaru**. Świadczy o tym wartość wskaźnika powyżej 1. W ostatnim z badanych lat wynosiła 1,58, to znaczy, że co trzeci uczeń **przyjechał** uczyć się w tarnogórskich szkołach.

- Nieco gorzej w porównaniach wypadają warunki nauki w tarnogórskich szkołach średnich, gdyż liczba uczniów przypadająca **na salę lekcyjną** jest **największa** z wszystkich w analizowanych jednostkach terytorialnych (w 2008 r. wynosiła 116 osób), chociaż od lat spada (z 211 osób w 2005 r.). Znacznie lepiej za to przedstawia się wartość wskaźnika opisującego liczbę uczniów przypadających **na salę gimnastyczną** (w 2008 r. wynosiła 580 osób), która należy do **najmniejszych** (lepiej jest tylko w powiecie raciborskim – 452 osoby).
- Realia tarnogórskiego rynku pracy opisywane wskaźnikiem „udziału procentowego pracujących ogółem w grupie mieszkańców” nie przedstawiają się dobrze, gdyż w prawie wszystkich badanych latach jego wartość była najmniejsza z wszystkich w analizowanych jednostkach terytorialnych i chociaż wzrasta to w 2008 r. wyniosła zaledwie 19,2%, co oznacza, że **pracuje poza rolnictwem zaledwie co piąty mieszkaniec** (w powiecie mikołowskim 36,7%).
- Dynamika zmian usług lekarzy i dentystów, opisana wskaźnikiem ich liczby na 10.000 mieszkańców, **wykazuje tendencję spadkową**. Jego wartość w 2005 r. (214,14) klasyfikuje powiat tarnogórski na piątym miejscu, za Zabrzem, Piekarami Śląskimi, Bytomiem i Gliwicami, ale są to miasta w szczególnej sytuacji rozwoju usług medycznych, gdyż posiadają duże, dobre szpitale i kliniki.
- Zbadane elementy oferty turystycznej powiatu tarnogórskiego przedstawiają się raczej przeciętnie. Pomijając z oczywistych względów niedościgniony poziom powiatu cieszyńskiego, w 2008 roku liczba tarnogórskich obiektów zbiorowego zakwaterowania kształtowała się na poziomie zbliżonym do większości innych analizowanych powiatów. Nieco gorzej jest z wskaźnikiem „korzystający z noclegów jako procent ludności”, którego dynamika zmian uplasowała się na ostatnim miejscu. Za to jej poziom liczony dla wskaźnika „liczba **obcokrajowców korzystających z noclegów** jako procent korzystających ogółem” kształtował się **najlepiej ze wszystkich** zbadanych dla analizowanych jednostek terytorialnych.
- Zaskakujące dane pokazuje wartość tarnogórskiego wskaźnika „**odwiedzający muzea** jako procent ludności”, która w 2008 r. wyniosła 68,71 i była **zdecydowanie wyższa** od wszystkich innych liczonych dla pozostałych analizowanych jednostek terytorialnych. Przeciętna dla województwa śląskiego wyniosła 27,7.
- Stan tarnogórskiego **środowiska naturalnego** jest **dobry**. Analizowane wskaźniki utrzymują się na podobnym poziomie lub poprawiają swe wartości. Dynamika zmian

udziału odpadów poddanych odzyskowi uplasowała go nawet na drugim miejscu w porównaniach analizowanych jednostek terytorialnych (po powiecie cieszyńskim).

- Wartość tarnogórskiego wskaźnika „**imprezy oświatowe** zorganizowane przez statystyczne muzeum”, również pozytywnie zaskakuje w porównaniach. W 2008 r. wyniosła **1248**, przy średniej dla analizowanych powiatów – 244 i dla województwa śląskiego – 171. Dziwić to może zwłaszcza w odniesieniu do wysokości wydatków gmin i powiatów na kulturę i sztukę na jednego mieszkańca, która wyniosła **78,8 zł**. (średnia dla analizowanych powiatów – 97,2 zł i dla województwa śląskiego – 98,22). Świadczyć to może o dużym zaangażowaniu liderów społecznych lub wyjątkowej wydajności, jak na ten obszar kompetencji lokalnych.

VIII. Spis tabel

Tabela 1. Powiat tarnogórski na tle wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej (dane ogólne - wymiar „przedsiębiorczość”).....	11
Tabela 2. Powiat tarnogórski na tle wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej (dane ogólne - „edukacja i usługi społeczne”).....	12
Tabela 3. Powiat tarnogórski na tle wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej (dane ogólne - wymiar „turystyka i kultura”)	13
Tabela 4. Kategoria jednostki promującej powiat w strukturze urzędu powiatu/miasta	15
Tabela 5. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie REGON na 10 tyś. mieszkańców” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	18
Tabela 6. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	20
Tabela 7. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie REGON w sekcjach C, D, E w procentach zarejestrowanych” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	22
Tabela 8. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie REGON w sekcji G (handel) w procentach zarejestrowanych” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	24
Tabela 9. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie REGON w sekcji F (budownictwo) w procentach zarejestrowanych” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	26
Tabela 10. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „podmioty zarejestrowane jako spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego w systemie REGON w promilach” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej.....	28
Tabela 11. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ogółem w przeliczeniu na mieszkańca” w latach 2002 - 2007 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	30
Tabela 12. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „wydatki inwestycyjne budżetów gminnych i powiatowych na mieszkańca” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej.....	32
Tabela 13. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „produkcja sprzedana w przemyśle i budownictwie na mieszkańca” w latach 2002 - 2007 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	34
Tabela 14. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „gęstość pokrycia powierzchni drogami gminnymi i powiatowymi o nawierzchni twardej ulepszonej” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	36
Tabela 15. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie cechy „ludność faktycznie zamieszkała według stanu na 31 XII” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej.....	41

Tabela 16. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie cechy „ludność faktycznie w wieku przedprodukcyjnym zamieszkała według stanu na 31 XII” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	43
Tabela 17. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie cechy „ludność faktycznie w wieku produkcyjnym zamieszkała według stanu na 31 XII” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	45
Tabela 18. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie cechy „ludność faktycznie w wieku poprodukcyjnym zamieszkała według stanu na 31 XII” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	47
Tabela 19. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „gęstość zaludnienia” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej ..	49
Tabela 20. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „saldo migracji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	51
Tabela 21. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „przyrost naturalny w przeliczeniu na 1000 mieszkańców” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	53
Tabela 22. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „uczniowie szkół średnich jako procent młodzieży w wieku 15-18 lat” w latach 2002 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	55
Tabela 23. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „absolwenci szkół średnich ogólnych jako procent absolwentów ogółem” w latach 2005 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	57
Tabela 24. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „absolwenci szkół technicznych ogólnych jako procent absolwentów ogółem” w latach 2005 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	59
Tabela 25. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „uczniowie szkół średnich przypadający na salę lekcyjną” w latach 2005 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	61
Tabela 26. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „uczniowie szkół średnich przypadający na salę gimnastyczną” w latach 2005 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	63
Tabela 27. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „pracujący ogółem jako procent mieszkańców” w latach 2003 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	65
Tabela 28. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „pracujący w przemyśle jako procent pracujących ogółem” w latach 2003 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	67
Tabela 29. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „pracujący w usługach rynkowych jako procent pracujących ogółem” w latach 2003 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	69
Tabela 30. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „stopa bezrobocia rejestrowanego” w latach 2004 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	71

Tabela 31. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „mieszkańcy przypadający na łóżko szpitalne” w latach 1999 - 2003 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	73
Tabela 32. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „lekarze i lekarze dentyści na 100 000 mieszkańców” w latach 1999 - 2005 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	75
Tabela 33. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „zgony na choroby cywilizacyjne jako procent zgonów ogółem” w latach 2002 - 2007 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej.....	77
Tabela 34. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „procent wydatków budżetowych przeznaczonych na pomoc społeczną” w latach 2000 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej.....	79
Tabela 35. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „zgony z pozostałych przyczyn jako procent zgonów ogółem” w latach 2002 - 2007 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej.....	81
Tabela 36. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie cechy „obiekty zbiorowego zakwaterowania ogółem” w latach 2003 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej.....	86
Tabela 37. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „korzystający z noclegów w hotelach, motelach i pensjonatach w ciągu roku jako procent ludności” w latach 2003 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	88
Tabela 38. Częstkowa dynamika zmian dla na podstawie wskaźnika „obcokrajowcy korzystający z noclegów w hotelach, motelach i pensjonatach w ciągu roku jako procent korzystających ogółem” w latach 2003 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej.....	90
Tabela 39. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „odwiedzający muzea w ciągu roku jako procent ludności” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej.....	92
Tabela 40. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „odwiedzający muzea w ciągu roku jako procent korzystających z noclegów ogółem” w latach 2003 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej.....	94
Tabela 41. Częstkowa dynamika zmian dla cechy „emisja zanieczyszczeń gazowych w mln ton na rok” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej.....	96
Tabela 42. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczone jako procent ścieków wymagających oczyszczenia” w latach 2002 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	98
Tabela 43. Częstkowa dynamika zmian dla cechy „odpady (w tonach) wytworzone na 1km ² ” w latach 2002 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej	100
Tabela 44. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „udział odpadów poddanych odzyskowi w ciągu roku” w latach 2002 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej.....	102

Tabela 45. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „ imprezy oświatowe ogółem zorganizowane przez statystyczne muzeum” w latach 2000 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej.....	104
Tabela 46. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „wydatki gmin i powiatów na kulturę i sztukę na mieszkańca” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej.....	106
Tabela 47. Częstkowa dynamika zmian dla wskaźnika „wydatki budżetów gmin i powiatów na kulturę fizyczną i sport na mieszkańca” w latach 1999 - 2008 dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej.....	108
Tabela 48. Procentowy udział ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności powiatu tarnogórskiego	113

IX. Spis rysunków

Rysunek 1. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie REGON na 10 tys. mieszkańców” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%).....	17
Rysunek 2. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie REGON na 10 tys. mieszkańców” w latach 1999 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej	19
Rysunek 3. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%).....	20
Rysunek 4. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców” w latach 1999 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej	21
Rysunek 5. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie REGON w sekcjach C, D, E w procentach zarejestrowanych” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)	22
Rysunek 6. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie REGON w sekcjach C, D, E (przemysł) w procentach zarejestrowanych” w latach 1999 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej.....	23
Rysunek 7. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie REGON w sekcji G (handel) w procentach zarejestrowanych” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)	24
Rysunek 8. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie	

REGON w sekcji G (handel) w procentach zarejestrowanych” w latach 1999 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej 25

Rysunek 9. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie REGON w sekcji F (budownictwo) w procentach zarejestrowanych” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%) 26

Rysunek 10. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „podmioty zarejestrowane w systemie REGON w sekcji F (budownictwo) w procentach zarejestrowanych” w latach 1999 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej 27

Rysunek 11. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „podmioty zarejestrowane jako spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego w systemie REGON w promilach” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%) 28

Rysunek 12. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „podmioty zarejestrowane jako spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego w systemie REGON w promilach” w latach 1999 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej 29

Rysunek 13. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ogółem w przeliczeniu na mieszkańca” w latach 2002 oraz 2007 (powiat tarnogórski 100%) 30

Rysunek 14. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ogółem w przeliczeniu na mieszkańca” w latach 2002 – 2007 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej 31

Rysunek 15. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „wydatki inwestycyjne budżetów gminnych i powiatowych na mieszkańca” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%) 32

Rysunek 16. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „wydatki inwestycyjne budżetów gminnych i powiatowych na mieszkańca” w latach 1999 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej 33

Rysunek 17. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „produkcja sprzedana w przemyśle i budownictwie na mieszkańca” w latach 2002 oraz 2007 (powiat tarnogórski 100%) 34

Rysunek 18. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „produkcja sprzedana w przemyśle i budownictwie na mieszkańca” w latach 2002 - 2007 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej 35

Rysunek 19. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „gęstość pokrycia powierzchni drogami gminnymi i powiatowymi o nawierzchni twardej ulepszonej” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)	36
Rysunek 20. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „gęstość pokrycia powierzchni drogami gminnymi i powiatowymi o nawierzchni twardej ulepszonej” w latach 1999 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej	37
Rysunek 21. Wskaźnik syntetyczny dla wymiaru „przedsiębiorczość” dla wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej.....	38
Rysunek 22. Wskaźnik syntetyczny dynamiki zmian dla wymiaru „przedsiębiorczość” dla wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej	39
Rysunek 23. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „ludność faktycznie zamieszkała według stanu na 31 XII” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)	40
Rysunek 24. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „ludność faktycznie zamieszkała według stanu na 31 XII” w latach 1999 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej.....	41
Rysunek 25. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „ludność faktycznie w wieku przedprodukcyjnym zamieszkała według stanu na 31 XII” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)	42
Rysunek 26. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „ludność faktycznie w wieku przedprodukcyjnym zamieszkała według stanu na 31 XII” w latach 1999 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej	43
Rysunek 27. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „ludność faktycznie w wieku produkcyjnym zamieszkała według stanu na 31 XII” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)	44
Rysunek 28. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „ludność faktycznie w wieku produkcyjnym zamieszkała według stanu na 31 XII” w latach 1999 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej	45
Rysunek 29. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „ludność faktycznie w wieku poprodukcyjnym zamieszkała według stanu na 31 XII” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)	46
Rysunek 30. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „ludność faktycznie w wieku poprodukcyjnym zamieszkała według stanu na 31 XII” w latach 1999 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej	47

Rysunek 31. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „gęstość zaludnienia” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)	48
Rysunek 32. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „gęstość zaludnienia” w latach 1999 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej.....	49
Rysunek 33. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „saldo migracji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)	50
Rysunek 34. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „saldo migracji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców” w latach 1999 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej.....	51
Rysunek 35. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „przyrost naturalny w przeliczeniu na 1000 mieszkańców” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)	52
Rysunek 36. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „przyrost naturalny w przeliczeniu na 1000 mieszkańców” w latach 1999 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej.....	53
Rysunek 37. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „uczniowie szkół średnich jako procent młodzieży w wieku 15-18 lat” w latach 2002 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)	54
Rysunek 38. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „uczniowie szkół średnich jako procent młodzieży w wieku 15-18 lat” w latach 2002 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej.....	55
Rysunek 39. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „absolwenci szkół średnich ogólnych jako procent absolwentów ogółem” w latach 2005 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)	56
Rysunek 40. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „absolwenci szkół średnich ogólnych jako procent absolwentów ogółem” w latach 2005 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej	57
Rysunek 41. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „absolwenci szkół technicznych ogólnych jako procent absolwentów ogółem” w latach 2005 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%).....	58
Rysunek 42. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „absolwenci szkół technicznych	

ogólnych jako procent absolwentów ogółem” w latach 2005 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej	59
Rysunek 43. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „uczniowie szkół średnich przypadający na salę lekcyjną” w latach 2005 uczniowie szkół średnich przypadający na salę lekcyjną oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)	60
Rysunek 44. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „uczniowie szkół średnich przypadający na salę lekcyjną” w latach 2005 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej.....	61
Rysunek 45. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „uczniowie szkół średnich przypadający na salę gimnastyczną” w latach 2005 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)	62
Rysunek 46. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „uczniowie szkół średnich przypadający na salę gimnastyczną” w latach 2005 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej.....	63
Rysunek 47. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „pracujący ogółem jako procent mieszkańców” w latach 2003 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%).....	64
Rysunek 48. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „pracujący ogółem jako procent mieszkańców” w latach 2003 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej.....	65
Rysunek 49. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „pracujący w przemyśle jako procent pracujących ogółem” w latach 2003 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%).....	66
Rysunek 50. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „pracujący w przemyśle jako procent pracujących ogółem” w latach 2003 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej.....	67
Rysunek 51. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „pracujący w usługach rynkowych jako procent pracujących ogółem” w latach 2003 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%).....	68
Rysunek 52. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „pracujący w usługach rynkowych jako procent pracujących ogółem” w latach 2003 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej.....	69

Rysunek 53. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „stopa bezrobocia rejestrowanego” w latach 2004 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)	70
Rysunek 54. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „stopa bezrobocia rejestrowanego” w latach 2003 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej.....	71
Rysunek 55. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „mieszkańcy przypadający na łóżko szpitalne” w latach 1999 oraz 2003 (powiat tarnogórski 100%)	72
Rysunek 56. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „mieszkańcy przypadający na łóżko szpitalne” w latach 1999 - 2003 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej.....	73
Rysunek 57. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „lekarze i lekarze dentyści na 100 000 mieszkańców” w latach 1999 oraz 2005 (powiat tarnogórski 100%)	74
Rysunek 58. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „lekarze i lekarze dentyści na 100 000 mieszkańców” w latach 1999 - 2005 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej.....	75
Rysunek 59. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „zgony na choroby cywilizacyjne jako procent zgonów ogółem” w latach 2002 oraz 2007 (powiat tarnogórski 100%)	76
Rysunek 60. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „zgony na choroby cywilizacyjne jako procent zgonów ogółem” w latach 2002 - 2007 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej.....	77
Rysunek 61. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „procent wydatków budżetowych przeznaczonych na pomoc społeczną” w latach 2000 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)	78
Rysunek 62. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „procent wydatków budżetowych przeznaczonych na pomoc społeczną” w latach 2000 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej	79
Rysunek 63. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „zgony z pozostałych przyczyn jako procent zgonów ogółem” w latach 2002 oraz 2007 (powiat tarnogórski 100%)	80
Rysunek 64. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „zgony z pozostałych przyczyn jako	

procent zgonów ogółem” w latach 2002 - 2007 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej.....	81
Rysunek 65. Wskaźnik syntetyczny dla wymiaru „edukacja i usługi społeczne” dla wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej	83
Rysunek 66. Wskaźnik syntetyczny dynamiki zmian dla wymiaru „edukacja i usługi społeczne” dla wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej	84
Rysunek 67. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „obiekty zbiorowego zakwaterowania ogółem” w latach 2003 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%).....	85
Rysunek 68. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „obiekty zbiorowego zakwaterowania ogółem” w latach 2003 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej.....	86
Rysunek 69. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „korzystający z noclegów w hotelach, motelach i pensjonatach w ciągu roku jako procent ludności” w latach 2003 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)	87
Rysunek 70. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „korzystający z noclegów w hotelach, motelach i pensjonatach w ciągu roku jako procent ludności” w latach 2003 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej	88
Rysunek 71. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „obcokrajowcy korzystający z noclegów w hotelach, motelach i pensjonatach w ciągu roku jako procent korzystających ogółem” w latach 2003 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%).....	89
Rysunek 72. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „obcokrajowcy korzystający z noclegów w hotelach, motelach i pensjonatach w ciągu roku jako procent korzystających ogółem” w latach 2003 - 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej.....	90
Rysunek 73. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „odwiedzający muzea w ciągu roku jako procent ludności” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)	91
Rysunek 74. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „odwiedzający muzea w ciągu roku jako procent ludności” w latach 1999 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej.....	92
Rysunek 75. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „odwiedzający muzea w ciągu roku jako procent korzystających z noclegów ogółem” w latach 2003 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)	93

Rysunek 76. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „o odwiedzający muzea w ciągu roku jako procent korzystających z noclegów ogółem” w latach 2003 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej	94
Rysunek 77. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „emisja zanieczyszczeń gazowych w mln ton na rok” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)	95
Rysunek 78. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „emisja zanieczyszczeń gazowych w mln ton na rok” w latach 1999 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej	96
Rysunek 79. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczone jako procent ścieków wymagających oczyszczenia” w latach 2002 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)	97
Rysunek 80. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczone jako procent ścieków wymagających oczyszczenia” w latach 2002 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej	98
Rysunek 81. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „odpady (w tonach) wytworzone na 1km ² ” w latach 2002 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)	99
Rysunek 82. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie cechy „odpady (w tonach) wytworzone na 1km ² ” w latach 2002 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej ..	100
Rysunek 83. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „udział odpadów poddanych odzyskowi w ciągu roku” w latach 2002 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)	101
Rysunek 84. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „udział odpadów poddanych odzyskowi w ciągu roku” w latach 2002 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej	102
Rysunek 85. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „imprezy oświatowe ogółem zorganizowane przez statystyczne muzeum” w latach 2000 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)	103
Rysunek 86. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „imprezy oświatowe ogółem zorganizowane przez statystyczne muzeum” w latach 2000 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej	104

Rysunek 87. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „wydatki gmin i powiatów na kulturę i sztukę na mieszkańca” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)	105
Rysunek 88. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „wydatki gmin i powiatów na kulturę i sztukę na mieszkańca” w latach 1999 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej.....	106
Rysunek 89. Częstkowa pozycja wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „wydatki budżetów gmin i powiatów na kulturę fizyczną i sport na mieszkańca” w latach 1999 oraz 2008 (powiat tarnogórski 100%)	107
Rysunek 90. Częstkowa dynamika zmian dla wybranych powiatów otoczenia i miast Aglomeracji Górnośląskiej na podstawie wskaźnika „wydatki budżetów gmin i powiatów na kulturę fizyczną i sport na mieszkańca” w latach 1999 – 2008 - wartość średnia obliczona dla otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej	108
Rysunek 91. Wskaźnik syntetyczny dla wymiaru „turystyka i kultura” dla wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej.....	110
Rysunek 92. Wskaźnik syntetyczny dynamiki zmian dla wymiaru „turystyka i kultura” dla wybranych powiatów otoczenia Aglomeracji Górnośląskiej.....	111